

**SUBDIALECTO SALACENCO
VARIEDAD DE SALAZAR - ZARAITZU
SUBDIALECTO ÚNICO**

Situación de la variedad de Salazar - Zaraitzu, en el dialecto bajo-navarro oriental y en el conjunto de los dialectos

Variedad de Salazar - Zaraitzu

VARIEDAD DE SALAZAR - ZARAITZU

Introducción

La variedad de **Salazar - Zaraitzu** esta constituida por los pueblos que citamos seguidamente, con indicación del número de vascófonos que cada uno ellos tenía en 1970-72, según el recuento que en aquella época realizamos:

Jaurrieta - Eiaurrieta	100	vascófonos
Esparza - Espartza	47	“
Ochagavía - Otsagi	100	“
Escároz - Ezkaroze	50	“
Oronz - Orontze	18	“
Izalzu - Itzaltzu	12	“

De acuerdo con estas cifras, la variedad de Salazar contaría, en 1970-72, con unos 330 vascófonos.

El valle de Salazar contaba además con los lugares de Igal, Izal, Gallués, Iciz, Güesa, Ibilcieta, Sarriés, Ripalda y Uscarrés, en los cuales, en la época citada, no quedaban ya vascófonos.

Más adelante, en el capítulo **FUENTES**, al tratar de las opiniones de los informadores de los cinco primeros lugares arriba mencionados [INFORMATZAILEEK ZARAITZUKO ETA INGURUKO MINTZAMOLDEEI BURUZ DUTEN/ZUTEN ZENBAIT IRITZI], se expone una amplia información sobre los tratamientos en la zona.

En relación con estos tratamientos han de tenerse en cuenta además las siguientes observaciones de Artola referidas a Jaurrieta.

Tratamenduari buruzko oharrak

dukek, yikek eta *xukek* omen dira tratamenduak Carmelo Krutxagaren arabera; lehena indefinituari dagokio, eta beste biak, aise ikusten denez, guk *hika* eta *xuka* esaten dugun bikoteari.

Beraz,

– Gurasoei, adin batekoei eta kanpokoei..... *xu*

– Anai-arrebei, adiskideei eta adin bereko ezagunei, hala nola senar-emazteek elkarri ..... *to* eta *no*

A continuación reproducimos las observaciones referentes a las formas verbales de Jaurrieta:

“(xu) *xin xintxan* eta (haiek) *xin xintxan* biak berdin erabiltzen dira Eiaurrietan (Bonaparteren denboran bezalaxe, orduko zuka eta oraingo xukaren arteko arazo ttikia alde batera utzirik). Karririk, gainera, (ni) *nitxaxun* eta (gu) *gintxaxun* darabil, behar baino gehiagoko bustidurak erabiliz, agian.

Nor gisako adizki batzuk *nork-nor* kasurako erabiltzea (pluralean batez ere) Zaraitzun guztiz zabalduko gauza izan da eta da oraindik ere, gaurko hiztunak oso urriak izan arren. Joera honekiko datu zehatzak Zaraitzuko beste zenbait herririkiko informazioa ematen dizudan txostenean doakizu.

Orainaldiko edo, nahiago baduzu, iraganaldi hurbileko adizki guztiak –se refiere aquí a la hoja nº 5 del cuaderno de campo, donde se recogen las formas bipersonales del tipo “yo te he”– Arozarenari zor zaizkio, tokako kasuetan bigarren lekuan agertzen direnak izan ezik, hauek Krutxagari zor baitzaizkio; Krutxagak berezten zituen toka eta noka, tokakoak y-rik gabe emanez: *nik* (mutil bati esateko) *ikusi ut karrikan*, baina *nik* (neska bati esateko) *eragi yut kotxean*; *aitak ere ikusi u i* (mutil bati esateko), baina *aitak ere ikusi yu* (neska bati esateko), eta horrela beste bi kasuetan ere.

Karririk, berriz, honela eman ditu xukakoak: *nik ikusi txut elizan*; *aitak ere ikusi txu*; *guk ere ikusi txugu*; eta *anaek ere ikusi txe*; baina dirudenez, goian idatzi ditudanak –se refiere a las formas *xtut*, *xtu*...– hauek baino arruntagoak dira.

Nik zuek gisako erantzun guztiak Arozarenak emanak dira. “Yo os llevé ayer” kasurako, baina, Krutxagak *nik eraman zintzaiekan atzo* (!) eman zuen.

Xukako alokutiboetan Arozarenak eta Urralburuk, inolako salbuespenik gabe, *-i*- tartekaturiko erantzunak eman dituzte –flexiones tripersonales con objetos indirectos de primeras y terceras personas, tanto del singular como del plural– Karririk, gehienetan, tartekatu gabekoak ematen dituen bitartean.

Aspaldi esan nizun, *nik* uste, egin ditudan ekialdeetako behenafarrerazko inkestetan hau izan zela lehenengoa. Krutxagarekin bildu nintzen aurrenik, harengandik toka eta nokako adizkiak bilduz, baina xukakoak hartzerakoan zailtasunak izan nituen zeren, denboraz, haren aita zenarekin, adibidez, xuka erabili bazuen ere, niri erantzunak ematean, oharkabean seguruenik, tokara jotzen baitzuen. Eta indefinituarekin ere antzekoa gertatu zitzaidan nahiz hark nirekiko elkarrizketetan halakoa erabili. Horregatik bururatu zitzaidan galderok beste era batera egitea, eskuratu beharreko indefinituaren aurretik edo atzetik zerbait erantsiz, hots, kausa-menderagailuak erabilaraziz. Gainerako informatzaileekin ere, zer esanik ez, joera berbera erabili izan behar nuen”.

Respecto a las observaciones referentes a la encuesta realizada en Esparza, dice Artola:

“Orri honetako xukako alokutiboen bukareak, pluralean” –flexiones tripersonales con objeto indirecto de la primera persona del plural– “gehiago iruditu zaizkit *-xu(n)* eta *-xie(n)*, *-txu(n)* eta *-(t)xien* baino”.

Y en relación a formas de pretérito con objeto indirecto de la segunda persona del singular y objeto directo en plural, añade:

“baditut zalantzak hemen: *nauzkixun?*, *nauzkitsun?*, *nauzkitxun?*, horra hor kokka.

Adizkiak singularrean emateko joera du Jacintok, objektua pluralean emanez: *erosi dauziegu etseak* esate batarako, baina ondoren, neke haundirik gabe, pluraleko era guztiak eman ditu.

Gauza bera egin du, hasieran bederen, era honetako erantzunak ematean: *eman dabet guziak*, baina berehala zuzendu du”.

Finalmente, en relación a las flexiones bipersonales del tipo “ellos me son”, comenta:

“*zaiatzatxu?*, *-taxu?*, *-tatsu?*. Bukaera hauek batzutan *-txu*, bestetan *-xu* eta bestetan *-tsu* iruditu zaizkidanez, guztiak gehienik aditu uste izanaren alde berdindu ditut. Arnegiko inkesta bete nuenean ere gauza bera gertatu zitzaidan”.

Catecismos manuscritos de los siglos XVIII y XIX

Se trata de documentos procedentes del “Fondo Bonaparte” del Archivo de la Diputación de Navarra. Artola ha efectuado el despojo y clasificación de las frases contenidas en los mismos, interesantes para este trabajo, añadiendo los siguientes comentarios:

Respecto al **catecismo de Izal**:

“I-4-i zk.ko esaldien artean *fan* bat aurkitzen badugu ere, oso zaraitzuarra bera, I-9-i delakoan *juan* ikusten dugu eta bitan gainera. Bestalde, V-11-i zk.ko emaitzen artean *zue* bat ikusten dugu, bukaerako *n*-rik batere gabe; eskuizkribatzaileak oharkabean utzita ala Urraulgoitiko pardixtarren mintzamoldearen eragina? auskalo”.

En relación al **catecismo de Ochagavía**:

“Katixima honetan, Zaraitzuko besteetan ez bezala, laburbilketa gutxi agertzen dira: I-2-r *cira* (*cirade* ere bai); I-4-i *guira*; I-6-i *dira* (*dirade* ere bai); I-12-i *ciraden*; eta V-25-i *cituen*, hala nola *confesaturic* eta *fundaturic* gisako hitz batzuk ere. Baina, behar bada interesgarriena, pluraleko hirugarren pertsonari egokituriko adizki batzuk izan daitezke: II-14-i *duye*, V-14-i *zuyen* eta II-18-i *guituye*, Zaraitzuko beste ezein herritan agertzen ez direnak.

Respecto al **catecismo de Oronz**, las dos observaciones siguientes:

“1) Katixima honetan esku bat baino gehiagoren eskuhartzea nabaritzen da, zenbait letra-moeta desberdin somatzen baita. Fotokopiak kontraste gutxitakoak izatean zailtasun pixka bat izan dut esaldiak transkribatzerakoan, baina ongi xamar konpondu naizela uste dut. Testua zaraitzuer a jatorrean idatzirik badago ere, badugu, Itzallekoan bezalaxe, *juan* bat (I-4-i zenbakia), ustez kanpotik sartua.

2) Azken orrian ohar interesgarri bat irakur daiteke, honela dioena:

“Abrégé
de la Doctrine Chretienne en
le Dialecte Basque qu’ont parle
dans le Val de Salazar Province de
Navarre (Espagne), et particulieré-
ment dans le Village de Oronz du
même Val, présentée en cadeau a
Monséigneur le Prince Imperial de Fran-
ce Lucien Bonaparte, dans la Ville
de
Ochagavía
le 6 Novembre du 1857”

En relación al **catecismo de Igal**:

“Oharrok zein bere lerroan ipini ditut lana zertxobait errazteko. Itzultzaileak, bestalde, *h*-a neurrigabeki darabil izkribu guztian barrena. Harrigarria benetan”. Finalmente anotó: “1997ko azaroan prestatua”.

Finalmente, en el **catecismo de Jaurrieta**, hay las siguientes advertencias del propio autor del mismo:

“1ª Fatendena señalatric asteriscoz* zú añadido
Aita Asteteren Catecismoari.
2ª Escoletan eta fielen instruccioarendaco icasien-
zu ongui pertenecicenduena Aita Asteteren Ca-
tecismoari eta añadido señalatuac (curuceaz)+:
añadicio señalatuac asteriscoz* cervitzatrencie
Aita Asteteren esplicacio obenenarendaco, eta dau-
denendaco alcinatric Catecismoaren restantean”.

FUENTES

Jaurrieta - Eiaurrieta (1872) - LOUIS-LUCIEN BONAPARTE (designado por Bon-Ét y la página en la que se encuentra la forma verbal) - *Études sur les trois dialectes basques des Vallées d'Aezcoa, de Salazar et de Roncal, tels qu'ils sont parlés à Aribe, à Jaurrieta et à Vidangoz. Londres, 1872* - Contiene la conjugación completa de los verbos auxiliares de Jaurrieta, así como las de los otros dos pueblos citados.

Jaurrieta - Eiaurrieta (1989-93) - KOLDO ARTOLA (designado por A) - *Comunicaciones personales* - Koldo Artola recogió, entre los años 1989 y 1993, la conjugación completa del modo indicativo de los verbos auxiliares - Sus informadores fueron los siguientes: - 1) D. Carmelo Krutxaga Esarte, nacido en el año 1899 en Jaurrieta, así como sus padres - 2) D. Salvador Karrika Karrika, nacido el año 1903 en Jaurrieta, como también sus padres - 3) D. Pablo Arozarena Monzón, nacido el año 1901 en Jaurrieta, de donde era asimismo su padre; su madre era de Ibilcieta - 4) Dª Javiere Urralburu Migelena, nacida en el año 1906 en Jaurrieta, de donde eran también sus padres - Artola estuvo con Krutxaga siete veces, en Pamplona; con Karrika una vez, en Jaurrieta; con Arozarena dos o tres veces, en Lumbier; con Urralburu dos veces, en Jaurrieta.

Esparza - Espartza (1991-92) - KOLDO ARTOLA (designado por A) - *Comunicaciones personales* - Artola me proporcionó la conjugación completa del modo indicativo de los verbos auxiliares, intransitivo y transitivo, que recogió principalmente en visitas realizadas en los años 1991 y 1992 - Su informador fue D. Jacinto Ramírez Barberena, nacido el 3 de julio de 1909 en la casa Maisterra, de Esparza. Los padres eran ambos del mismo lugar.

Fuentes complementarias:

L.-L. BONAPARTE (mediados del siglo XIX) (designado por Bon-53 en las "Observaciones") - *Manuscrito 53* [en el Catálogo de González Echeagaray - Arana Martija tiene el número 28, pero conservamos, en este caso, la numeración antigua porque es la que hemos utilizado en las menciones correspondientes a otros dialectos del "Fondo Bonaparte" de la Diputación de Bizkaia] - Cuestionarios y notas lingüísticas sobre los dialectos de [Aribe, Jaurrieta, Roncal, Roncesvalles y Bidangoz] - 32 folios sueltos - Contiene numerosas formas verbales de **Jaurrieta - Eiaurrieta**.

L.-L. BONAPARTE (mediados del siglo XIX) (Designado por Bon-72 en las "Observaciones") - *Manuscrito 72* del mencionado "Fondo Bonaparte" de la Diputación de Bizkaia [El presente de indicativo del verbo *izan* en todos los dialectos y subdialectos] - Contiene las formas unipersonales indefinidas correspondientes a las seis personas del citado modo y tiempo, así como las cuatro del tratamiento *zu* de las personas con sujetos de primeras y terceras personas, en este caso de **Jaurrieta - Eiaurrieta**.

Jaurrieta - Eiaurrieta (1866) NICOLAS ALZOLA GEREDIAGA (designado por NAG) *Una carta de D. Pedro José Samper, Vicario de Jaurrieta, dirigida al Príncipe Luis Luciano Bonaparte, Príncipe de Viana, núms. 72-73, 1958* - Contiene 16 formas verbales. Como se puede advertir, el autor de esta carta es el mismo que el del catecismo de Jaurrieta antes mencionado.

Ochagavía - Otsagi (1880) ARTURO CAMPIÓN (designado por Orreaga y a continuación la página en la que se encuentra la forma verbal) - *Orreaga*. Pamplona, 1880, pp. 101-104 - Versión al dialecto vulgar de Ochagavía, valle de Salazar (Navarra), por D. José Urrutia.

Azkue [*Euskalerraren Yakintza*, II, pp. 226-228] recogió en Salazar una leyenda. No recordaba los nombres del pueblo ni de la persona que se la relató. Las formas verbales que contiene son más guipuzcoanas que salacencas. Por ello, no las reproducimos.

Ochagavía - Otsagi (1911-1925, *Euskal-Esnalea*) ZIRIAKO y FEDERIKO GARRALDA, padre e hijo otsagiarras, publicaron, entre los años 1911 y 1925 en la revista donostiarra *Euskal-Esnalea*, una serie de artículos, hasta un total de trece. Los datos contenidos en estos artículos han sido preparados para este trabajo por Koldo Artola.

Ochagavía - Otsagi (1969) JOSÉ ESTORNÉS LASA (designado por JE) *Zoiloren uzta*, "La cosecha de Zoilo", *FLV*, año XVII - núm. 45 - 1985. El informador fue D. Zoilo Moso Bezunartea (1902-1970).

(Todos los relatos han sido escritos en 1969, cuando el señor Moso tenía 67 años de edad) - Comenta Artola: "Zoilo Moso jaunak José Estornés Lasari, batzutan, zukako tratamendua eman bazion ere, badirudi hau baino familiarragoa egiten bide zitzaion xukakoan hobeki moldatzen zela. Esaldietan, dena den, bi eratakoak aurkituko ditugu".

Zaraitzuko bost herritako euskararekiko txostena

Los cinco pueblos de los que se han obtenido formas verbales son los siguientes: **Escároz - Ezkaroze, Esparza - Espartza, Jaurrieta - Eiaurrieta, Ochagavía - Otsagi y Oronz - Orontze** (1975-1998), designados por el nombre del pueblo y la inicial del nombre del informador.

Koldo Artola ha obtenido de sus grabaciones numerosas formas verbales que ha seleccionado y preparado para este trabajo.

A continuación se expone la relación de los informadores de **Zaraitzuko bost herritako euskararekiko txostena**. Se acompañan dos cuadros, con los casos en los que, en lugar de formas del tipo *nork-nor*, se han empleado formas con *nor*.

Se ha considerado conveniente reproducir las opiniones de los informadores, tal como han sido recogidas por Artola.

Aurreko datu-emaielen zerrenda

Eiaurrieta:

- 1) Carmelo Krutxaga Esarte (CK), 1899an sortua. Gurasoak ere biak eiaurrietarrak. 1989-92 bitarteko denboran bildua.
- 2) Salvador Karrika Karrika (K), 1903an sortua. Gurasoak ere biak eiaurrietarrak. 1995ean bildua.
- 3) Pablo Arozarena Monzón (A), 1901ean sortua. Aita, eiaurrietarra; ama, ibiztarra. 1992an bildua.
- 4) Javiera Urralburu Migelena (U), 1906an sortua. Gurasoak ere biak eiaurrietarrak; 1993-98 bitarteko denboran bildua.
- 5) Javier Krutxaga Garate (JK), 1905an sortua. Ama, eiaurrietarra; aita, esparztarra. 1991ean bildua. (Aurreneko laurak inkesta osoan eskuharturiko erantzule berberak dira)

Otsagi:

- 1) Liboria Contín Krutxaga (C), 1895ean sortua. Gurasoak ere biak otsagiarrak. 1975-76etan bildua.
- 2) Isidora Paskualena Sanzet (P), 1899an sortua. Gurasoak ere biak otsagiarrak. 1975-76etan bildua.
- 3) Sebastiana Eseberri Sanzet (E), 1895ean sortua. Gurasoak ere biak otsagiarrak. 1976-77etan bildua.
- 4) Josefa Zoko Moso (JZ), 1905ean sortua. Gurasoak ere biak otsagiarrak. 1981ean bildua.
- 5) Pedro José Zoko Moso (PJZ), 1908an sortua. Gurasoak ere biak otsagiarrak. Ori mendiaren inguruan eta Huescako Tardienta herrian artzain ibilia. 1998an bildua.

Ezkaroze:

- 1) Gregoria Mikeleiz Esarte (M), 1902an sortua. Ama ezkaroztarra; aita otsagiarra. 1976-80 bitarteko denboran bildua.
- 2) Sinforiana Narbaiz Eseberri (N), 1899an sortua. Ama ezkaroztarra; aita eiaurrietarra. 1976an bildua.

Orontze:

- 1) Pedro Pena Pena (P), 1902an sortua. Ama orontzarra; aita eiaurrietarra. Almadiatzen ibilia. 1986an bildua.
- 2) Severo Azkoiti Arbe (A), 1903an sortua. Ama orontzarra; aita otsagiarra. 1991-95 bitarteko denboran bildua.

Esparza:

- 1) Josefa Elizondo Balisa (Eliz), 1892an sortua. Gurasoak ere biak esparztarrak. Senarrarekin “de usted” hitzegiten omen zuena. 1976an bildua.
  - 2) Dionisia Garate Otxoa (G), 1904an sortua. Aita, esparztarra; ama, otsagiarra. Senarrarekin “de tú” hitzegiten omen zuena. 1976-85 bitarteko denboran bildua.
  - 3) Telesfora Elarre Senberoiz (TE), 1900ean sortua. Gurasoak ere biak esparztarrak. Grabaketa hau, Jose Luis Alvarez Enparantza *Txillardegi* irakaslearekin eta Jose Antonio Azpiroz adiskidearekin batera, 1982an egin nuen.
  - 4) Lucas Senberoiz Roda (S), 1910ean sortua. Aita, esparztarra; ama, ezkaroztarra. Gurasoekin *xuka* erabiltzen zuela zioen, eta adin berekoekin edo bera baino gazteagoekin *toka*. 1991ean bildua.
  - 5) Nicolás Elarre Senberoiz (NE), 1902an sortua. Gurasoak ere biak esparztarrak. Erriberan eta Bardeetan artzain ibilia. 1992an bildua.
- (Hauetaz gainera, Jacinto Ramirez Barberenari herri honetan bildu nion inkestako datuak dituzu)

Ondoko koadroetan *nork-nor* gisako kasu batzutan joan den mendean jada era desegokian erabiltzen ziren *nor* batzuen ibilbide hazkorra saiatu naiz islatzen *–kurtsibaz* idatzi ditut-. Nire datuetatik ateratako adibideei zera erantsi diet Otsagin: E (Estornés Lasa), bi aldiz, eta EI (Euskalerriko Irratia), beste bi. Mende honen hasierako Garralda aita-semeen idazkietan ez da horrelako joerarik ageri. Iragan mendean bildu ziren era desegokiak, bestalde *–hiru besterik ez–*, *kurtsibaz* idazteaz gainera **negritan** ipini ditut hobeto ikusteko:

zenbakia	Jaurrieta s. XIX	Jaurrieta	Ochagavía	Escároz	Oronz	Esparza
V-9-i	nuen	nuen	nuen <i>nitzan</i>	nuen	nuen	nuen
V-10-r	zinuen	zinuen xinuen	zinuen E: xinuen zunen	—	—	xunen (bi erantzulek horrela)
V-12-i	ginuen	ginuen <i>gintzan</i>	ginuen <i>gintzan</i>	ginuen	ginuen	ginuen <i>gintzan</i>
V-12-m	ginikan	ginikan	—	—	—	gini(k)an
V-12-f	gininan	gininan	<i>gintzanan</i>	gininan	—	gininan
V-12-r	ginizun	ginixun <i>gintzaxun</i>	—	—	—	ginixun
V-13-c	zinien	zinien	E: zinien	—	zinien	zinien
V-23-i	nituen	nituen	nituen <i>ni(n)tzan</i>	nituen	nituen	nituen <i>nintzan</i>
V-23-m	nitikan	nitikan <i>ni(n)tzakan</i>	—	—	—	nitikan
V-24-r	<i>zintzan</i>	<i>xintxan</i>	EI: zintuen	—	—	txunen
V-26-i	<i>gintzan</i>	<i>gintzan</i>	<i>gintzan</i> gi(n)tuen	—	<i>gintzan</i> ginituen	<i>gintzan</i> ginuen (sing.)
V-26-m	gintikan	gi(n)tikan <i>gintzakan</i>	EI: <i>gintzaka</i>	—	—	ginitian
V-26-f	gintinan	gi(n)tinan <i>gintzanan</i>	—	—	—	ginitinan
V-26-r	gintxun	gintxun gintixun <i>gintzaxun</i>	—	—	—	gintixun <i>gintzaxun</i>
V-27-c	<i>zintzayen</i>	<i>zintzaen</i>	—	—	—	tzinien

Jarraiko koadroetan, berriz, eta joan den mendeko Eiaurrietako zutabe bera oinarritzat hartuz, garai bateko dotri-
netan zernaloko emaitzak ageri diren ikusiko dugu. Herri-izen bakoitzaren ondoan bertako dotrina noizkoa den eza-
rri dut.

Zoritzarrez, dotri-netan apenas aurkitzen dugun konparaziorako hain ongi etorriko litzaigukeen adizkiren bat
–dakizunez, gehienak plural-kasuan ematen dira–, baina tira, dugun kasu bakarra halakoxea da: hots, Orontzen, V-
26-i kasuan, *guinzan* dugu eta ez *gintuen* edo honen antzekorik. Esanguratsua benetan!

zenbakia	Jaurrieta Bonaparte s. XIX	Jaurrieta dotr. 1866	Ochagavía dotr. 1834	Oronz dotr. 1857	Izal dotr. 1727	Igal dotr. ??
V-9-i	nuen	nuen	—	—	—	—
V-10-r	zinuen	cinuen	cinuen	—	cinuen	cinuen
V-12-i	ginuen	guinuen	guinuen	guinuen	guinuen	guinuen
V-13-c	zinuen	cinien	—	zinien	—	—
V-24-r	<i>zintzan</i>	—	—	—	—	—
V-26-i	<i>gintzan</i>	—	—	<i>guinzan</i>	—	—
V-27-c	<i>zintzayen</i>	—	—	—	—	—

Informatzaileek Zaraitzuko eta inguruko mintzamoldeei buruz duten/zuten zenbait iritzi

Tratamentua dela eta:

Esp-G: *erran xu / erran zu. erran zu. “Erran xu” ez, “erran zu”. Ese “xu” lo tengo yo más que otra cosa* (Oraingo honetan Dionisia Garatek xukarako lehia oso barneratua duela aitortu arren zukako joeraren alde egiten du).

Eau-K: (gurasoei, apaizei eta, oro har, errespetu haundiz hitzegiten zaien pertsoneri, *konta zaxu* eta ez *konta beza*, omen) - *apezari ta ... zarrer, ya, xuka; eta ya, berzer, pues toka.*

Eau-U: *Los de la Universidad .. pues, tomaron una lección en “xu”, y otra en “zu”. Y ... pero aquí ... qué se yo, cómo les saldrá.*

- *hemen zu gutxi, ezta?*

Eau-U: *“xu”; casi la lección que les di, pues, toda fue postiza de la ... del vasco de aquí, porque aquí no se usaba el “zu”, más que “xu”.*

Ots-C: *erraten duzia zuk, elean, nik erraten dutan gisa, “ze”, “zu” ... erraten duzie? ez. Nai dut erran, mira: nik frantzesekin ere izan dut ... mintzatu niz anitz* (Atharratzen bizi zitaion alaba baten etxera denboraldi bat pasatzera joaten zeneko esperientzia adierazten du), *baia oyek erraten die “zu”, “za”, ta nik dut, artrik, ayen ...* (ahoskera edo) *baia ene, ene uskaran ezta erraten, ez. Pues guk “xu” erraten dugu! “xu”, “xuri”, errateko .. “zuri”, edo “orri”, edo ala.*

Ots-C: *Denbaz (sic) emen, emen, uskaran erraten zien xarrek, anitz eletan “zua”, “zu” e? orai iyork eztu buelta kori, ez. Erraten zien, senarrak emaztiari: “zu! ...”. Ta, gero, emaztiak senarrai: “zu!...”. Ta, orai ezta erraten “zua”; orai erten dugu “xu”; baia ... ori eztaikit letran exertzen denez kain aisa, “zua” obeki! edo?”* (Hots, joan den mendeko Eiaurrietako inkesta *zuketan* bildu bazen ere, orduko ohitura hura denboran zehar aldatuz etorri dela ikusten da, azken urte hauetako hiztunen joera nagusia xukaren aldekoa izan baita, zuketan emaniko esaldi-parrasta ederrik bildu badugu ere).

Ots-PJZ: *ni xin niz* (aitarekin mintzatuz, adibidez –erantzuna da–).

- *“ni xin nizu” edo “xin nixu”, ez?*

Ots-PJZ: *no; ni xin niz* (aitak, aldiz, berari toketan egiten ziola dio).

Euskararen egoeraren inguruan:

Ezk-N: *guk ezpadakigu ya uskarara ere, kainbat urte eztagula batre praktikatzen pues, faten da ... pues ... atzez!*

Ezk-M: (N-ri, noka erabiliz) *ene aizpa batekin, xardokitzen gininan anitz. Dorotearekin, uskarara baia, denbra anitz ya il(l)ik ... Otsagin kasatrik egon zen.*

Ezk-M: (apaiz) *kura ere onik, gizon ona; baia karek etzekien uskarara, e?*

- zergatik egiten da euskara gehiago Espartzan hemen baino?

Ezk-N: *pues kori, erriko jendëaren alizientia; klaro! borondatëa (...) kemen señoritoago.*

Ezk-M: *Eiaurrietan ere, berantago xegitzen, e'iza oritzen mutilek eta neskek eta, guziek uskararaz (sic) ... nola xardokitzen zien? ken gu(k) gutti, hala! pues nik erran nakonan, keben, dozn erdi bat? xardokitzen diela zerbait? e? (...) bai, bai, nik erran nauzu (sic): dozn' erdi bat?*

Ezk-N: *a lo mucho decir.*

Ezk-N: *alde guzietan ya ... zarrok, ilez faten gra eta uskarara ere iltzen da.*

Esp-G: *ez gra diaoko uskaldunik kemen (...) ken bukatien da, bukatien da uskarara, de raso / pues nik senarrarekin xardokitzen nuen anitz uskarara; ta xuk (Eliz-i) igual; klaro, tio Bonifaciok ere baziakixun uskarara anitz ongi (...) guk anitz, etxen xardokitzen ginixun, baia gero, ya, adios! bedratzi urte ilik, ene senarra, konke goztik konat ... erran'tana, emazte konekin, yaguen (t)xardoki'tana eta gero ...*

Esp-G: *ene uskara kau nik eztxu'nai erran i(y)ori're; uskara kau ezpaiteke i(y)on ere eskribi.*

Esp-G: *ah! badaude, bai, bizpur (euskaldun) baia, ez gra xuntatzen, ez xuntatzearekin eztugu txardokitzen; xardokitzeko biar da xuntatu; urak ez dra xiten kona ta ni eniz faten i(y)ora're ... / bizi g(i)renian xardokiren dugu, zerbait.*

Eau-CK: (Ezkarozeko Pilar Zarraluki andereaz dio) *badaki uskarara; orai ... uskarara galdu da, eztu iork ere elekatzen.*

Eau-U: *ken ... ez ginixun iork ere ikasi uskera eta ez ginixun ... ikusi deus'e uskeraz, baizik ere ... etsean praktikatu zena, baizik eskolan erderaz, dotrinan erderaz, eta ... gauza guzia ... ikasteko zera erderaz, ta apezaz ere erderaz.*

Eau-U: *keben, xardokitzen xinuen uskera anitz, baia, etxe ... aniztan etziakixen ez erderarik, baia guk edokitzten ginixun Gualdia Civil anitz, ord(uan), tenbra kartan; badakixu Guardiak zer zren? ta ... erderaz xardokitzen baitzien, pues ... ikasi ginixun ere erdera aski ere.*

Eau-JK: *Itzaltzun ez, Itzaltzun etz, etzen ... uskara ... xardokitzen.*

Ots-C: *emen, balle kontan, Esparza izan da garbiena ene ustëan; garbiena, gu bezala, baia ayek elaztatru (sic) die iago, xarrek; emen bukatu da len; aitzen (t)zu? Nik eztoket erran zerengatik, zeren klaro! erria da gexago ta (...), kemen izan da militare beti, eta nik eztakit nol(b)a erran, zerengatik, emen bukatu den len.*

Ots-C: *baia, orra, erran dauzut zera, orazioak, uskarazko ... orazioak ikasi nituen, baia ez tut gero praktikatut, fan nitzan ni ere, gazte, zerbitzuala, ta zen ... bai, z(r)en uskaldunak, baia etzien elastatzen, fini ... finitu zren be(r)tzëak ta ez tie ... umek ere ikasi batrek ere; nik eztakit nola atze zaitza(n).*

Ots-C: *nik ikasi nituen guziak; konfesatu ere nitzan lemeziko konfesionia, uskaraz; orai, konfesionia uskaldun batekin, erranen dut, baia errateko orazio egunorozkëak a(t)ztu zaida.*

Ots-C: *ta gu, guaur gintzanëan erraten ginuen (euskaraz) baia gero, xiten zen, batenik beste gazte bat ta bestëa, exertzen zen gure saetsëan, ta ya kanbiatzen ginuen, kanbiatzen zaukien ez baitzien aitzen; eta ... klaro, (...) badakizu, orrek ber ta orren ... senarrak eta orren ... semiak eta erraten die "¡hablen en cristiano! porque no oyemos", aitzen die baia ez tien (sic) konprenditzen; ta orai nai luke ere xakin, orai nai luke ere xakin.*

Ots-PJZ: *gazte gintzalarik, yaguen xardokitz(u)en tzuena zen Espar(t)za eta Eiaurrieta; eta ... kemen ere bai; baia keben galdu zen ... andi, len ... kan bãño. Espartzan eta Eiaurrietan xardokitzen kemen beño berantago. - eta Ezkarozen?*

Ots-PJZ: *Eskarozen? kor gutiago berriz.*

Ots-E: *orai, ezta dotrinarik, orai eztabe dotrina ematen len bezala, apezek; baia ... ikasten ginuen anitz ... apezekin.*

- euskara(ra)?

Ots-E: *uskarara, uskarara? erakusten baizai(u)kien anitz, pues uskarara ... elizaköa, elizan; dotrina da .. Padrenuestro ta ... erreztatzen / maestrak ez.*

- nongoa zen?

Ots-E: *maestrara eztakit nongo zen.*

- nafarra bai?

Ots-E: *bai, eta zegon kasatrik Otsa(g)in, Otsain, baia ez niz oritzen non, nongöa zen.*

- euskara maite zuen?

Ots-E: *eez!*

- zigortzen?

Ots-E: *ez! batre, batre, ez batrere (...)* baia ezpaitzen xardokitzen, aren altzinëan ezpaitzen txardokitzen uskararik!... *klaro, orai zer egiten die uskaraz xardokitzen dienek? pues maestrarekin xardokitzen die ta gero, ezpaitie xardokitzen, pues kontu bera.*

Ots-E: *eta katezismoa pues ... bai, anitz ginakien, ya, asi gintzarian amea (sic) urtetan, ya faten nintzan uskaraz xardokitzen, apezekin; dotrinara, e? berze gisan ez baia dotrinara... beh! orai ya ez oritzen ni batrere, ni ez oritzen batrere ya (...)* “Aita gurea, zeruetan zaudena ...” baia ya, atzerik berze guzia; oritzen niz kori nola erakusten zaukien.

Ots-E: *orai nexkato ... ameka urtetarik ... amalaur urtetako nexkato kuek? orai, kantatzen die ... guzietarik, e? klaro! erdaraz! erdaraz, uskaraz ez, e? ka(n)tatzzen die guzietarik, baia uskaraz ez, york ere! batrere, uskaraz.*

Ots-JZ: (anaia ziren bi apaizen aipamena –Arin haien abizena, jakin ahal izan dudanez– ustez Gipuzkoako goierritarrak) *baginuen apez bat (e)uskaldun, eta karek erakutsi zaukien pues ... ta konsatu nintzan aniz-aniz ni uskaraz! nongo? zen ... de tierra vasca; había dos. D. Rafael, que era párroco, y D. Daniel, que nos enseñaba el catecismo, y nos daba cada “coca”! ... pues korrek, apez txikina deitzen ginuen! apez txikina, txikin baitzen!*

- zaraitzuarra?

Ots-JZ: *ez, ez eztaikit zer erriko zen; pues zen... urran-urran Villafranca Oria / geroztik eztago ... uskaldunik ezkie, ezta batre ...*

Oro-A: *ta errian pues e zomaitek badaki baia ... / pues il(l)ez geroztik edo elkiz geroztik arrebak etxerik, azken arrebara ... ordual'artio pues uskara / atze zaida, nola ezpaitut xardokitzen...*

Oro-A: *ya, zomat? berrogeita ... zomat urte pues ezjala (= ez dudala) xardokitzen uskara / ah! noiz eutzi? oooh! ya berrogei urte oro (= edo) ... guttienia da, ta berrogei urte pues ya ... gu guziak ya kasatu gi(n)tzan! (...)* gero kan (Orontzen, noski, bere herritik kanpo kontatu baitzuen hau) *zomaitekin bai baia guttirekin.*

Inguruko mintzamoldeak direla eta:

Ezk-M: *ah! Rongarin ez, nik ez beitut aitu sekula uskara, mira!*

Esp-Eliz: *Rongariko eta Aezkoa ta ... (euskara) koyek, eztiatetxut konprenitzen.*

Esp-TE: *ez! Sartzerik (= Sartzeko) baitzen! ta kan ez txardokitzen batre, uskarara, ez tziakixun; konprendi gu(t)zia.*

Esp-JR: (gazte denboran bidangoztar batekin euskaraz mintzatua dela dio) *emazte batekin, Bidangozetik, orrekin bai; orrekin xardoki nuen uskeraz anitz (...)* errota bat bazen or ta ... *arat, an bazuen alaba bat (...)* eotra; *alabara zen zegona ... molinera / diferentexeago (zela dio).*

Eau-CK: *bai, Aburregañeko uskarar'ere Eiaurrietakotik da diferente.*

- eta zein zen diferenteagoa, Aburregainekoa ala Uztarrozekoa?

Eau-CK: *Aburregañeköa.*

- eta ongi konprenitzen zenuen Erronkariko euskara(ra)?

Eau-CK: *bai, gexagoiko bai; gutti baia ... aski ere.*

- baina Otsagikoa eta Espartzakoa eta horiek igualtsu, ezta?

Eau-CK: *koek igual; Eiaurrietarik eta Ezkarozera ez baia ... Aurrealtala bai, Aburrealtara bada diferencia.*

Eau-CK: *kuasi ... diferente (erronkariera), baia entendatzen ginuen guzia.*

Eau-PA: *etzen igual, ez (erronkariera); nola ... aetzak, eta zaitzuarra, baita kasik .. en distinto!*

Eau-PA: *niek (sic) eztut, kallesik aitu fardokitzen (sic) uskara (ez dator bat aurreko ez ondoko esanekin).*

Eau-PA. *zaar aldian (...)* zomait bai, *aituen nuen (Erronkarin euskaraz).*

Eau-PA: (Mauletik 6 km.tako herrixka batetan egon zela dio, trabiesak egiten)

- eta nola xardokitzen zenuen haiekin?

Eau-PA: *ah ... e, uskara? bertan, bereala!*

Eau-JK: (zuberotarrekin euskaraz ongi moldatzen zela dio) *orduan xardokitzen ginuen bai, ba ongi, beti ... frantsekikin!*

Eau-JK: *nik eztxut aitu ... xardokitzen, en Roncal.*

Eau-U: *Javiera andereak dioenez, duela urte asko bere senar zena operatu behar izan zutela eta, Donibane Garazi inguruko ospital batera joan ziren biak, garaztarren artean egon ziren egunetan euskaraz biziki ongi konpondu zirela erantsiz.*

Ots-C: *Uztarrotze(n)? bai-bai! gutti! kemen beïño anitzekin guttiago, baia bazen bai, uskara, kori nãï dut erran.*

- eta ulertzeko? konprenitzeko?

Ots-C: *bai-bai, bai, beti badugu ... ele bat edo berste kanbiaturik, ezta? baia azkenëan, dena uskara, bai.*

Ots-E: *izan baliz berze uskarara, Baztan ... kortan xardokitzen den uskara, kori da ... makurrago, kori da ... kori da ertsiago, kori ezta konprenditzen, nik ez tut konprenditzen guzia.*

Ots-E: *urte batez -badu... akaso zortzi urte kontöak- fan gintzan Franciara (sic -c-) ta kan, uskarara dakie ongi xardokitze(n); eta ginauden kan, ta emazte bat xin zen ta xardokitzau (sic) zaukien uskarara, ta guk ez konprenditzen uskara kura, e? Frantziakue (sic) guk ez ... konprenditzen; nik? ez konprenditu jarik ere; eta gizon bat bazegon, kemengo bai, kemengo baita, kan dago, kan bizitzen da; kemengo da eta kan bizitzen dago; eta karek erraten, erraten zaukien zer erran zaukien emazte karek; orra, nola den mundöa!*

Ots-PJZ: *ta Larraun eta ... erri kuetan, xardokitzen die, gu bezala da, berdin.*

Oro-A: *Otsagirik (mintzatzeko eran) aniz gauzatan bazen diferentzia / guk kaxöa, eta Otsagin xartagia; sar-tenarendako, euskaraz, guk kaxöa, ta Otsagin xartagia.*

Oro-A: *Esparza ... kan, baitago, gauza (b)at; kan erraten die, "etxokitze", iruki zak! ta Orontzen erraten dugu etxoki zak! = toma, ten eso; Esparzan, iduki zak!*

Después de la información contenida en "Zaraitzuko bost herritako ...", sigue aquí:

Fuentes complementarias (continuación):

Euskalerriko Atlas Etnolinguistikoa, I (1979) (designado por EAEL-I y a continuación el número de la pregunta en cuya contestación se encuentra la forma verbal) **Esparza - Espartza** - Encuestador: Koldo Artola - Informadora: Dª Dionisia Garate, de 73 años de edad en 1979, fecha en la que se hizo la encuesta.

Euskalerriko Atlas Etnolinguistikoa, II (1979, 1985) (designado por EAEL-II y a continuación el número del relato en el que se encuentra la forma verbal) **Esparza - Espartza** (1979), Relato 272 - Encuestador: Koldo Artola - Informadora: Dª Dionisia Garate, de 73 años de edad, en 1979. **Ochagavía - Otsagi** (1985), Relato 270 - Encuestador: Rafa Iribarren - Informadora: Dª Josefa Zoko, de 77 años de edad, en 1985. **Escároz - Ezkarotze** (1980), Relato 271 - Encuestador: Koldo Artola - Informadora: Dª Gregoria Mikeleiz, de 78 años de edad, en 1980.

Esparza - Espartza y Jaurrieta - Eiaurrieta (1980) IÑAKI GAMINDE (designado por G) - *Comunicaciones personales* - Gaminde me proporcionó numerosas formas verbales recogidas por él en ambos pueblos, de las que hemos utilizado las correspondientes al modo indicativo de los verbos auxiliares, intransitivo y transitivo.

Nafarroako Euskaldunen Mintzoak II (1993) (designado por NEM-II y a continuación la página en la que se encuentra la forma verbal) - Contiene los siguientes relatos: **Esparza - Espartza**. Informadora: Dionisia Garate. **Ochagavía - Otsagi**. Informadores: Biktoria Argontzekoa; Mañolandako nagusia; Bixente Kanbra, Garax etzekoa; Julia Sanzetekoa eta Basilia Contin. Encuestador: Euskalerrria Irratia: Mikel Bujanda eta Enrike Díez de Ulzurrun.

		PRESENTE	PASADO	PRESENTE		PASADO		
				ÉL	ELLOS	ÉL	ELLOS	
YO		“yo soy” niz nuk nun nizu	“yo era” nintzan nintzakan nintzanan nintzazun	ME	“él me es” zaida ziaidak ziaidan ziaidazu	“ellos me son” zaizta ziaiztak ziaiztan ziaiztazu	“él me era” zizaidan zizaidakan zizaidanan zizaidazun	“ellos me eran” zizaiztan zizaiztakan zizaiztanan zizaiztazun
		I-1-i, m, f, r	I-7-i, m, f, r		I-13-i, m, f, r	I-19-i, m, f, r	I-25-i, m, f, r	I-31-i, m, f, r
TÚ		“tú eres” zra iz iz	“tú eras” zintzan intzan intzan	TE	“él te es” zaizu zaik zain	“ellos te son” zaizkizu zaizkik zaizkin	“él te era” zizaizun zizaikan zizainan	“ellos te eran” zizaizkizun zizaizkikan zizaizkinan
		I-2-r, m, f	I-8-r, m, f		I-14-r, m, f	I-20-r, m, f	I-26-r, m, f	I-32-r, m, f
ÉL		“él es” da duk dun zu	“él era” zen uen uen zinuen	LE	“él le es” zayo ziok zion ziozu	“ellos le son” zaizko ziaizkok ziaizkon ziaizkozu	“él le era” zizayon ziziokan zizionan ziziozun	“ellos le eran” zizaizkon zizaizkokan zizaizkonan zizaizkozun
		I-3-i, m, f, r	I-9-i, m, f, r		I-15-i, m, f, r	I-21-i, m, f, r	I-27-i, m, f, r	I-33-i, m, f, r
NOSOTROS		“nosotros somos” gra gituk gitun gitzu	“nosotros éramos” gintzan gintzakan gintzanan gintzazun	NOS	“él nos es” zaiku ziaikuk ziaikun ziaikuzu	“ellos nos son” zaizku ziaizkuk ziaizkun ziaizkuzu	“él nos era” zizaikun zizaikukan zizaikunan zizaikuzun	“ellos nos eran” zizaizkun zizaizkukan zizaizkunan zizaizkuzun
		I-4-i, m, f, r	I-10-i, m, f, r		I-16-i, m, f, r	I-22-i, m, f, r	I-28-i, m, f, r	I-34-i, m, f, r
VOSOTROS		“vosotros sois” zradie	“vosotros erais” zintzayen	OS	“él os es” zaizie	“ellos os son” zaizkizie	“él os era” zizaizien	“ellos os eran” zizaizkizien
		I-5-c	I-11-c		I-17-c	I-23-c	I-29-c	I-35-c
ELLOS		“ellos son” dra tuk tun tzu	“ellos eran” zren ituen ituen zintzan	LES	“él les es” zaye ziayek ziayen ziayezu	“ellos les son” zaizte ziaiztek ziaizten ziaiztezu	“él les era” zizayen zizaiyekan zizaiyenan zizaiyезun	“ellos les eran” zizaizten zizaiztekan zizaiztenan zizaiztezun
		I-6-i, m, f, r	I-12-i, m, f, r		I-18-i, m, f, r	I-24-i, m, f, r	I-30-i, m, f, r	I-36-i, m, f, r

	ME	TE	LO	NOS	OS	LOS
YO		“yo te he” ztut ut ut II-5-r, m, f	“yo lo he” dut diat nat zut II-9-i, m, f, r		“yo os he” ztiet II-19-c	“yo los he” tut tiat tinat tzut II-23-i, m, f, r
TÚ	“tú me has” nizu nuk nun II-1-r, m, f		“tú lo has” zu duk dun II-10-r, m, f	“tú nos has” gitzu gituk gitun II-15-r, m, f		“tú los has” tzu tuk tun II-24-r, m, f
ÉL	“él me ha” nu nik nin nizu II-2-i, m, f, r	“él te ha” ztu u u II-6-r, m, f	“él lo ha” du dik din zu II-11-i, m, f, r	“él nos ha” gitu gitik gitin gitzu II-16-i, m, f, r	“él os ha” ztie II-20-c	“él los ha” tu tik tin tzu II-25-i, m, f, r
NOSOTROS		“nosotros te hemos” ztugu ugu ugu II-7-r, m, f	“nosotros lo hemos” dugu diagu nagun zugu II-12-i, m, f, r		“nosotros os hemos” ztiegu II-21-c	“nosotros los hemos” tugu tiagu tinagu tzugu II-26-i, m, f, r
VOSOTROS	“vosotros me habéis” nizie II-3-c		“vosotros lo habéis” zie II-13-c	“vosotros nos habéis” gitzie II-17-c		“vosotros los habéis” tzie II-27-c
ELLOS	“ellos me han” nie nie nine nizie II-4-i, m, f, r	“ellos te han” ztie ie ie II-8-r, m, f	“ellos lo han” die die ne zie II-14-i, m, f, r	“ellos nos han” gitie gitie gitine gitzie II-18-i, m, f, r	“ellos os han” ztie II-22-c	“ellos los han” tie tie tine tzie II-28-i, m, f, r

CUADRO III

	ME LO	TE LO	SE LO (A ÉL)	NOS LO	OS LO	SE LO (A ELLOS)
YO		<p>“yo te lo he” dauzut dabat daunat</p> <p>III-5-r, m, f</p>	<p>“yo se lo he (a él)” dakot diakoat diakonat diakozut</p> <p>III-9-i, m, f, r</p>		<p>“yo os lo he” dauziet</p> <p>III-19-c</p>	<p>“yo se lo he (a ellos)” dabet diabeat diabenat diabezut</p> <p>III-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me lo has” dadazu dadak dadan</p> <p>III-1-r, m, f</p>		<p>“tú se lo has (a él)” dako zu dakok dakon</p> <p>III-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos lo has” daukuzu daukuk daukun</p> <p>III-15-r, m, f</p>		<p>“tú se lo has (a ellos)” dabezu dabek daben</p> <p>III-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me lo ha” dada diadak diadan diadazu</p> <p>III-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te lo ha” dauzu dauk daun</p> <p>III-6-r, m, f</p>	<p>“él se lo ha (a él)” dako diakok diakon diako zu</p> <p>III-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos lo ha” dauku diaukuk diaukun diaukuzu</p> <p>III-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os lo ha” dauzie</p> <p>III-20-c</p>	<p>“él se lo ha (a ellos)” dabe diabek diaben diabezu</p> <p>III-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS		<p>“nosotros te lo hemos” dauzugu dabagu daunagu</p> <p>III-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se lo hemos (a él)” dakogu diakoagu diakonagu diakozugu</p> <p>III-12-i, m, f, r</p>		<p>“nosotros os lo hemos” dauziegu</p> <p>III-21-c</p>	<p>“nosotros se lo hemos (a ellos)” dabegu diabeagu diabenagu diabezugu</p> <p>III-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me lo habéis” dadazie</p> <p>III-3-c</p>		<p>“vosotros se lo habéis (a él)” dako zie</p> <p>III-13-c</p>	<p>“vosotros nos lo habéis” daukuzie</p> <p>III-17-c</p>		<p>“vosotros se lo habéis (a ellos)” dabezie</p> <p>III-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me lo han” dadaye diadayek diadayen diadazie</p> <p>III-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te lo han” dauzie dabek daben</p> <p>III-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se lo han (a él)” dakoye diakoyek diakoyen diakozie</p> <p>III-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos lo han” daukuye diaukuyek diaukuyen diaukuzie</p> <p>III-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os lo han” dauzie</p> <p>III-22-c</p>	<p>“ellos se lo han (a ellos)” dabe diabek diaben diabezu</p> <p>III-28-i, m, f, r</p>

CUADRO IV

	ME LOS	TE LOS	SE LOS (A ÉL)	NOS LOS	OS LOS	SE LOS (A ELLOS)
YO	X	<p>“yo te los he” dauzkizut dauzkiat dauzkinat</p> <p>IV-5-r, m, f</p>	<p>“yo se los he (a él)” dazkot diazkoat diazkonat diazkozut</p> <p>IV-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os los he” dauzkiziet</p> <p>IV-19-c</p>	<p>“yo se los he (a ellos)” dauztet diauzteat diauztenat diauztezut</p> <p>IV-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me los has” daztazu daztak daztan</p> <p>IV-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú se los has (a él)” dazkozu dazkok dazkon</p> <p>IV-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos los has” dauzkuzu dauzkuk dauzkun</p> <p>IV-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú se los has (a ellos)” dauztezu dauztek dauzten</p> <p>IV-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me los ha” dazta diaztak diaztan diaztazu</p> <p>IV-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te los ha” dauzkizu dauzik dauzkin</p> <p>IV-6-r, m, f</p>	<p>“él se los ha (a él)” dazko diazkok diazkon diazkozu</p> <p>IV-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos los ha” dauzku diauzkuk diauzkun diauzkuzu</p> <p>IV-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os los ha” dauzkizie</p> <p>IV-20-c</p>	<p>“él se los ha (a ellos)” dauzte diauztek diauzten diauztezu</p> <p>IV-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te los hemos” dauzkizugu dauzkiagu dauzkinau</p> <p>IV-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se los hemos (a él)” dazkogu diazkoagu diazkonagu diazkozugu</p> <p>IV-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os los hemos” dauzkiziegu</p> <p>IV-21-c</p>	<p>“nosotros se los hemos (a ellos)” dauztegu diauzteagu diauztenagu diauztezugu</p> <p>IV-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me los habéis” daztazie</p> <p>IV-3-c</p>	X	<p>“vosotros se los habéis (a él)” dazkozie</p> <p>IV-13-c</p>	<p>“vosotros nos los habéis” dauzkuzie</p> <p>IV-17-c</p>	X	<p>“vosotros se los habéis (a ellos)” dauztezie</p> <p>IV-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me los han” daztaye diaztayek diaztayen diaztazie</p> <p>IV-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te los han” dauzkizie dauzkitek dauzkiten</p> <p>IV-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se los han (a él)” dazkoye diazkoyek diazkoyen diazkozie</p> <p>IV-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos los han” dauzkuye diauzkuyek diauzkuyen diauzkuzie</p> <p>IV-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os los han” dauzkizie</p> <p>IV-22-c</p>	<p>“ellos se los han (a ellos)” dauzte diauztek diauzten diauztezu</p> <p>IV-28-i, m, f, r</p>

CUADRO V

	ME	TE	LO	NOS	OS	LOS
YO	X	<p>“yo te había” zintzatan intzatan intzatan</p> <p>V-5-r, m, f</p>	<p>“yo lo había” nuen nikan ninan nizun</p> <p>V-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os había” zintzatayen</p> <p>V-19-c</p>	<p>“yo los había” nituen nitikan nitinan nitizun</p> <p>V-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me habías” nintzazun nintzakan nintzanan</p> <p>V-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú lo habías” zinuen uen uen</p> <p>V-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos habías” gintzazun gintzakan gintzanan</p> <p>V-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú los habías” zintzan ituen ituen</p> <p>V-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me había” nintzan nintzakan nintzanan nintzazun</p> <p>V-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te había” zintzan intzan intzan</p> <p>V-6-r, m, f</p>	<p>“él lo había” zuen zikan zinan zizun</p> <p>V-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos había” gintzan gintzakan gintzanan gintzazun</p> <p>V-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os había” zintzayen</p> <p>V-20-c</p>	<p>“él los había” ztuen ztikan ztinan ztizun</p> <p>V-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te habíamos” zintzagun intzagun intzagun</p> <p>V-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros le hemos” ginuen ginikan gininan ginizun</p> <p>V-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os habíamos” zintzaguyen</p> <p>V-21-c</p>	<p>“nosotros los hemos” gintzan gintikan gintinan gintzun</p> <p>V-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me habíais” nintzazien</p> <p>V-3-c</p>	X	<p>“vosotros lo habíais” zinien</p> <p>V-13-c</p>	<p>“vosotros nos habíais” gintzazien</p> <p>V-17-c</p>	X	<p>“vosotros los habíais” zintzayen</p> <p>V-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me habían” nintzayen nintzayekan ninzayenan nintzazien</p> <p>V-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te habían” zintzayen intzayen intzayen</p> <p>V-8-r, m, f</p>	<p>“ellos lo habían” zien ziekkan zienan zizien</p> <p>V-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos habían” gintzayen gintzayekan gintzayenan gintzazien</p> <p>V-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os habían” zintzayen</p> <p>V-22-c</p>	<p>“ellos los habían” ztien ztiekan ztienan ztizien</p> <p>V-28-i, m, f, r</p>

CUADRO VI

	ME LO	TE LO	SE LO (A ÉL)	NOS LO	OS LO	SE LO (A ELLOS)
YO		<p>“yo te lo había” nauzun naukan naunan</p> <p>VI-5-r, m, f</p>	<p>“yo se lo había (a él)” nakon niakokan niakonon niakozun</p> <p>VI-9-i, m, f, r</p>		<p>“yo os lo había” nauzien</p> <p>VI-19-c</p>	<p>“yo se lo había (a ellos)” nabon niabekon niabenon niabezun</p> <p>VI-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me lo habías” zinadan adan adan</p> <p>VI-1-r, m, f</p>		<p>“tú se lo habías (a él)” zinakon akon akon</p> <p>VI-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos lo habías” zinakun aukun aukun</p> <p>VI-15-r, m, f</p>		<p>“tú se lo habías (a ellos)” zinaben aben aben</p> <p>VI-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me lo había” zadan zidakon ziakonan ziadazun</p> <p>VI-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te lo había” zauzun zaukan zaunan</p> <p>VI-6-r, m, f</p>	<p>“él se lo había (a él)” zakon ziakokan ziakonan ziakozun</p> <p>VI-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos lo había” zaukun ziaukukan ziaukunan ziaukuzun</p> <p>VI-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os lo había” zauzien</p> <p>VI-20-c</p>	<p>“él se lo había (a ellos)” zaben ziabekon ziabenon ziabezun</p> <p>VI-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS		<p>“nosotros te lo habíamos” ginauzun ginaukan ginaunan</p> <p>VI-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se lo habíamos (a él)” ginakon giniakokan giniakonon giniakozun</p> <p>VI-12-i, m, f, r</p>		<p>“nosotros os lo habíamos” ginauzien</p> <p>VI-21-c</p>	<p>“nosotros se lo habíamos (a ellos)” ginaben giniabekon giniabenon giniabezun</p> <p>VI-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me lo habíais” zinadayen</p> <p>VI-3-c</p>		<p>“vosotros se le habíais (a él)” zinakoyen</p> <p>VI-13-c</p>	<p>“vosotros nos lo habíais” zinakuyen</p> <p>VI-17-c</p>		<p>“vosotros se lo habíais (a ellos)” zinaben</p> <p>VI-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me lo habían” zadayen ziadayekan ziadayenan ziadazien</p> <p>VI-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te lo habían” zauzien zayekan zayenan</p> <p>VI-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se lo habían (a él)” zakoyen ziakoyekan ziakoyenan ziakozien</p> <p>VI-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos lo habían” zaukuyen ziaukuyekan ziaukuyenan ziaukuzien</p> <p>VI-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os lo habían” zauzien</p> <p>VI-22-c</p>	<p>“ellos se lo habían (a ellos)” zaben ziabekon ziabenon ziabezun</p> <p>VI-28-i, m, f, r</p>

CUADRO VII

	ME LOS	TE LOS	SE LOS (A ÉL)	NOS LOS	OS LOS	SE LOS (A ELLOS)
YO		<p>“yo te los había” nauzkizun nauzkan nauzkinan</p> <p>VII-5-r, m, f</p>	<p>“yo se los había (a él)” nazkon niazkokan niazkonan niazkozun</p> <p>VII-9-i, m, f, r</p>		<p>“yo os los había” nauzkizien</p> <p>VII-19-c</p>	<p>“yo se los había (a ellos)” nazten niaztekan niaztenan niaztezun</p> <p>VII-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me los habías” zinaztan aztan aztan</p> <p>VII-1-r, m, f</p>		<p>“tú se los habías (a él)” zinazkon azkon azkon</p> <p>VII-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos los habías” zinauzkun auzkun auzkun</p> <p>VII-15-r, m, f</p>		<p>“tú se los habías (a ellos)” zinazten azten azten</p> <p>VII-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me los había” zaztan ziaztakan ziaztanan ziaztazun</p> <p>VII-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te los había” zauzkizun zauzkan zauzkinan</p> <p>VII-6-r, m, f</p>	<p>“él se los había (a él)” zazkon ziazkokan ziazkonan ziazkozun</p> <p>VII-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos los había” zauzkun ziauzkukan ziauzkunan ziauzkuzun</p> <p>VII-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os los había” zauzkizien</p> <p>VII-20-c</p>	<p>“él se los había (a ellos)” zazten ziaztekan ziaztenan ziaztezun</p> <p>VII-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS		<p>“nosotros te los habíamos” ginauzkizun ginauzkan ginauzkinan</p> <p>VII-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se los habíamos (a él)” ginazkon giniazkokan giniazkonan giniazkozun</p> <p>VII-12-i, m, f, r</p>		<p>“nosotros os los habíamos” ginauzkizien</p> <p>VII-21-c</p>	<p>“nosotros se los habíamos (a ellos)” ginazten giniaztekan giniaztenan giniaztezun</p> <p>VII-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me los habíais” zinaztayen</p> <p>VII-3-c</p>		<p>“vosotros se los habíais (a él)” zinazkoyen</p> <p>VII-13-c</p>	<p>“vosotros nos los habíais” zinauzkuyen</p> <p>VII-17-c</p>		<p>“vosotros se los habíais (a ellos)” zinazten</p> <p>VII-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me los habían” zaztayen ziaztayekan ziaztayenan ziaztazien</p> <p>VII-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te los habían” zauzkizien zauzkiyekan zauzkiyenana</p> <p>VII-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se los habían (a él)” zazkoyen ziazkoyekan ziazkoyenan ziazkozien</p> <p>VII-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos los habían” zauzkuyen ziauzkuyekan ziauzkuyenan ziauzkuzien</p> <p>VII-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os los habían” zauzkizien</p> <p>VII-22-c</p>	<p>“ellos se los habían (a ellos)” zazten ziaztekan ziaztenan ziaztezun</p> <p>VII-28-i, m, f, r</p>

	PRESENTE	PASADO
YO	<p>“yo soy”</p> niz nuk nun — I-1-i, m, f, r	<p>“yo era”</p> nintzan, nitzan nintzakan, nitzakan nintzanan — I-7-i, m, f, r
TÚ	<p>“tú eres”</p> zira, zra iz iz I-2-r, m, f	<p>“tú eras”</p> — intzan, itzan intzan, itzan I-8-r, m, f
ÉI	<p>“él es”</p> da duk dun — I-3-i, m, f, r	<p>“él era”</p> zen yuen yuen — I-9-i, m, f, r
NOSOTROS	<p>“nosotros somos”</p> gra gituk gitun — I-4-i, m, f, r	<p>“nosotros éramos”</p> gintzan, gitzan gintzakan, gitzakan gintzanan — I-10-i, m, f, r
VOSOTROS	<p>“vosotros sois”</p> zadie, zade I-5-c	<p>“vosotros erais”</p> zintzaen I-11-c
ELLOS	<p>“ellos son”</p> dra tuk tun — I-6-i, m, f, r	<p>“ellos eran”</p> zren yituen, ituen yituen, ituen — I-12-i, m, f, r

	PRESENTE		PASADO	
	ÉL	ELLOS	ÉL	ELLOS
ME	<p>“él me es”</p> zaida ziaidak, zaidak ziaidan, zaidan — I-13-i, m, f, r	<p>“ellos me son”</p> zaizta ziaiztak, zaitzak ziaiztan, zaitzan — I-19-i, m, f, r	<p>“él me era”</p> (zit)zaidan zitziaidakan, zitzaidakan zitziaidanan, zitzaidanan — I-25-i, m, f, r	<p>“ellos me eran”</p> zaiztan, zizaiztan (zit)ziaiztakan, (zit)zaitzakan (zit)ziaiztanan, (zit)zaitzanan — I-31-i, m, f, r
TE	<p>“él te es”</p> zaizu zaik zain I-14-r, m, f	<p>“ellos te son”</p> — zaizkik zaizkin I-20-r, m, f	<p>“él te era”</p> zaizun (zit)zaikan, zaizikan (?) zitzainan I-26-r, m, f	<p>“ellos te eran”</p> — (zit)zaizkikan, zizaizkakan (?) zaizkinan I-32-r, m, f
LE	<p>“él le es”</p> zaio ziok zion — I-15-i, m, f, r	<p>“ellos le son”</p> zaizko, zaizkio ziaizkok, zaizkok ziaizkon, zaizkon — I-21-i, m, f, r	<p>“él le era”</p> zitzion, zitzaion, zitzaikon zitziokan, zitzoekan (?) zitzionan, zitzonan (?) — I-27-i, m, f, r	<p>“ellos le eran”</p> zaizkon zitziakokan, (zit)zaizkokan zitziakokan, (zit)zaizkonan — I-33-i, m, f, r
NOS	<p>“él nos es”</p> zauku, zaiku ziaukuk, zaikuk ziaukun, zaikun — I-16-i, m, f, r	<p>“ellos nos son”</p> zaizku ziaizkuk, zaizkuk ziaizkun, zaizkun — I-22-i, m, f, r	<p>“él nos era”</p> zitzaikun { zitziakukun, zitzaikukun zaikuan zitziakunanan, (zit)zaikunanan — I-28-i, m, f, r	<p>“ellos nos eran”</p> (zit)zaizkun zitziakukun, (zit)zaizkukun zitziakukun, (zit)zaizkunanan — I-34-i, m, f, r
OS	<p>“él os es”</p> zaizie I-17-c	<p>“ellos os son”</p> zaizki(t)zie I-23-c	<p>“él os era”</p> (zit)zaizzien I-29-c	<p>“ellos os eran”</p> (zit)zaizki(t)zien I-35-c
LES	<p>“él les es”</p> zaie, zae ziaek, zaek ziaen, zaen — I-18-i, m, f, r	<p>“ellos les son”</p> zaizte ziaiztek, zaiztek ziaizten, zaizten — I-24-i, m, f, r	<p>“él les era”</p> zitzaen zitziakcan, zitzaekcan, zitziakcan zitziakcan, zitziakcan — I-30-i, m, f, r	<p>“ellos les eran”</p> (zit)zaizten zitziakcan, (zit)zaiztekan zitziakcan, (zit)zaiztekan — I-36-i, m, f, r

	ME	TE	LO	NOS	OS	LOS
YO	X	— “yo te he” yut, ut yut II-5-r, m, f	dut diat nat — II-9-i, m, f, r	X	ztiet “yo os he” II-19-c	tut tiat tinat — II-23-i, m, f, r
TÚ	— “tú me has” nuk nun II-1-r, m, f	X	duzu duk dun II-10-r, m, f	— “tú nos has” gituk gitun II-15-r, m, f	X	— “tú los has” tuk tun II-24-r, m, f
ÉL	nu nik nin — II-2-i, m, f, r	— “él te ha” yu, u yu II-6-r, m, f	du dik din — II-11-i, m, f, r	gitu gitik gitin — II-16-i, m, f, r	ztie “él os ha” II-20-c	tu tik tin — II-25-i, m, f, r
NOSOTROS	X	— “nosotros te hemos” yugu, ugu yugu II-7-r, m, f	dugu diaguk nagun — II-12-i, m, f, r	X	ztiegu “nosotros os hemos” II-21-c	tugu tiaguk tinagun — II-26-i, m, f, r
VOSOTROS	nizie “vosotros me habéis” II-3-c	X	zie “vosotros lo habéis” II-13-c	gitzie “vosotros nos habéis” II-17-c	X	tzie “vosotros los habéis” II-27-c
ELLOS	nie niek nien, nine, ninen — II-4-i, m, f, r	— “ellos te han” ye, ie ye II-8-r, m, f	die, dute diek dien, ne — II-14-i, m, f, r	gitie gitiek gitien — II-18-i, m, f, r	ztie “ellos os han” II-22-c	tie, tute, tuzte, duzte tiek tine — II-28-i, m, f, r

CUADRO III

	ME LO	TE LO	SE LO (A ÉL)	NOS LO	OS LO	SE LO (A ELLOS)
YO	X	<p>“yo te lo he”</p> <p>— dabat daunat</p> <p>III-5-r, m, f</p>	<p>“yo se lo he (a él)”</p> <p>dakot diakoat diakonat —</p> <p>III-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os lo he”</p> <p>dauziet</p> <p>III-19-c</p>	<p>“yo se lo he (a ellos)”</p> <p>dabet diabeat, diabiat diabenat —</p> <p>III-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me lo has”</p> <p>— dadak dadán</p> <p>III-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú se lo has (a él)”</p> <p>— dakok dakon</p> <p>III-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos lo has”</p> <p>— daukik daukin</p> <p>III-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú se lo has (a ellos)”</p> <p>— dabek daben</p> <p>III-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me lo ha”</p> <p>dada diadak diadan —</p> <p>III-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te lo ha”</p> <p>— dauk daun</p> <p>III-6-r, m, f</p>	<p>“él se lo ha (a él)”</p> <p>dako diakok diakon —</p> <p>III-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos lo ha”</p> <p>dauki diaukik diaukin —</p> <p>III-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os lo ha”</p> <p>dauzie</p> <p>III-20-c</p>	<p>“él se lo ha (a ellos)”</p> <p>dabe diabek diaben —</p> <p>III-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te lo hemos”</p> <p>— dabagu daunagu(n)</p> <p>III-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se lo hemos (a él)”</p> <p>dakogu diakoaguk diakonagun —</p> <p>III-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os lo hemos”</p> <p>dauziegu</p> <p>III-21-c</p>	<p>“nosotros se lo hemos (a ellos)”</p> <p>dabegu diabieguk, diabiaguk diabenagun —</p> <p>III-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me lo habéis”</p> <p>dadazie</p> <p>III-3-c</p>	X	<p>“vosotros se lo habéis (a él)”</p> <p>dakozie</p> <p>III-13-c</p>	<p>“vosotros nos lo habéis”</p> <p>daukizie</p> <p>III-17-c</p>	X	<p>“vosotros se lo habéis (a ellos)”</p> <p>dabezie</p> <p>III-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me lo han”</p> <p>dadae diadaek diadane —</p> <p>III-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te lo han”</p> <p>— dabae, dabie, da(u)be dabane, daune</p> <p>III-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se lo han (a él)”</p> <p>dakoe diakoek diakone —</p> <p>III-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos lo han”</p> <p>daukie diaukiek diaukine, daukine —</p> <p>III-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os lo han”</p> <p>dauzie</p> <p>III-22-c</p>	<p>“ellos se lo han (a ellos)”</p> <p>dabe diabek diaben —</p> <p>III-28-i, m, f, r</p>

CUADRO IV

	ME LOS	TE LOS	SE LOS (A ÉL)	NOS LOS	OS LOS	SE LOS (A ELLOS)
YO	X	<p>“yo te los he”</p> <p>— dauzkiat dauzkinat</p> <p>IV-5-r, m, f</p>	<p>“yo se los he (a él)”</p> <p>dazkot diazkoat diazkonat —</p> <p>IV-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os los he”</p> <p>dauzki(t)ziet</p> <p>IV-19-c</p>	<p>“yo se los he (a ellos)”</p> <p>daztet diaztiat diaztenat —</p> <p>IV-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me los has”</p> <p>— daztak daztan</p> <p>IV-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú se los has (a él)”</p> <p>— dazkok dazkon</p> <p>IV-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos los has”</p> <p>— dauzkik dauzkin</p> <p>IV-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú se los has (a ellos)”</p> <p>— daztek dazten</p> <p>IV-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me los ha”</p> <p>dazta diaztak diaztan —</p> <p>IV-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te los ha”</p> <p>— dauzkik dauzkin</p> <p>IV-6-r, m, f</p>	<p>“él se los ha (a él)”</p> <p>dazko diazkok diazkon —</p> <p>IV-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos los ha”</p> <p>dauzki dauzkik dauzkin —</p> <p>IV-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os los ha”</p> <p>dauzkizie</p> <p>IV-20-c</p>	<p>“él se los ha (a ellos)”</p> <p>dazte diaztek diazten —</p> <p>IV-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te los hemos”</p> <p>— dauzkiagu(k), dauzkiau dauzkinagun</p> <p>IV-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se los hemos (a él)”</p> <p>dazko(g)u diazkoaguk diazkonagun —</p> <p>IV-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os los hemos”</p> <p>dauzkiziegu</p> <p>IV-21-c</p>	<p>“nosotros se los hemos (a ellos)”</p> <p>daztegu diaztiaguk diaztenagun —</p> <p>IV-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me los habéis”</p> <p>daztazie</p> <p>IV-3-c</p>	X	<p>“vosotros se los habéis (a él)”</p> <p>dazko(t)zie</p> <p>IV-13-c</p>	<p>“vosotros nos los habéis”</p> <p>dauzkitzie</p> <p>IV-17-c</p>	X	<p>“vosotros se los habéis (a ellos)”</p> <p>daztezie</p> <p>IV-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me los han”</p> <p>daztae, daztaie, dazte diaztaek diaztane —</p> <p>IV-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te los han”</p> <p>— dauzkie(k) dauzkine</p> <p>IV-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se los han (a él)”</p> <p>dazkoe diazkoek diazkone —</p> <p>IV-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos los han”</p> <p>dauzkie dauzkiek dauzkine —</p> <p>IV-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os los han”</p> <p>dauzkizie</p> <p>IV-22-c</p>	<p>“ellos se los han (a ellos)”</p> <p>dazte diaztek diazten —</p> <p>IV-28-i, m, f, r</p>

	ME	TE	LO	NOS	OS	LOS
YO	X	<p>“yo te había”</p> <p>— intzatan, itzatan intzatan</p> <p>V-5-r, m, f</p>	<p>“yo lo había”</p> <p>nuen nikan ninan —</p> <p>V-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os había”</p> <p>zintzaetan</p> <p>V-19-c</p>	<p>“yo los había”</p> <p>nituen, nintuen nitikan, ni(n)tzakan nitinan —</p> <p>V-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me habías”</p> <p>— nintzakan, nitzakan nintzanan, nitzanan</p> <p>V-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú lo habías”</p> <p>— iuen, yuen iuen, yuen</p> <p>V-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos habías”</p> <p>— gintzakan gintzanan</p> <p>V-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú los habías”</p> <p>— ituen ituen</p> <p>V-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me había”</p> <p>nintzan, nitzan nintzakan, nitzakan nintzanan —</p> <p>V-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te había”</p> <p>— intzan, itzan intzan, (y)itzan</p> <p>V-6-r, m, f</p>	<p>“él lo había”</p> <p>zuen zikan zinan —</p> <p>V-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos había”</p> <p>gintzan gintzakan gintzanan —</p> <p>V-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os había”</p> <p>zintzaen</p> <p>V-20-c</p>	<p>“él los había”</p> <p>ztuen, zituen ztikan ztinan —</p> <p>V-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te habíamos”</p> <p>— intzagun, itzagun intzagun, (y)intzagun</p> <p>V-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros le hemos”</p> <p>gin(d)uen, gintzan ginikan, ginian gininan —</p> <p>V-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os habíamos”</p> <p>zintzaegun, zintzaiegun</p> <p>V-21-c</p>	<p>“nosotros los hemos”</p> <p>gintzan gintzakan, gi(n)tikan gintzanan, gi(n)tinan —</p> <p>V-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me habíais”</p> <p>nintzazien, nitzazien</p> <p>V-3-c</p>	X	<p>“vosotros lo habíais”</p> <p>zinien</p> <p>V-13-c</p>	<p>“vosotros nos habíais”</p> <p>gintzazien</p> <p>V-17-c</p>	X	<p>“vosotros los habíais”</p> <p>zintzaen</p> <p>V-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me habían”</p> <p>nintzaen, nitzaen nintzaekan, nitzaekan nintzaenan —</p> <p>V-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te habían”</p> <p>— intzaen, itzaen intzaen, (y)intzaen</p> <p>V-8-r, m, f</p>	<p>“ellos lo habían”</p> <p>zien, zuten ziekan zienen —</p> <p>V-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos habían”</p> <p>gintzaen gintzaekan gintzaenan —</p> <p>V-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os habían”</p> <p>zintzaen</p> <p>V-22-c</p>	<p>“ellos los habían”</p> <p>ztien, ziztien, z(it)uzten, ztuzten ztiekan ztienan —</p> <p>V-28-i, m, f, r</p>

CUADRO VI

	ME LO	TE LO	SE LO (A ÉL)	NOS LO	OS LO	SE LO (A ELLOS)
YO	X	<p>“yo te lo había”</p> <p>— naukan, naukikan naunan</p> <p>VI-5-r, m, f</p>	<p>“yo se lo había (a él)”</p> <p>nakon niakokan niakonon —</p> <p>VI-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os lo había”</p> <p>nauzien</p> <p>VI-19-c</p>	<p>“yo se lo había (a ellos)”</p> <p>naben niabekán niabenan —</p> <p>VI-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me lo habías”</p> <p>— yadan, iadan yadan, iadan</p> <p>VI-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú se lo habías (a él)”</p> <p>zinakon iakon iakon, yakon</p> <p>VI-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos lo habías”</p> <p>— yaukien yaukien</p> <p>VI-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú se lo habías (a ellos)”</p> <p>— iabén, yabén iabén</p> <p>VI-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me lo había”</p> <p>zadan ziadakan ziadanan —</p> <p>VI-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te lo había”</p> <p>— zaukan, zaukikan zaunan</p> <p>VI-6-r, m, f</p>	<p>“él se lo había (a él)”</p> <p>zakon ziakokan ziakonon —</p> <p>VI-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos lo había”</p> <p>zaukien ziauki(k)an, zaukikan ziaukinan —</p> <p>VI-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os lo había”</p> <p>zauzien</p> <p>VI-20-c</p>	<p>“él se lo había (a ellos)”</p> <p>zaben ziabekán ziabenan —</p> <p>VI-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te lo habíamos”</p> <p>— ginaukan ginaunan</p> <p>VI-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se lo habíamos (a él)”</p> <p>ginakon giniakokan giniakonon —</p> <p>VI-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os lo habíamos”</p> <p>ginauzien</p> <p>VI-21-c</p>	<p>“nosotros se lo habíamos (a ellos)”</p> <p>ginaben giniabekán giniabenan —</p> <p>VI-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me lo habíais”</p> <p>zinadaen</p> <p>VI-3-c</p>	X	<p>“vosotros se le habíais (a él)”</p> <p>zinakoén</p> <p>VI-13-c</p>	<p>“vosotros nos lo habíais”</p> <p>zinaukien</p> <p>VI-17-c</p>	X	<p>“vosotros se lo habíais (a ellos)”</p> <p>zinaben</p> <p>VI-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me lo habían”</p> <p>zadaen ziadaekán ziadaenan —</p> <p>VI-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te lo habían”</p> <p>— zaben, zauken, zaukaen zaunen</p> <p>VI-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se lo habían (a él)”</p> <p>zakoén ziakoekán ziakoenan —</p> <p>VI-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos lo habían”</p> <p>zaukien ziaukiekán, zaukiekán ziaukienan, zaukienan —</p> <p>VI-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os lo habían”</p> <p>zauzien</p> <p>VI-22-c</p>	<p>“ellos se lo habían (a ellos)”</p> <p>zaben ziabekán ziabenan —</p> <p>VI-28-i, m, f, r</p>

CUADRO VII

	ME LOS	TE LOS	SE LOS (A ÉL)	NOS LOS	OS LOS	SE LOS (A ELLOS)
YO	X	<p>“yo te los había”</p> <p>— nauzkikan nauzkinan</p> <p>VII-5-r, m, f</p>	<p>“yo se los había (a él)”</p> <p>nazkon niazkokan niazkonan —</p> <p>VII-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os los había”</p> <p>nauzkizien</p> <p>VII-19-c</p>	<p>“yo se los había (a ellos)”</p> <p>nazten niaztekan niaztenan —</p> <p>VII-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me los habías”</p> <p>— yaztan, iaztan, yaztakan yaztan</p> <p>VII-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú se los habías (a él)”</p> <p>— iazkon iazkon</p> <p>VII-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos los habías”</p> <p>— yauzkien yauzkien</p> <p>VII-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú se los habías (a ellos)”</p> <p>— yazten, iazten yazten, iazten</p> <p>VII-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me los había”</p> <p>zaztan ziaztakan ziaztanan —</p> <p>VII-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te los había”</p> <p>— zauzkikan zauzkinan</p> <p>VII-6-r, m, f</p>	<p>“él se los había (a él)”</p> <p>zazkon ziazkokan ziazkonan —</p> <p>VII-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos los había”</p> <p>zauzkien, zauzkin ziauzkian, zauzkikan ziauzkinan, zauzkinan —</p> <p>VII-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os los había”</p> <p>zauzki(t)zien</p> <p>VII-20-c</p>	<p>“él se los había (a ellos)”</p> <p>zazten ziaztekan ziaztenan —</p> <p>VII-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te los habíamos”</p> <p>— ginauzkikan, gi(n)tzakan ginauzkinan, gi(n)tzanan</p> <p>VII-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se los habíamos (a él)”</p> <p>ginazkon giniazkokan giniazkonan —</p> <p>VII-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os los habíamos”</p> <p>ginauzkizien, ginauzkien</p> <p>VII-21-c</p>	<p>“nosotros se los habíamos (a ellos)”</p> <p>ginazten giniaztekan, giñaztekan giniaztenan —</p> <p>VII-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me los habíais”</p> <p>zinaztaen</p> <p>VII-3-c</p>	X	<p>“vosotros se los habíais (a él)”</p> <p>zinazkoen</p> <p>VII-13-c</p>	<p>“vosotros nos los habíais”</p> <p>zinauzkien</p> <p>VII-17-c</p>	X	<p>“vosotros se los habíais (a ellos)”</p> <p>zinazten, ziñazten?</p> <p>VII-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me los habían”</p> <p>zaztaen ziaztaekan ziaztaenan —</p> <p>VII-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te los habían”</p> <p>— zauzkiekan zauzkienan</p> <p>VII-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se los habían (a él)”</p> <p>zazkoen ziazkoekan ziazkoenan —</p> <p>VII-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos los habían”</p> <p>zauzkien ziauzkiekan, zauzkiekan ziauzkienan, zauzkienan —</p> <p>VII-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os los habían”</p> <p>zauzkizien</p> <p>VII-22-c</p>	<p>“ellos se los habían (a ellos)”</p> <p>zazten ziaztekan ziaztenan —</p> <p>VII-28-i, m, f, r</p>

	PRESENTE	PASADO
YO	<p>“yo soy”</p> niz nuk nun — I-1-i, m, f, r	<p>“yo era”</p> nintzan nintzakan, nintzean nintzanan — I-7-i, m, f, r
TÚ	<p>“tú eres”</p> — yiz, iz yiz, iz I-2-r, m, f	<p>“tú eras”</p> — yintzan yintzan I-8-r, m, f
ÉI	<p>“él es”</p> da duk dun — I-3-i, m, f, r	<p>“él era”</p> zen yuen yuen — I-9-i, m, f, r
NOSOTROS	<p>“nosotros somos”</p> gra gituk gitun — I-4-i, m, f, r	<p>“nosotros éramos”</p> gintzan gintzakan gintzanan — I-10-i, m, f, r
VOSOTROS	<p>“vosotros sois”</p> zadie I-5-c	<p>“vosotros erais”</p> zintzaen I-11-c
ELLOS	<p>“ellos son”</p> dra tuk tun — I-6-i, m, f, r	<p>“ellos eran”</p> zren yituen yituen — I-12-i, m, f, r

	PRESENTE		PASADO	
	ÉL	ELLOS	ÉL	ELLOS
ME	<p>“él me es”</p> zaida ziaidak ziaidan — I-13-i, m, f, r	<p>“ellos me son”</p> zaizta ziaiztak ziaiztan — I-19-i, m, f, r	<p>“él me era”</p> zaidan ziaidak, ziaidan ziaidan — I-25-i, m, f, r	<p>“ellos me eran”</p> zaiztan ziaiztakan ziaiztanan — I-31-i, m, f, r
TE	<p>“él te es”</p> — zaik zain I-14-r, m, f	<p>“ellos te son”</p> — zaizkik zaizkin I-20-r, m, f	<p>“él te era”</p> — zaikan zainan I-26-r, m, f	<p>“ellos te eran”</p> — zaizkikan zaizkinan I-32-r, m, f
LE	<p>“él le es”</p> zaio ziok zion — I-15-i, m, f, r	<p>“ellos le son”</p> zaizko ziaizkok ziaizkon — I-21-i, m, f, r	<p>“él le era”</p> zaion ziokan zionan — I-27-i, m, f, r	<p>“ellos le eran”</p> zaizkon ziaizkokan ziaizkonan — I-33-i, m, f, r
NOS	<p>“él nos es”</p> zaugi ziaugik ziaugin — I-16-i, m, f, r	<p>“ellos nos son”</p> zauzki, zaizki ziauzkik ziauzkin — I-22-i, m, f, r	<p>“él nos era”</p> zaugien, zaigien ziaugikan, ziaugian ziauginan — I-28-i, m, f, r	<p>“ellos nos eran”</p> zauzkien, zaizkien ziauzkikan ziauzkinan — I-34-i, m, f, r
OS	<p>“él os es”</p> zaizie I-17-c	<p>“ellos os son”</p> zaizki(t)zie I-23-c	<p>“él os era”</p> zaizien I-29-c	<p>“ellos os eran”</p> zaizki(t)zien I-35-c
LES	<p>“él les es”</p> zae, zaie ziaek, ziaiek ziaen, zaen — I-18-i, m, f, r	<p>“ellos les son”</p> zaizte ziaiztek ziaizten — I-24-i, m, f, r	<p>“él les era”</p> zaen, zaien ziaekan ziaenan — I-30-i, m, f, r	<p>“ellos les eran”</p> zaizten, zaiztien ziaiztekan ziaiztenan — I-36-i, m, f, r

	ME	TE	LO	NOS	OS	LOS
YO	X	— “yo te he” yut yut II-5-r, m, f	dut diat nat — II-9-i, m, f, r	X	ztiet “yo os he” II-19-c	tut tiat tinat — II-23-i, m, f, r
TÚ	— “tú me has” nuk nun II-1-r, m, f	X	— “tú lo has” duk dun II-10-r, m, f	— “tú nos has” gituk gitun II-15-r, m, f	X	— “tú los has” tuk tun II-24-r, m, f
ÉL	nu nik nin — II-2-i, m, f, r	— “él te ha” yu yu II-6-r, m, f	du dik din — II-11-i, m, f, r	gitu gitik gitin — II-16-i, m, f, r	ztie “él os ha” II-20-c	tu tik tin — II-25-i, m, f, r
NOSOTROS	X	— “nosotros te hemos” yugu yugu II-7-r, m, f	dugu diaguk nagun — II-12-i, m, f, r	X	ztiegu “nosotros os hemos” II-21-c	tugu tiaguk tinagun — II-26-i, m, f, r
VOSOTROS	nizie “vosotros me habéis” II-3-c	X	zie “vosotros lo habéis” II-13-c	gitzie “vosotros nos habéis” II-17-c	X	tzie “vosotros los habéis” II-27-c
ELLOS	nie niek nine — II-4-i, m, f, r	— “ellos te han” yie yie II-8-r, m, f	die diek ne — II-14-i, m, f, r	gitie gitiek gitine — II-18-i, m, f, r	ztie “ellos os han” II-22-c	tie tiek tine — II-28-i, m, f, r

CUADRO III

	ME LO	TE LO	SE LO (A ÉL)	NOS LO	OS LO	SE LO (A ELLOS)
YO	X	<p>“yo te lo he”</p> <p>— dabat daunat</p> <p>III-5-r, m, f</p>	<p>“yo se lo he (a él)”</p> <p>dakot diakoat diakonat —</p> <p>III-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os lo he”</p> <p>dauziet</p> <p>III-19-c</p>	<p>“yo se lo he (a ellos)”</p> <p>dabet diabiat diabenat —</p> <p>III-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me lo has”</p> <p>— dadak dadán</p> <p>III-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú se lo has (a él)”</p> <p>— dakok dakon</p> <p>III-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos lo has”</p> <p>— daukik daugin</p> <p>III-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú se lo has (a ellos)”</p> <p>— dabek daben</p> <p>III-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me lo ha”</p> <p>dada diadak diadan —</p> <p>III-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te lo ha”</p> <p>— dauk daun</p> <p>III-6-r, m, f</p>	<p>“él se lo ha (a él)”</p> <p>dako diakok diakon —</p> <p>III-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos lo ha”</p> <p>daugi diaugik diaugin —</p> <p>III-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os lo ha”</p> <p>dauzie</p> <p>III-20-c</p>	<p>“él se lo ha (a ellos)”</p> <p>dabe diabek diaben —</p> <p>III-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te lo hemos”</p> <p>— dabaguk daunagun</p> <p>III-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se lo hemos (a él)”</p> <p>dakogu diakoaguk diakonagun —</p> <p>III-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os lo hemos”</p> <p>dauziegu</p> <p>III-21-c</p>	<p>“nosotros se lo hemos (a ellos)”</p> <p>dabegu diabiaguk diabenagun —</p> <p>III-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me lo habéis”</p> <p>dadazie</p> <p>III-3-c</p>	X	<p>“vosotros se le habéis (a él)”</p> <p>dakozie</p> <p>III-13-c</p>	<p>“vosotros nos lo habéis”</p> <p>daugizie</p> <p>III-17-c</p>	X	<p>“vosotros se lo habéis (a ellos)”</p> <p>dabezie</p> <p>III-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me lo han”</p> <p>dadae diadaek diadane —</p> <p>III-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te lo han”</p> <p>— dauie, dauyek daune</p> <p>III-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se lo han (a él)”</p> <p>dakoe, dakoie diakoek diakone —</p> <p>III-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos lo han”</p> <p>daugie diaugiek diaugine —</p> <p>III-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os lo han”</p> <p>dauzie</p> <p>III-22-c</p>	<p>“ellos se lo han (a ellos)”</p> <p>dabe diabek diabene —</p> <p>III-28-i, m, f, r</p>

CUADRO IV

	ME LOS	TE LOS	SE LOS (A ÉL)	NOS LOS	OS LOS	SE LOS (A ELLOS)
YO	X	<p>“yo te los he”</p> <p>— dauzkiat, daztabat dauzkinat, dauztanat</p> <p>IV-5-r, m, f</p>	<p>“yo se los he (a él)”</p> <p>dazkot diazkoat diazkonat —</p> <p>IV-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os los he”</p> <p>dauzkiziet</p> <p>IV-19-c</p>	<p>“yo se los he (a ellos)”</p> <p>daztet diazkiat diaztenat —</p> <p>IV-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me los has”</p> <p>— daztak daztan</p> <p>IV-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú se los has (a él)”</p> <p>— dazkok dazkon</p> <p>IV-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos los has”</p> <p>— dauzkik dauzkin</p> <p>IV-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú se los has (a ellos)”</p> <p>— daztek dazten</p> <p>IV-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me los ha”</p> <p>dazta diaztak diaztan —</p> <p>IV-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te los ha”</p> <p>— dauzkik dauzkin</p> <p>IV-6-r, m, f</p>	<p>“él se los ha (a él)”</p> <p>dazko diazkok diazkon —</p> <p>IV-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos los ha”</p> <p>dauzki diauzkik diauzkin —</p> <p>IV-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os los ha”</p> <p>dauzkizie</p> <p>IV-20-c</p>	<p>“él se los ha (a ellos)”</p> <p>dazte diaztek diazten —</p> <p>IV-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te los hemos”</p> <p>— dauzkiaguk dauzkinagun</p> <p>IV-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se los hemos (a él)”</p> <p>dazkogu diazkoaguk diazkonagun —</p> <p>IV-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os los hemos”</p> <p>dauzkiziegu</p> <p>IV-21-c</p>	<p>“nosotros se los hemos (a ellos)”</p> <p>daztegu diaztiaguk diaztenagun —</p> <p>IV-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me los habéis”</p> <p>daztatzie</p> <p>IV-3-c</p>	X	<p>“vosotros se los habéis (a él)”</p> <p>dazkozie</p> <p>IV-13-c</p>	<p>“vosotros nos los habéis”</p> <p>dauzkitzie</p> <p>IV-17-c</p>	X	<p>“vosotros se los habéis (a ellos)”</p> <p>daztezie</p> <p>IV-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me los han”</p> <p>daztae diaztaek diaztane —</p> <p>IV-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te los han”</p> <p>— dauzkiek dauzkine</p> <p>IV-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se los han (a él)”</p> <p>dazkoe, dazkoie diazkoek diazkone —</p> <p>IV-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos los han”</p> <p>dauzkie diauzkiek diauzkine —</p> <p>IV-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os los han”</p> <p>dauzkizie</p> <p>IV-22-c</p>	<p>“ellos se los han (a ellos)”</p> <p>dazte diaztek diaztene —</p> <p>IV-28-i, m, f, r</p>

	ME	TE	LO	NOS	OS	LOS
YO	X	<p>“yo te había”</p> <p>— yintzatan, intzatan yintzatan, intzatan</p> <p>V-5-r, m, f</p>	<p>“yo lo había”</p> <p>nuen nikan, nian ninan —</p> <p>V-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os había”</p> <p>zintzaetan</p> <p>V-19-c</p>	<p>“yo los había”</p> <p>nituen nitikan nitinan —</p> <p>V-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me habías”</p> <p>— nintzakan nintzanan</p> <p>V-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú lo habías”</p> <p>— yuen yuen</p> <p>V-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos habías”</p> <p>— gintzakan gintzanan</p> <p>V-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú los habías”</p> <p>— yituen yituen</p> <p>V-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me había”</p> <p>nintzan nintzakan, nintzian nintzanan —</p> <p>V-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te había”</p> <p>— yintzan, intzan yintzan, intzan</p> <p>V-6-r, m, f</p>	<p>“él lo había”</p> <p>zuen zikan, zian zinan —</p> <p>V-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos había”</p> <p>gintzan gintzakan, gintzian gintzanan —</p> <p>V-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os había”</p> <p>zintzaen</p> <p>V-20-c</p>	<p>“él los había”</p> <p>tzuen tzikan, zitikan tzinan, zitanan —</p> <p>V-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te habíamos”</p> <p>— yintzagun, intzagun yintzagun, intzagun</p> <p>V-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros le hemos”</p> <p>ginuen ginikan, ginian gininan —</p> <p>V-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os habíamos”</p> <p>zintzaegun</p> <p>V-21-c</p>	<p>“nosotros los hemos”</p> <p>gintzan ginitian ginitinan —</p> <p>V-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me habíais”</p> <p>nintzazien</p> <p>V-3-c</p>	X	<p>“vosotros lo habíais”</p> <p>zinien</p> <p>V-13-c</p>	<p>“vosotros nos habíais”</p> <p>gintzazien</p> <p>V-17-c</p>	X	<p>“vosotros los habíais”</p> <p>tzinien</p> <p>V-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me habían”</p> <p>nintzaen nintzaekan nintzaenan —</p> <p>V-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te habían”</p> <p>— yintzaen, intzaen yintzaen, intzaen</p> <p>V-8-r, m, f</p>	<p>“ellos lo habían”</p> <p>zien ziekan zienen —</p> <p>V-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos habían”</p> <p>gintzaen gintzaekan gintzaenan —</p> <p>V-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os habían”</p> <p>zintzaen</p> <p>V-22-c</p>	<p>“ellos los habían”</p> <p>tzien tziekan tzienen —</p> <p>V-28-i, m, f, r</p>

CUADRO VI

	ME LO	TE LO	SE LO (A ÉL)	NOS LO	OS LO	SE LO (A ELLOS)
YO	X	<p>“yo te lo había”</p> <p>— naukan naunan</p> <p>VI-5-r, m, f</p>	<p>“yo se lo había (a él)”</p> <p>nakon niakokan, niakoan niakonon —</p> <p>VI-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os lo había”</p> <p>nauzien</p> <p>VI-19-c</p>	<p>“yo se lo había (a ellos)”</p> <p>naben niabian, niabekan niabenan —</p> <p>VI-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me lo habías”</p> <p>— yadan yadan</p> <p>VI-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú se lo habías (a él)”</p> <p>— yakon yakon</p> <p>VI-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos lo habías”</p> <p>— yaugien yaugien</p> <p>VI-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú se lo habías (a ellos)”</p> <p>— yaben yaben</p> <p>VI-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me lo había”</p> <p>zadan ziadakan ziadanan —</p> <p>VI-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te lo había”</p> <p>— zaukan zaunan</p> <p>VI-6-r, m, f</p>	<p>“él se lo había (a él)”</p> <p>zakon ziakokan, ziakoan ziakonon —</p> <p>VI-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos lo había”</p> <p>zaugien ziaugikan ziauginan —</p> <p>VI-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os lo había”</p> <p>zauzien</p> <p>VI-20-c</p>	<p>“él se lo había (a ellos)”</p> <p>zaben ziabian, ziabekan ziabenan —</p> <p>VI-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te lo habíamos”</p> <p>— ginaukan ginaunan</p> <p>VI-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se lo habíamos (a él)”</p> <p>ginakon giniakokan, giniakoan giniakonon — ,</p> <p>VI-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os lo habíamos”</p> <p>ginauzien</p> <p>VI-21-c</p>	<p>“nosotros se lo habíamos (a ellos)”</p> <p>ginaben giniabian, giniabekan giniabenan —</p> <p>VI-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me lo habíais”</p> <p>zinadaen</p> <p>VI-3-c</p>	X	<p>“vosotros se le habíais (a él)”</p> <p>zinakoen</p> <p>VI-13-c</p>	<p>“vosotros nos lo habíais”</p> <p>zinaugien</p> <p>VI-17-c</p>	X	<p>“vosotros se lo habíais (a ellos)”</p> <p>zinaben</p> <p>VI-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me lo habían”</p> <p>zadaen ziadaekan ziadaenan —</p> <p>VI-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te lo habían”</p> <p>— zauyekan, zauyien zauyenon</p> <p>VI-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se lo habían (a él)”</p> <p>zakoen, zakoién ziakoekan ziakoenan —</p> <p>VI-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos lo habían”</p> <p>zaugien ziaugiekan ziaugienan —</p> <p>VI-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os lo habían”</p> <p>zauzien</p> <p>VI-22-c</p>	<p>“ellos se lo habían (a ellos)”</p> <p>zaben ziabekan ziabenan —</p> <p>VI-28-i, m, f, r</p>

CUADRO VII

	ME LOS	TE LOS	SE LOS (A ÉL)	NOS LOS	OS LOS	SE LOS (A ELLOS)
YO	X	<p>“yo te los había”</p> <p>— nauzkikan nauzkinan</p> <p>VII-5-r, m, f</p>	<p>“yo se los había (a él)”</p> <p>nazkon niazkoan, niazkokan niazkonan</p> <p>—</p> <p>VII-9-i, m, f, r</p>	X	<p>“yo os los había”</p> <p>nauzkizien</p> <p>VII-19-c</p>	<p>“yo se los había (a ellos)”</p> <p>nazten niaztekan niaztenan</p> <p>—</p> <p>VII-23-i, m, f, r</p>
TÚ	<p>“tú me los habías”</p> <p>— yaztan yaztan</p> <p>VII-1-r, m, f</p>	X	<p>“tú se los habías (a él)”</p> <p>— yazkon yazkon</p> <p>VII-10-r, m, f</p>	<p>“tú nos los habías”</p> <p>— yauzkien yauzkien</p> <p>VII-15-r, m, f</p>	X	<p>“tú se los habías (a ellos)”</p> <p>— yazten yazten</p> <p>VII-24-r, m, f</p>
ÉL	<p>“él me los había”</p> <p>zaztan ziaztakan ziaztanan</p> <p>—</p> <p>VII-2-i, m, f, r</p>	<p>“él te los había”</p> <p>— zauzkikan zauzkinan</p> <p>VII-6-r, m, f</p>	<p>“él se los había (a él)”</p> <p>zazkon ziazkoan, ziazkokan ziazkonan</p> <p>—</p> <p>VII-11-i, m, f, r</p>	<p>“él nos los había”</p> <p>zauzkien ziauzkikan ziauzkinan</p> <p>—</p> <p>VII-16-i, m, f, r</p>	<p>“él os los había”</p> <p>zauzkizien</p> <p>VII-20-c</p>	<p>“él se los había (a ellos)”</p> <p>zazten ziaztekan ziaztenan</p> <p>—</p> <p>VII-25-i, m, f, r</p>
NOSOTROS	X	<p>“nosotros te los habíamos”</p> <p>— ginauzkikan ginauzkinan</p> <p>VII-7-r, m, f</p>	<p>“nosotros se los habíamos (a él)”</p> <p>ginazkon giniazkoan, giniazkokan giniazkonan</p> <p>—</p> <p>VII-12-i, m, f, r</p>	X	<p>“nosotros os los habíamos”</p> <p>ginauzkizien</p> <p>VII-21-c</p>	<p>“nosotros se los habíamos (a ellos)”</p> <p>ginazten giniaztekan giniaztenan</p> <p>—</p> <p>VII-26-i, m, f, r</p>
VOSOTROS	<p>“vosotros me los habíais”</p> <p>zinaztaen</p> <p>VII-3-c</p>	X	<p>“vosotros se los habíais (a él)”</p> <p>zinazkoean</p> <p>VII-13-c</p>	<p>“vosotros nos los habíais”</p> <p>zinauzkien</p> <p>VII-17-c</p>	X	<p>“vosotros se los habíais (a ellos)”</p> <p>zinazten</p> <p>VII-27-c</p>
ELLOS	<p>“ellos me los habían”</p> <p>zaztaen ziaztaekan ziaztaenan</p> <p>—</p> <p>VII-4-i, m, f, r</p>	<p>“ellos te los habían”</p> <p>— zauzkiekan zauzkienan</p> <p>VII-8-r, m, f</p>	<p>“ellos se los habían (a él)”</p> <p>zazkoean ziazkoekan ziazkoenan</p> <p>—</p> <p>VII-14-i, m, f, r</p>	<p>“ellos nos los habían”</p> <p>zauzkien ziauzkiekan ziauzkienan</p> <p>—</p> <p>VII-18-i, m, f, r</p>	<p>“ellos os los habían”</p> <p>zauzkizien</p> <p>VII-22-c</p>	<p>“ellos se los habían (a ellos)”</p> <p>zazten ziaztekan ziaztenan</p> <p>—</p> <p>VII-28-i, m, f, r</p>

**Observaciones referentes a las flexiones del *Cuadro I* de Salazar.
Variantes empleadas en esta variedad**

I-1-i	<i>niz</i>	<p>1727: Izal (Doctr: <i>ceren ezpainiz christio ene meressimentuen medioz</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>ez niri galdeguin ceren bainiz ignoranta</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>cori estatzazula</i> (sic) <i>niri galdeguin baniz ignorante bat</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>cori eztaztaciela galdin niri, zoin bainiz ignorante</i>) 1866: Jaurrieta (NAG: <i>eta orduan icusienzu nola portacenidan</i> (sic) <i>errecibitceco</i>) ?: Igal (Doctr: <i>ceren gatic ezpainiz cristio ni niauren merituen medioez</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53, 72) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>ni konatio eldu niz!</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>ni fanen niz mundutik Jaungoikoak nay duelarik / baya orañño botzik ikusten niz</i> [“erreflexiboa-edo dirudi”] dice Artola) 1975-98: Escároz (N: <i>fijatzen niz mittika bat eta ...</i>), Esparza (G: <i>eniz oritzen deustaz ere</i>), Jaurrieta (CK: <i>espera, ya oritzen nizan</i>), Ochagavía (C: <i>ez niz ... ez niz oritzen</i>), Oronz (P: <i>badu urte, enizala izan ortan</i> [“izenorde, erakusle eta leku-aditzondo asko xamar ustezko hasierako <i>k</i> gabe aurkituko dugu”] me comenta Artola) 1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>ta kén barátien níz / ní kála éni z saúntsien</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1991-92: Esparza (A: <i>ní xin níz Oróntzerik</i>), Jaurrieta (A) 1993: Ochagavía (NEM-II, 25: <i>eta gero ez niz oroitzen noiz artio egin nuen</i>)</p>
	<i>nitz</i>	<p>1975-98: Esparza (G: <i>oritien nitz a orai nonbre kortaz?</i>), Jaurrieta (A: <i>ah, enitz oritzen nola (d)en</i>)</p>
I-1-m	<i>nuk</i>	<p>med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>ordia iri aitu artio ni enuk baraxkatzen</i>) 1975-98: Esparza (G: <i>pues kuidatzen nuk</i>), Ochagavía (PJZ: <i>enuk egon sekula baizik e Tarditzen</i> [= Atharratzen], “hots, erronkarieraz bezala”, dice Artola), Oronz (A: <i>ni xiten nuk, egon bainiz Otsagin</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)</p>
I-1-f	<i>nun</i>	<p>med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1975-98: Escároz (M: <i>ni oritzen nun / N: enun oritzen</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)</p>
I-1-r	<i>nizu</i>	<p>1834: Ochagavía (Doctr: <i>Jauna ni esercen nizu zure escu sanduetan / Jauna ni ez nizu digno ...</i> [“nizu hori zuzenduta dago”] dice Artola) ?: Igal (Doctr: <i>ni nizu ignorante bat</i>)</p>

		1953: Jaurrieta (Bon-53, 72)
		1972: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
		1975-98: Esparza (G: <i>goizian fan nizu mezala</i>)
	<i>nuzu</i>	1727: Izal (Doctr: <i>ni becataria confesacennuzu</i> ["nizu-ren gainean?"])
		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>ni becataria confesatcenuzu Jangoico guciz poderosoari</i> ["biperts. behar luke"])
		1866: Jaurrieta (NAG: <i>aniz alegratunuzu bada jaquitean ongui itzulidela</i>)
		med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1975-98: Esparza (PJZ: <i>eta enuzu egon deusere</i>)
	<i>naizkizu</i>	?: Igal (Doctr: <i>ni, becataria, confesacen naizkizu, Jangoico guciz poderosoari</i>)
I-1-d	<i>nixu</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>ez nixu ez tiendala xiten, diru elkitra xiten nixu</i>)
		1975-98: Esparza (G: <i>xin nixu Igaririk</i>), Jaurrieta (U: <i>ez-ez, enixu sausten apal</i>), Ochagavía (P: <i>ez, enixu egon batere</i>), Oronz (A: <i>xin nixu</i>)
		1979: Esparza (EAEL-I, 252: <i>bíar eníxu élkiren étserik</i>)
		1980: Esparza (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>nitxu</i>	1975-98: Esparza (G: <i>oritzen nitxu nola ...</i>)
I-2-r	<i>zirade</i>	1727: Izal (Doctr: <i>benedicatu zirade emazte guzien artean</i>)
		1834: Ochagavía (Doctr: <i>ceren baicirade ontarzun vera</i>)
		1857: Oronz (Doctr: <i>benedicatu cirade emazte gucien artean</i>)
		?: Igal (Doctr: <i>eta benedicatu cirade hemazte gucien artean</i> ["Agur Maria'tik aterata; horregatik, behar bada, adizki dotore hori katixima hauetan guztietan"])
		1975-98: Ochagavía (JZ: <i>ta benedikatu zirade mazte guztien artëan</i>)
	<i>zrade</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zradea cristio?</i>)
I-2-d	<i>sra</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
	<i>xa</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>orai xu gizon prestua baitxa ...</i>)
		1969: Ochagavía (JE: <i>uste dut ene eskritoen leitzeko gaizki ebliren xela</i>)
		1975-98: Escároz (N: <i>ya que zu, izan baixa kain sincera ...</i> ["zu baina xa"]), Esparza (G: <i>beste egun batez iganen xa goiti</i>), Jaurrieta (CK: <i>nun egon xa xu?</i>), Oronz (A: <i>non egon xa? / nondik xin xa?</i>)
		1979: Esparza (EAEL-II: <i>... edo saúntsien xa?</i>)
		1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>xade</i>	1991-92: Esparza (A)
	<i>xira</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>oi-oi-oi ... anitz eb(i)li xira!</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A: "lehenagoko zukako tratamenduaren lekukotasuna kausi daiteke orobat noizean behin: <i>xu non egon zira?</i> ["hots, xu baina zira"]; <i>ta deskuidatzen bazira zu ... edota ta deskuidatzen bazra ... moduko esaldietan -C. Krutxaga-, azken honetan adizkia laburbildua dugula</i> ")
I-2-m,f	<i>iz</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
		1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>ez baiz ixilik egoten ... / ¿i iza gero?</i>)
		1969: Ochagavía (JE: <i>trebe balimaiz xo dazok ik</i>)
		1975-98: Escároz (M: <i>oztu iz?</i>), Esparza (G: <i>biar eiz [= ez iz] elkien etserik</i>), Jaurrieta (CK: <i>non ego'iz i?</i>), Ochagavía (C: <i>baiyago ala, mee, bizi iz obeki</i>), Oronz (A: <i>i non ego'iz? / nondik xi'iz?</i>)
		1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
		1989-93: Esparza (A: "y-rik gabe ere bai: <i>nóndik xín íz?</i> "), Jaurrieta (A)
	<i>yiz</i>	1991-92: Esparza (A)

- 1727: Izal (Doctr: *zertako da Sacramentu Oliadurarna? / nondic sinen baita ilen eta vizien guzgazera (sic) / eta ezpaita gauza imposibleric arc eguin eztoquenit / yinestea sinen dela onen eta andurren juzgazera / bereala beardaya confesatu parcadadien?*)
- 1834: Ochagavía (Doctr: *zoin da cristioaren señailea? / eta asco izanen da cori agoaz erratea? [“asco horrek ere kanpoko dirudi”] / nola bada erraten duzu Aita dela Jaungoico ...? / ... eta ezta Jaungoico bat baicic? / ceren baita Cristo crucificatuaren figura / delaric Jaungoicoa vera verdaderoric / consideratu humilqui nor eldu den Sacramentuan [“gaur egun, ohiki, nor xiten den”] / Aita Jaungoicoa? / becatu daea creaturen gatic juramento vano eguitea? / Semea Jaungoicoa dea?*)
- 1857: Oronz (Doctr: *zoin da oracioetan den andiena? / ceren baita infinitoqui ona / cer naidu erran azquenean erratenden iz amen carec? / becatu dia juramento eguitea creaturen gañan? / Aita daia Jaungoico? / Spiritu Sandu Jauna daia Jaungoico? [“doctrina hauetan, noizean behin, azenturen bat agertzen da markaturik”])*
- 1866: Jaurrieta (Doctr: *cér da ceñatcea? / ceren ayena baita ceruetaco reinoa / ginestea dela Aita / iguzquiaren rayoa elquitzen den modoan / eta eztena trabajatcen necesidaderic bague haitan / Aita daya Jancoico?*)
- 1866: Jaurrieta (NAG: *orai uskaraz, ceren ofrecitua zorbaitea eta bear pagatu / erranez allegatudela Zure Alteza noveladeric bague / berriz jitendenean edo izulzendenean Zure Alteza etse pobre contra*)
- ?: Igal (Doctr: *zomat maneratan da fedea? / cerengatic ezta solo Jangoicobat verdaderoric? / cerengatic baita infinitoqui on / ezpaita gauza imposibleric, aren digna Magestadean heguin eztoquenit / xineszagula Jesu-Cristo shinendela jucioco egunean / gavazco amavietariq landa eztela ssan eta édanbear / gurequin sorcendencura / non ezten gauza gutia eta cura necesario / escacendelaric Jangoicoari perdon / Aitaren naturalezara daya Semearna? / ezta y lomismo contricio berdaderozco bat?*)
- med. XIX: Jaurrieta (Bon-53). En (Bon-72) pone du por evidente error.
- 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
- 1880: Ochagavía (Orreaga, p.101: *Gaberdi da / Zeruan ezta ageri ez ilaskirik, eta ez izarririk / 103: Zer da arroitu kori? / gutaz oroitzen denean / 104: Karlomano iyessi faten da / Kampokorik ezta ya Uskal-Errian*)
- 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *badakizu guk uste gaberik aridela galtzen euskarara*)
- 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *suringo eta gorrisko da, pentsatzeko gaxtosko da*)
- 1969: Ochagavía (JE: *bata igaretzen da Agoitze'rik*)
- 1975-98: Escároz (M: *epeltzen da eznia*), Esparza (S: *ta ezta eregiten deus e*), Jaurrieta (CK: *ken ezta ior ere*), Ochagavía (E: *orai ezta ate bat esten, orai bizi da obeki jendia ... orduan beiño*), Oronz (A: *Legarre (izena) ... uskalduna ere dia?*)
- 1979: Esparza (EAEL-I, 25: *fáten da / EAEL-II, 272: Konke ... fàn den ástian ... / zér gáuza! idúri ... déus eztéla, baya ... / eztiá?*)
- 1980: Escároz (EAEL-II, 271: *txerría kén, íltzen dá apál*)
- 1980: Jaurrieta (G)
- 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: “galdera egiteko, honela: *entendatzen xu obeki, eztiá?* –Urralburu–”)
- 1993: Esparza (NEM-II, 11: *anitz, anitz da hori / 17: eta orai ezta igual, ez*), Ochagavía (NEM-II, 23: *ene izena da Julia de Carlos Salcet / 21: alaba bat, bizi den alaba*)

- xu* 1969: Ochagavía (JE: *ke anitz elkitzen xu*)
1979: Esparza (EAEL-I, 25: *fan txu* / EAEL-II, 272: *konke égun saúntsi xú, míra!*)
1980: Esparza (G)
1975-98: Esparza (TE: *bah! orai ere egon xu ene lioba bat*), Jaurrieta (JK: *Izaltzun xu*), Ochagavía (C: *bueno, uskaraz xu ... Atarratze*)
1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- I-4-i *gra* 1727: Izal (Doctr: *cerengatic zeñazengra borondean? / noiz ere naiden asten baigra cemait obra onen eguiten / faten grelaric mandamentuz mandamentu, contuac elquíz non erabli gren*)
1857: Oronz (Doctr: *norequin minzazengrá? / cura zoinequin erdetenbaigra heredatric aita Adan eta Evaren ganic / juaten grelaric mandamentuz mandamentu contuac elquíz no (sic) ebiligren*)
1866: Jaurrieta (Doctr: *cura zoinequin sortcenbaigra gucioc / edo icustengrelaric zomait (...) edo peligrotan*)
?: Igal (Doctr: *hezgraya egonen orducoz gucioc hilic? / minzacengrelaric gure Jaun eta Joangoicoarequin (sic)*)
med. XIX: Jaurrieta (Bon-53, 72)
1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *¿eta nola iganengra ikaskiala?*)
1975-98: Escároz (N: *animale bat bezala ebli gra mendian*), Esparza (G: *ez gra diaoko [= gehiagoko] uskaldunik kemen*), Jaurrieta (CK: *ez gra bizi baizik ere irur*), Ochagavía (JZ: *eta kan xuntatzen gra autxekin [= frantsesekin]*)
1979: Esparza (EAEL-II, 272: *konke kén barátu gra*)
1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: “*gira eta gitra entzun daitezke orobat, hauek –azken hau bereziki– hain arruntak ez izanik ere: ez gira bizi baizik ere irur [CK]; laurogeitamarretra eltzen bagitra ... [K]. Gitra hau, oroitarazten dizut, Erronkariko Bidankozen eta Uztarrozen ere, gutxienez, bildua izan da*”, dice Artola)
- g(a)ra* 1979: Esparza (EAEL-II, 272: *pues kén barátu g(a)rá*)
- gaa* 1975-98: Esparza (Esparza: *guziok gaa identiko*)
- ga* 1975-98: Esparza (G: *fan ga biajéz*), Ochagavía (PJZ: *xuntatzen бага ... bida edo hiru(r)*)
- gare* 1834: Ochagavía (Doctr: *zoin nai den obra onen eguiten asicen garenean [“hau, itxuraz, kanpotik sartua”]*, dice Artola)
- gira* 1834: Ochagavía (Doctr: *duzu becatu bat zoinequi sorcen baiguira gucioc [“aurrenik baiguira idatzi zen”]*, dice Artola)
1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *chamista bat izan baliz gira igarezen Donostiarik Iruenerako bidea*)
1975-98: Escároz (M: *faten gira ta ...*), Esparza (TE: *badakizie non ... non bizi giren*), Jaurrieta (CK: *ta orai bizi gira irur*)
1989-93: Jaurrieta (A)
- g(i)ra* 1975-98: Ochagavía (C: *baia etxakin fanen g(i)ren*)
- gitra* 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *ta eserita bata berzian gañan, eldren gitra aisa*)
1980: Esparza (G)
1989-93: Jaurrieta (A)
- I-4-m *gituk* med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
1975-98: Escároz (M: *ez gituk elkiren amar egun beño len*), Jaurrieta (A: *biar fanen gituk Tutrara*)

- 1979: Esparza (EAEL-I, 53: *ánditu gítuk*)
 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
 1975-98: Oronz (A: *bizi gintuk bi ... bi arreba ta ni, irur*)
- I-4-f *gintun* med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- I-4-r *gitzu* med. XIX: Jaurrieta (Bon-53, 72)
 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
 1975-98: Ochagavía (P: *pues ... batengatik ez gitzu eltzen zeruala*)
- I-4-d *gitxu* 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *xaiki gitxu*)
 1975-98: Esparza (G: *berëala faten gitxu ... erderala!*), Jaurrieta (U: *orai faten gitxu*)
 1979: Esparza (EAEL-I, 253: *ezgítxu élkien étsérík lén ezik ámar égunez*)
 1980: Esparza (G)
 1989-93: Jaurrieta (A)
gixu 1975-98: Jaurrieta (U: *orai faten gixu*)
 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- I-5-c *zradie* 1866: Jaurrieta (Doctr: *erratencienean aita gureara norequin mintzacenzradie? / icusizugu nola zradien cristio*)
 med. XIX: Jaurrieta (Bon-53, 72)
 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
 1980: Jaurrieta (G)
zadie 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *¿xaiki zadia guziok, Xidoro?*)
 1979: Esparza (EAEL-I, 255: *fánen zadiá biar kémendik?*)
 1980: Esparza (G)
 1975-98: Escároz (M: *elkiren zadia biar kendik?*), Esparza (G: *ziek nongo zadie?*), Jaurrieta (U: *non egon zadie?*), Ochagavía (JZ: *xiten zadie*)
 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
zade 1975-98: Jaurrieta (CK: *xin zade kona*)
zizte 1975-98: Oronz (P: *orai nola bizi zizte? “adizki hau Garazi aldean edo, ikasia ote?”*, dice Artola)
- I-6-i *dra* 1727: Izal (Doctr: *cer gauza dra coyec? / Elizaco ministro dignoac cein baitra sacerdotiac / cerengatic ezpaitra justiziazcoac / yrur Jangoico dra ya? [= draya] / especialqui Credoan contenicendrena vezala / yrur Creazale drea?*)
 1857: Oronz (Doctr: *zomat gauza dra necesario ...? / bienabenturatic duzu, viozez ssaudrenac / izaten drenean necesidadetan / confesacea becatuac concienian erdetendrena bezala / ceren gure becatuac drelea medio / ceregatic (sic) curac izanen baitra consolatic / cerengatic ezpaitra justiziazcoac / irurac drayá Jaungoico? / zoin drade?*)
 1866: Jaurrieta (Doctr: *zoin dra? / eta confesatcendrenac eta comecatcendrenac ... / ceren personac baitra distintac / draya hirur Jangoico?*)
 1866: Jaurrieta (NAG: *Iruñako Obispo Jainaren (sic) ordenez imprimitudrenetatic*)

- ?: Igal (Doctr: *cer esay dra coyec? / eta viciac Jangoycoaren gracia sanduan hilcendren curac / conciencian erdetendrena bezala / guaren obra onac drelaric mediante / cerengatic hilac hizaen baytra ... / draya hirur Jangoico?*)
- med. XIX: Jaurrieta (Bon-53, 72)
- 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
- 1880: Ochagavía (Orreaga, p.102: *senti dra otsoen lotsagarritzko añuriak / 104: Aurrak eta emazteak dantzatzzen dra kontentuz heterik Ibañetan / ... eta menditarren irrintziak illegatzen dra zeruetaraño*)
- 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *erakuts aurren (sic) chikin drenean euskaraz otoy egiten*)
- 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *¿eta oragune'ko pipitakiak zer dra?*)
- 1969: Ochagavía (JE: *dra anitz andi eta badra irur klase: kuartizoa, trukara eta kañona / bi larru koyen nonbreak eztra uskaraz*)
- 1975-98: Escároz (M: *ene murkillara e? pollitagokoak badra*), Esparza (G: *urak nongo dra, ote?*), Jaurrieta (CK: *ya, kainberze urte pues, atzetzen dra gauzak*), Ochagavía (E: *aber xiten dren; eztaikit fan drenez irurak, belar biltz(r)a, akaso irurak fan dra*), Oronz (A: *Argiloara, Sartzeköak? Ibiztaköak ere bai, faten dra*)
- 1979: Esparza (EAEL-I, 54: *zárta dra / 275: bádakixút gizon ánitiz izán dréla ílik*)
- 1980: Escároz (EAEL-II, 271: *írur kláse e(g)íten drá*), Esparza (G), Jaurrieta (G)
- 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: Dice Artola: “C. Krutxagak hain arruntak ez diren *dira*, *dia* eta *dire* moduko erak tarteka zerabiltzan: *ta kara faten dira* eta *orai*, *ai dia*, alde batetik, eta *ballekuak dire erri kuek*, bestetik. Karrikak ere *dire* darabil tarteka. Urralburuk, berriz, *dra* adizkiaren herskari ozena gor bihurtzen du logikoa ez den bi testuinguru berdintsutan: *etxut ikusi apenas nola dantzatzzen tren edota se conoce que dantzatzzen trela erriko dantzak*”)
- tra 1975-98: Ochagavía (JZ: *baia orai ya fan tra gauza guziak*)
- 1989-93: Jaurrieta (A). Véase más arriba.
- dira 1727: Izal (Doctr: *irur persona direla distintoric eta ... / paradisoan diren Sandu eta Sanda guzier*)
- 1834: Ochagavía (Doctr: *badira irur Jaungoico? / non declaratzen baitira credoa eta articulo fedezcoac / sacramento errecibitu bear direnac*)
- 1857: Oronz (Doctr: *cer dira ainguruac? / ... eta projimo lagunaren contra direnean*)
- ?: Igal (Doctr: *paradisoan diren Sandu eta Sanda guzier*)
- 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *¿eta nola deytzendira, edo zoin da beren izena?*)
- 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *egun eta berregun dira, guziak uzki zuri dira*)
- 1975-98: Jaurrieta (CK: *ta kara faten dira, ardiak, beiak, zamariak ... / ez, eztira igual*), Ochagavía (PJZ: *... an e badiren adixkide zomait*), Oronz (P: *eta zurak lodi direlarik ...*)
- 1993: Ochagavía (NEM-II, 35: *eztakit orai Santiago eta festi (sic) kuek guardatzzen direnez*)
- dire 1975-98: Jaurrieta (CK: *ballekuak dire erri kuek / ta eztire iltzen korrengatik, ez*)
- dia 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *artxaunen guzien artian biltzendia oraiguan 27 mila ilezko buru*)
- 1975-98: Esparza (G: *zeren, oaiko gazte kebek ere, eztia baratzen!*), Jaurrieta (CK: *orai ai dia, bai, zomait egunen igartra*), Ochagavía (C: *urtiak faten dia; ta guziendako faten dia*)
- drade ? : Igal (Doctr: *zoindrade?*)

	<i>dirade</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>zoin dirade? / ceren baitirade irur persona distintoric</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>bienaventuranzac dirade zorzi</i>)
I-6-m	<i>dituk tuk</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>gizonak igantuk erribra'tik azienda xearekin</i>) 1975-98: Esparza (G: <i>biak xin tuk</i>), Oronz (A: <i>xin tuk arañak [= ainharak, enarak]</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-6-f	<i>ditun tun</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1969: Ochagavía (JE: <i>auntzak xiten tun</i>) 1975-98: Esparza (C: <i>erran zadan: tun ... billobak</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-6-r	<i>dizu</i>	1727: Izal (Doctr: <i>Articulo Fedesanduzcoac dizu amalaur / dizu gure fede sanduco misterioric principalenac</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>dizu señale exterior bazuc</i>) ?: Igal (Doctr: <i>Jangoicoaren Legue Sanduzco Mandamentuac dizu amar</i>)
	<i>ditzu</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>articulo fedearnac ditzu amalaur</i>) 1880: Ochagavía (Orreaga, 102: <i>ditzu, Iratiko ichasoa beño andiagoko boskearen ostoak, aizeak mogitrik</i>) ?: Igal (Doctr: <i>bienaventuranzac diczu zorzi</i> ["diczu hori, horrela idatzita, askotan"] dice Artola)
	<i>itzu</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zazpi vicio cuen contra baitzu zazpi virtute</i>)
	<i>tizu</i>	?: Igal (Doctr: <i>curac hizanentizu consolatric</i>)
	<i>duzu</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>bienaventuratric duzu negar eguitendien cayec ceregatic curac ...</i>)
	<i>dutzu</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>dutzu misterio principalenac</i>) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>eta ezutzu baratzen ionere</i>) 1975-98: Ochagavía (C: <i>emen ezutzu baizik ere arrai</i>)
	<i>duztzu zu</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>duztzu (sic) espiritubienaventuratubazuc</i>) 1866: Jaurrieta (NAG: <i>baya orañic ezu oritu nitaz</i>) ?: Igal (Doctr: <i>Trinitateco hirur personac zu higuial, gauza gucietan</i>)
	<i>tzu</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53, 72) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>fatentzu ceruala</i>) 1866: Jaurrieta (NAG: <i>noizbait aguian oritrentzu</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>ebiltzentzu alde batetik besteala</i>) 1979: Esparza (EAEL-I, 238: <i>bíar fánen tzu bí gizon</i>) 1975-98: Esparza (PJZ: <i>zazpi izanen tzu, bai</i>)
I-6-d	<i>txu</i>	1975-98: Esparza (G: <i>obenenian San Sebastianerik xiten txu</i>), Jaurrieta (U: <i>ta gero, artsaldian, pelotariak xiten txu / kona(n) etxu igaten</i>), Ochagavía (P: <i>billigarröa ta tordöa ... txu bida</i>) 1979: Esparza (EAEL-I, 245: <i>árboliàk txú ándi</i>) 1989-93: Esparza (A: dice Artola: " <i>txu</i> horren lehenengo hizkia ez da aurreko <i>n</i> baten ondorio: <i>xín txú</i> baina baita <i>xáuntsi txú</i> ere"), Jaurrieta (A)
	<i>ditxu</i>	1980: Esparza (G)
I-7-i	<i>nintzan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)

		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
		1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>joaten nintzan oray duela irur urte Lourdesera</i>)
		1969: Ochagavía (JE: <i>anitz kontent fan nintzan / botzik ikusi nintzan eldu zelarik egordi</i> [“erreflexiboa-edo dirudi; ikus I-1-i”] / <i>guart eman nintzan</i> [“gauza bera”])
		1975-98: Escároz (N: <i>karrikako atarian eseri nintzan</i>), Esparza (S: <i>eta itzultzen nintzalarik kandik ...</i>), Jaurrieta (CK: <i>len, gazte nintzalarik ...</i>), Ochagavía (JZ: <i>ta konsatu nintzan aniz-aniz ni uskaraz!</i>), Oronz (A: <i>irur kilometrotan, sauntsi nintzan</i> [almadian] <i>igande batez</i>)
		1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>éz guziekín kàla fàten nintzan bayá ...</i>)
		1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
		1993: Esparza (NEM-II, 13: <i>baia ni ebiltzen nintzan goiti ta apal errekaitu bila</i>), Ochagavía (NEM-II, 37: <i>esan dut ez nintzala oritzen</i>)
	<i>nintzan</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>ni, zortzietarik, nola bainintzan zarrena ...</i>), Ochagavía (C: <i>gero ni ... Bilbaben faten nintzan mezala</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>nitzen</i>	1989-93: Jaurrieta (A: “Urralburuk <i>nitzen</i> ere badarabil: <i>ni aurra nintzanian</i> baina <i>enitzen erortzen</i> ”)
I-7-m	<i>nintzakan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: “ <i>atzo egon nintzakan oianëan</i> [U]”)
	<i>nitzakan</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>nintzean</i>	1991-92: Esparza (A)
I-7-f	<i>nintzanan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1975-98: Escároz (M: <i>ni enintzanan oritzen kortaz</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-7-r	<i>nintzun</i> <i>nintzazun</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1975-98: Esparza (G: <i>pues Madrilen egon nintzan, egon nintzazun seme batekin</i>)
I-7-d	<i>nintxan</i> <i>nitxa(n)</i> <i>nintzaxun</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>ta ni, ni sortu nintxan Eaurtan</i>) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>ta ezkondu nitxa, ezkondu nintxan, Eskarozeko batekin</i>) 1975-98: Esparza (NE: <i>ni elki nintzaxun amairur urtetan</i>), Jaurrieta (U: <i>fanen nintzaxun orituz baia ...</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>nintzaxun</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>ta orduan enteratu nintzaxun</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
I-8-r	<i>zintzan</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zointan izanbaitcen estaliric zure corputz santisimoa izancintzanean Josefez erauntsiric curutctic</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1969: Ochagavía (JE: <i>Azken aldi egon zintzanian kemen ...</i> [“zukako tratamendua, baina I-8-d kasuan, xuka”])
I-8-m	<i>intzan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1980: Esparza (G)

		1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>itzan</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>yintzan</i>	1991-92: Esparza (A)
I-8-f	<i>intzan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1980: Esparza (G) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>itzan</i>	1975-98: Escároz (N: <i>ugaldiala fate'itzan?</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>yintzan</i>	1991-92: Esparza (A)
	<i>(y)itzan</i>	1975-98: Escároz (M: <i>Iratin, klaro, faten bai(y)itzan beiekin ta ...</i>)
I-8-d	<i>xintzan</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>xakin dut ere egon xintzala Paris'en</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
	<i>xintxan</i>	1975-98: Esparza (G: <i>faten xintxan xuaur solo, eztëa?</i>), Jaurrieta (U: <i>ta oritzen xintxan?</i>) 1989-93: Esparza (A: Dice Artola: “honela: <i>nón ègon xintxán átzo xú?</i> ”), Jaurrieta (A)
I-9-i	<i>zen</i>	1727: Izal (Doctr: <i>noiz juanzen? / zoin konzebitric izanbaizen Maria Santissimaren entrañetan / sortuzela, Amavergina ganic / corpus glorioso cura ssuntazen zelaric arima gloriosa carequi / Ainguiru Sn. Gabrielelec Amaverginaren salutatzra juanzenean / Aita eguinzena guizon?</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>nola sauncicen limboetra? / zoin engendratric izan baicen Aitarenganic / cerengatic jinestacen duzu sortu cela, ilcela, erresucitatu cela ... / Arcangueru San Gabrielelec, Ama Verjinaren saludacera sin cenean / baracen celaric Virgen len bezala / eguin cena vere obraz?</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>nola igan zen zeruetra? / zoin concebitric izanbaicen / ainguiru San Gabrielelec Maria S^a ren salutaza (sic) saucicenean / Aita eguincena guizon?</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>nola igancen ceruetra? / zoin eguinbaiczen guizon gure redimitceagatic / eta manera contan cena len solo Jangoico ... / laurgarna ginestea sauntsizela limbuetra / Aita eguincena guizon?</i>) ?: Igal (Doctr: <i>zoin heguinzen guizon? / zoin hizan baicen concebitric Espiritu-Sandu-jaunaren obraz / hilcela Curuce-sanduan / gueldicencelaric Virgen erdiveñolen, herdicean ... / Aita heguincena guizon?</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>eta bereen artean nola deytzenzen Oybarre</i>) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>idirik gabe ... lurra egonen zen ezi gabe</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>eta kura zen eseririk egoteko / emaztea botzik ikusi zen</i> [“erreflexiboa-edo dirudi, ikus I-1-i eta I-7-i”] dice Artola) 1975-98: Escároz (M: <i>Domeñoko edo nongo zen?</i>), Esparza (Eliz: <i>kau zela, onena, uskara berdaderoa</i>), Jaurrieta (CK: <i>bazagon kan gizon bat, dedikatzen baitzen egitera orraxien</i>), Ochagavía (E: <i>ya eskolara bukatzen zelarik</i>), Oronz (P: <i>etzen almadiatzen nai zuelarik batek, ez-ez</i>) 1979: Esparza (EAEL-I, 236: <i>átzo xin zén gizon bat / EAEL-II, 272: egítatu bár balin bazén, egíta</i>) 1980: Escároz (EAEL-II, 271: <i>sobrátzen zénian éznia ...</i>) 1980: Esparza (G)

		1985: Ochagavía (EAEL-II, 270: <i>gero xiten zen iltzalia</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: “C. Krutxagak, iraganaldietan, aezkeraren eragina erakusten duen <i>-n</i> -rik gabeko esaldiren bat botatzen zuen aldika: <i>Errege egunian elkitzen ze kabaldatara edota eskolara e faten ze korrengatik, adibidez</i> ”, dice Artola)
		1993: Esparza (NEM-II, 11: <i>kan bar zen egon / 13: orduan etzen kilorik baizik ere librak</i>), Ochagavía (NEM-II, 23: <i>guti xuntatzen zen gazteriara</i>)
	ze	1975-98: Ochagavía (E: <i>pues orduan, bizi-manerara kala ze</i>), Oronz (A: <i>kangöa ze</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A). Véase más arriba.
		1993: Esparza (NEM-II, 13: <i>pues deuse, aítak urte gutis izan ze, izan ze ene senarra</i>)
	zan	1980: Jaurrieta (G)
I-9-m	uen	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
	yuen	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>atzo xin yuen apezta</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	yu	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>ta bertzia fate ’yu ya bilatzen zuen</i> [“ <i>yue</i> itxaron zitekeen, agian, gutxienez”] dice Artola)
I-9-f	uen	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
	yuen	1975-98: Escároz (M: <i>mittika bat mogitu yuen ugaldea baia ...</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-9-r	zinuen	1727: Izal (Doctr: <i>eserizínuen bere Aita Eternoaren escuieco aldean / arimara saunsizínuen unitric Divinidadarequin</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>eta eseri cinuen Aita Eternoaren escuyeco aldean</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>guelditu cinuen Jaungoico eta guizon verdadero eguinic</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>izancinuen crucificatric, hilic eta orzric</i>) ?: Igal (Doctr: <i>sortu cinuen Amaverginaganic</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>eseri zimen (sic) ene laguna jaunaren eskuyera</i> [“inprim. akatsa, nik uste”] dice Artola) 1975-98: Jaurrieta (U: <i>bestala etzínuen pikatzen!</i>)
I-9-d	xinuen	1975-98: Esparza (G: <i>salara sartu xinuen murzielago bat</i>), Esparza (TE: <i>bah! ken etxinuen beztitzén</i>), Jaurrieta (U: <i>xinuen klaroago ezik bertze koek</i>)
		1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>xín xínuen etséra</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A)
	xiñue(n)	1975-98: Oronz (A: <i>ya prestatzen xiñue(n)</i>)
	xunen	1975-98: Esparza (G: <i>xin xunen etsera</i> [“Jacinto Ramirezi eginiko inkestan bildu bezala”] dice Artola), Ochagavía (P: <i>baia gero fan xunen utziz</i>)
		1991-92: Esparza (A: “ <i>xín xúnén baina baíta xáuntsi xúnén ere</i> ”, dice Artola)
		1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>sáuntsi x(i)únén (sic)</i>)
I-10-i	ginzan	1727: Izal (Doctr: <i>bay Ssauna len guinzan corpuz eta arima berequin</i>)
	gintzan	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>eta Donastiako estazioan sartu gintzanean trenean ...</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>faten gintzan artsetarik saldoarekin korleala</i>)

		1975-98: Escároz (M: <i>ebiltzen asten gintzanëan, faten gintzan palo batekin, beiekin</i>), Esparza (S: <i>iguzkia arkitu (sic) gabe, fate gintzan ugaldiala</i>), Jaurrieta (CK: <i>gu izan gintzan zortzi aurride</i>), Ochagavía (C: <i>ta faten gintzan Itzaltzurik, ta igaretzen gintzan bortutik</i>), Oronz (A: <i>gauza guttia, gutxikin gintzalarik orduan</i>)
		1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
		1993: Esparza (NEM-II, 11: <i>bai, oihaneala bai, faten gintzan</i>), Ochagavía (NEM-II, 35: <i>Iratire kortik, leku koitaik faten gintzan</i>)
	<i>gitzan</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>ta kara faten gitzan, meza entzutra, ermita kortra</i>), Ochagavía (PJZ: <i>eta kebendik ebiltzen faten gitzan pues e ... Tardientarartio</i> [“ <i>hau da, Tardientaraino; deklinabide-marka honen ordezkapena oso zabaldurik dago –egon da– Zaraitzun</i> ”] dice Artola)
	<i>gintzen</i>	1985: Ochagavía (EAEL-II, 270: <i>xaikitzen gitzan goizian goiztar</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A: “ <i>Karrikak, gintzan-ez gainera, gintzen darabil</i> ”, dice Artola)
I-10-m	<i>gintzakan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>gitzakan</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
I-10-f	<i>gintzanan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-10-r	<i>gintzazun</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
I-10-d	<i>gintzaxun</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>xuntatzen gintzaxun guziuk (sic) eta ...</i>), Jaurrieta (U: <i>faten gintzaxun alorreala, talluarekin</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>gintxun</i>	1975-98: Ochagavía (PJZ: <i>pues elkitzen gintxun brea (...) iteko korrekin</i> [“ <i>Garazi aldekoa-edo dirudi</i> ”] dice Artola)
I-11-c	<i>zintzayen</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
	<i>zintzaen</i>	1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-12-i	<i>zren</i>	1727: Izal (Doctr: <i>suntatu crena ...? [= zrena]</i>) ?: Igal (Doctr: <i>corpuz, eta arimacurac ssuntacen zrelaric alcarrequin</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>neolitiko adinian andi zren abelgorri salduak / yaguenak baitzren artzai eta almadiakari</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>eta kurak zren txabolandako tellak</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>ko(r)tik sausten zren</i>), Esparza (G: <i>urak sartu zren komentuan</i>), Jaurrieta (CK: <i>bukatzen zrenian, hala! errotala</i>), Ochagavía (E: <i>pues eztaikit kemengöak zrenez</i>), Oronz (P: <i>oiek ... denak zren almadieroak</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)

		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: “laburbildu gabe ere ematen zuen, tarteka, C. Krutxagak: <i>ta fan ziren gib(e)letik edota etziren gosëak egoten ez</i> ”, dice Artola)
	<i>ziren</i>	1993: Esparza (NEM-II, 27: <i>bi gauza, bi ofizio kueb ez zren usatzen anitz</i>) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>bizi ziren aniz pobre / etziren gosëak egoten ez</i>), Oronz (A: <i>bai, ermaten ziren, ya arrankatzen zrelarik ...</i>)
	<i>zire</i>	1975-98: Oronz (A: <i>brinko batez, hala! almadiara, sartzen omen zire</i>)
	<i>zien</i>	1975-98: Ochagavía (C: <i>solo, baratu ziela, erre zielarik, zortzi etze (sic)</i>)
	<i>ziraden</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>cer eguin ciraden ostian eta calicean ciraden ogui eta ardoac?</i> [“azken hitz honen r-a ezabatu zuten”]) dice Artola)
I-12-m	<i>ituen</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1975-98: Oronz (A: <i>atzo ego'ituen ire adixkidiak kemen</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>yituen</i>	1975-98: Oronz (A: <i>egon yituen</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-12-f	<i>ituen</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1975-98: Oronz (A: <i>atzo ego'ituen ire adixkidiak kemen</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>yituen</i>	1975-98: Oronz (A: <i>egon yituen</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-12-r	<i>zinzan</i>	1727: Izal (Doctr: <i>corpuz eta arimacura suntatu zinzan Trinitateco vigarren persona divinoarequin</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>correngatic convenitucinzan irur persona divinoac Semeac pagazezan becatu cura</i>)
	<i>zintzan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3)
I-12-d	<i>zintxan</i>	1975-98: Jaurrieta (K: <i>ken faten zintxan anitz (...) artzai</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>xintxan</i>	1975-98: Esparza (G: <i>eta fan xintxan (t)xunto</i> [“Jacinto Ramirezi eginiko inkestan <i>txunen</i> ”]), Esparza (TE: <i>gizon guziak elkitzan xintxan</i>), Jaurrieta (U: <i>gizonak eta guziak disfrazatrien xintxan</i>), Ochagavía (P: <i>ta alzineko urtetan, etxintxan dantzariak faten</i>), Oronz (A: <i>ayer ego'xintxan (...) ego'xintxan, kemen</i>) 1989-93: Jaurrieta (A: “ <i>xintxan</i> askoz gehiago entzun dut <i>zintxan</i> baino –joan den mendean <i>zintzan</i> –”, dice Artola)
	<i>txunen</i>	1991-92: Esparza (A: <i>xín txúnen</i> baina baita <i>xáuntsi txúnen</i> ere)
I-13-i	<i>zaida</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 3) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>soizu zer agitu zaydan niauri</i>) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>iduri zaida fite erdiren duela</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>eta bazkari guzia ixuri zaida</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>nola deitzen dra? atze zaida</i>), Esparza (TE: <i>eni Iruña etzaida gustatzen batre</i>), Jaurrieta (CK: <i>baia orai, burua nasten zaida</i>), Ochagavía (C: <i>iduri zaida, baina ...</i>), Oronz (A: <i>ezaida ere ongi-ongi, e?</i>) 1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>égun fán zaidá ... sémia Iruñara / éni tokátu (t)zaidá ánit</i>)

		1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1993: Ochagavía (NEM-II, 35: <i>bai, anitx, tokatu zaida</i>)
	<i>zai</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>txutrik ebiltzia atze zai</i> [“pipitaki batetik aterata”])
I-13-m	<i>zaidak</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>iduri zaidak deitzen diela ezkaratzetik</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>ziaidak</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 6) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-13-d	<i>ziaidaxu</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>gero, etze ziaidaxu (...), atze zidaxu, atze, atze ...</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zidaxu</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>atze zidaxu, atze ... / asi que txokatzen zidaxu zuek ... entendatren zienez uskera / etzidaxu gustatzen</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zaidaxu</i>	1975-98: Ochagavía (JZ: <i>eni iduritzen zaidaxu, e?</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-14-r	<i>zaizu</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>confesaceracoan ancicen bazaizu zomait becatu ...</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 8) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>aytuzut elduzaizula Donostiarik bi papel</i>) 1975-98: Escároz (N: <i>zer iduri zaizu leku kuek?</i> [“plurala behar luke”] dice Artola) 1989-93: Jaurrieta (A. Dice Artola: “ <i>zaixu eman dute Arozarenak eta Urralburuk, eta xaixu Karrikak; C. Krutxagak, ordea, zaizu –zuka–</i> ”)
I-14-m	<i>zaik</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 8) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>orai xa etzaik balio</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>señala zak ene ardietarik bat obenen iduritzen zaikana iretako</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-14-f	<i>zain</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 8) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-14-d	<i>zaixu</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>Alkate jauna, atorrara ageri zaixu</i>) 1975-98: Esparza (TE: <i>baia xuri etzaixu atze</i>), Jaurrieta (U: <i>zer uste zaixu ... bizi zen kura?</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>xaixu</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
I-15-i	<i>zayo</i>	1727: Izal (Doctr: <i>Aitari cer atribuízen zayo? / bai Ssauna ceren eguiten bayzayo ayen baitan gueauren Aita Creazaleari</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>Aitari cer atribuícen zayo? / eta Espiritu Sanduari atribuícen baizayo amorioa</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>cér izanenzayo conveniente eguitea? / zoin guendubaitzayo</i>) ?: Igal (Doctr: <i>cer atribuícenzayo Aitari?</i>)

		med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 4)
		1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>¿zer agitzen zayo?</i>)
		1969: Ochagavía (JE: <i>oro duenari ageri zayo</i>)
		1980: Jaurrieta (G)
	<i>zai</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>eta nola Semeri atribucien baitzai sabiduriara</i>)
		1975-98: Escároz (N: <i>ematen zai ... buelta eman zala ta aria</i>), Jaurrieta (CK: <i>aitari erre zai etxä</i>), Ochagavía (JZ: <i>bakotxari tokatzen zai</i>), Oronz (A: <i>anitzi ez zai gustatzen, bai guri bai</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zako</i>	1727: Izal (Doctr: <i>zombat gauzaz barkhatzen zako / zeren gizona hartan aisa erortzen baita eta aisa barkhatzen baitzako</i>)
	<i>zai</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zú ematea satisfaccio Jangoicoari pena temporal zorzaikonez</i> [<i>“i bokala ez dago oso argi”</i>] <i>becatuengatic</i>)
		1866: Jaurrieta (NAG: <i>ez izanaz gauza Zure Altezari corresponditcen zai</i>)
	<i>zio</i>	1980: Escároz (EAEL-II, 271: <i>ta súan, egiten tzió ... atxála; axála</i>)
		1975-98: Ochagavía (JZ: <i>ireki artio pues kontatzen tzio, suari...</i>)
I-15-m	<i>ziok</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 4)
		1975-98: Jaurrieta (U: <i>aitari erre zio etsea</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-15-d	<i>zioxu</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>bai, pues kori gustatzen zioxu!</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zixu</i>	1980: Esparza (G)
	<i>txioxu</i>	1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>élki txioxu ... kála, ezkerreko ... bésoan, búlto bat</i>)
I-16-i	<i>zai</i>	1727: Izal (Doctr: <i>cer prohivizenzaicu vedrazi garren eta amargarren mandamentuan?</i>)
		1834: Ochagavía (Doctr: <i>cer ematen zai bautismoan?</i>)
		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>... penitencia ematenzaicunaz beño gueagoz?</i>)
		med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 7)
		1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>¿zer agitzen zai?</i>)
		1975-98: Ochagavía (JZ: <i>baia, ezpaitugu erran pues atze zai</i>), Ochagavía (E: <i>eztugu egon oro xardokitzen baizik e iduritzen zai</i>), Oronz (A: <i>orai zelebratzen da, kan, iduritzen zai</i>)
		1980: Jaurrieta (G)
		1989-93: Jaurrieta (A: <i>“zai eman dute C. Krutxagak eta Karrikak; zai Urralburuk”</i>)
	<i>zai</i>	1989-93: Jaurrieta (U: <i>guri erre zai etsia</i>)
	<i>zai</i>	1991-92: Esparza (A)
I-16-d	<i>zai</i>	1989-93: Jaurrieta (U: <i>guri erre zai(u) etsea</i> [<i>“azken u hori ez da ongi aditzen”</i>] dice Artola)
	<i>zai</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zai</i>	1980: Esparza (G)
	<i>zai</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zai</i>	1991-92: Esparza (A)
	<i>zai</i>	1991-92: Esparza (A)

I-17-c	<i>zaizie</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zuer asquizaicie ematea contu articuloez</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 9) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>¿zer agitzen zaizie bada?</i>) 1975-98: Ochagavía (E: <i>fanen da guzia kala? iduritzen zaizia?</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-18-i	<i>zaye</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>ongui erratencie doctorerr (sic) convenizayela, eta ez zuer ematea kontu</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 5) 1969: Ochagavía (JE: <i>ardier, beyer ta beorrer egiten zaye bigarrietan señailea ñablairekin</i>)
	<i>zaie</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>ongui erratenduzu, doctorer convenitzaiela jaquitea eta ez zuri</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zae</i>	1975-98: Jaurrieta (K: <i>kori guzia xinen zae guzier!</i>), Jaurrieta (CK: <i>ongi xiten zaenian</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-18-m	<i>ziayek</i> <i>ziaek</i> <i>zaiek</i> <i>zaek</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 5) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A) 1975-98: Escároz (N: <i>pues orai bear zaek ikusi ...</i> ["M-ren senarrari esana"]) 1989-93: Jaurrieta (A)
I-18-d	<i>ziayexu</i> <i>ziaexu</i> <i>zaexu</i> <i>xaie</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 5) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1989-93: Esparza (A: “de las dos formas se dice: <i>ziaexu</i> eta <i>zaexu</i> ’ dio Jacintok”), Jaurrieta (A) 1975-98: Esparza (NE: <i>ta gero gastatzen xaie, emaro-mar-maroa, or(t)z koyek</i> [“indefinituak, x-z nahasirik egoteaz landara, pluralean beharko luke”] dice Artola)
I-19-i	<i>zaizta</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 6) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>orai ya aniz gauza ... atze zaizta</i>), Ochagavía (C: <i>eta Kredöak eta guziak, baia atze zaizta</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-19-d	<i>ziaiztatxu</i> <i>ziaiztaxu</i> <i>zaiztatxu</i>	1989-93: Esparza (A: dice Artola: “ <i>ziaiztatxu?</i> , <i>-taxu?</i> , <i>-tatsu?</i> ... bukaera hauek batzutan <i>-txu</i> , bestetan <i>-xu</i> eta bestetan <i>-tsu</i> iruditu baitzaizkit, guziak gehienik aditu uste izanaren alde berdindu ditut. Arnegiko inkesta bete nuenean ere gauza bera gertatu zitzaidan”), Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G) 1989-93: Jaurrieta (A: dice Artola: “Esparzako inkestako 2. orrian ere esaten dudan bezala, bukaera horiek ez dira beti berdin entzuten; batzutan <i>-xu</i> , bestetan <i>-txu</i> ... Horregatik honetan ere horiek guziak <i>-txu</i> -ren alde berdindu ditut, nahiz zenbait alditan, <i>-xu</i> garbi bat aditzen den, ‘gauza horiek niri’ <i>atze ziaiztaxu</i> [U] kasuan bezala, adibidez”)

I-20-m	<i>zaizkik</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 8) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-20-f	<i>zaizkin</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 8) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-20-r	<i>zaizkizu</i> <i>zauzkizu</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 8) 1975-98: Esparza (NE: <i>zangöak ozten zauzkizu</i> [“Eguberritako kantu batetik aterata”])
I-20-d	<i>zaizkitxu</i> <i>zaizkixu</i>	1969: Ochagavía (JÉ: <i>eztakit nola iruditzen zaizkitxun ongi edo gaizki</i>) 1975-98: Ochagavía (JZ: <i>eta keben bizi zaizkitxu</i>) 1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
I-21-i	<i>zaizko</i> <i>zaizkio</i>	1727: Izal (Doctr: <i>Divinidadeari pertenezicen zaizconac dizu cuec</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>parcatren zaizcoa becatu confesatuac?</i> [“aurrenik <i>parcacen?</i> ”]) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zomat gauzaren gatic parcatcen zaizco?</i>) ?: Igal (Doctr: <i>Jesu-cristoren humanidade sanduari pertenezicen zaizconac dizu qüec</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 4) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: “ <i>zaizko</i> hobea, omen”, dice Artola) 1989-93: Jaurrieta (A)
I-21-f	<i>ziazkon</i> <i>zaizkon</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 4) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1975-98: Escároz (M: <i>gero orrek entxufatzen din ta egiak, paratzen zaizkon</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
I-21-r	<i>ziazkozu</i> <i>ziazkozu</i> <i>zaizkuzu</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 4) 1727: Izal (Doctr: <i>len zazpiac pertenezicen ziazcozu Divinidadeari</i>) ?: Igal (Doctr: <i>len hirurac pertenezicenziazcozu Jangoicoaren honra eta amorioaria</i> (sic)) 1727: Izal (Doctr: <i>len irurac pertenezicen zaizcuzu</i> (sic) <i>Jangoicoaren honrari</i>)
I-21-d	<i>ziazkotxu</i> <i>zaizkotxu</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G) 1989-93: Jaurrieta (A)
I-22-d	<i>ziazkitxu</i> <i>ziazkutxu</i> <i>zauzkitxu</i> <i>zaizkutxu</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A) 1980: Esparza (G) 1989-93: Jaurrieta (A)
I-23-c	<i>zaizkizie</i> <i>zaizkitzie</i> <i>zaizki(t)zie</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 9) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)

I-24-i	<i>zaizte</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>etsearen gobernuari eta costumbre oner tocatcenzaiztenetan</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 5) 1969: Ochagavía (JE: <i>arikoer etzaizte mozten</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-24-r	<i>ziaiztezu</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>eta deitcea mortalac eztciaiztezu cuadratcen cain ongui</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 5)
I-24-d	<i>ziaiztetxu</i> <i>zaiztetxu</i> <i>zaizkeitxu</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G)
I-25-i	<i>zaidan</i> <i>(zit)zaidan</i> <i>zizaidan</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>atze zaidan erratea zomait ele / nay dut kontatu (...) zer agitu zaidan</i>) 1975-98: Escároz (N: <i>oai ezcala eni galdin ... zer agitu (t)zaidan</i>), Jaurrieta (CK: <i>tokatzen zaidan kanpora elkitzra, lemiziköa</i>), Ochagavía (C: <i>atze zaidan hasta ... kontatzea</i>) 1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>tokátu tzaidán</i>) 1991-92: Esparza (A: <i>íten dú bórz urté eróri zaidála étxea</i>) 1989-93: Jaurrieta (A) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 6)
I-25-d	<i>zitziadaxun</i> <i>(zit)ziadaxun</i> <i>ziadaxun</i> <i>zitziadaxun</i> <i>zidaxun</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>baia aita il zitziadaxun fite (...) ta eni tokatu zitziadaxun</i>) 1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
I-26-m	<i>zizaikan</i> <i>zitzaikan</i> <i>(zit)zikaikan</i> <i>zikaikan</i> <i>zizikaikan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 8) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G) 1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A). Forma acompañada de un signo de interrogación.
I-26-f	<i>zizainan</i> <i>zitzainan</i> <i>zainan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 8) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
I-26-r	<i>zizaizun</i> <i>zizaizun</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 8) 1989-93: Jaurrieta (A: “Karririk eman ditu <i>zizaizun</i> eta <i>zitzizaizun</i> horiek [<i>zitzizaizun</i> ere bai], baina baita <i>zizaizun</i> ere” comenta Artola)
I-26-d	<i>(zit)zizaizun</i> <i>zizaizun</i>	1989-93: Jaurrieta (A). Véase más arriba. 1991-92: Esparza (A)
I-27-i	<i>zayon</i> <i>zaiyon</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>barangara eseri zayon buxtangañan</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>zerua idiki zayon gizon kari</i>) 1975-98: Esparza (S: <i>ari gustatzen zaiyon anitz uskara</i>) 1991-92: Esparza (A)

	<i>zion</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>ta nexkatoa pues, elki beitzion kasatzeko ta ...</i>), Ochagavía (JZ: <i>ta gero, askan, pues askari etzion faten ura</i>)
	<i>zizion</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>il tzizion emaztëa</i>)
	<i>zitzion</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zizayon</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 4) 1980: Jaurrieta (G)
	<i>zitzaiion</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zitzaikon</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
I-27-f	<i>zionan</i>	1975-98: Escároz (N: <i>oaño ebiltzen (t)zionan baëa ...</i>) 1991-92: Esparza (A)
	<i>zizionan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 4)
	<i>zitzionan</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zitzonan</i>	1989-93: Jaurrieta (A). Forma acompañada de un signo de interrogación.
I-27-d	<i>zioxun</i>	1991-92: Esparza (A)
	(<i>zit</i>) <i>zioxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zixun</i>	1980: Esparza (G)
I-28-i	<i>zaikun</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>ta artsalde batez agertu zaikun gure korliala mastin txakurko bat galdrik</i>)
	<i>zizaikun</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 7)
	<i>zitzaikun</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zaigien</i>	1991-92: Esparza (A)
	<i>zaugien</i>	1991-92: Esparza (A: “ <i>zaugien</i> gehiago, omen”, dice Artola)
I-28-d	<i>ziaugixun</i>	1991-92: Esparza (A)
	<i>zitziaukuxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	(<i>zit</i>) <i>zaikuxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
I-30-i	<i>zayen</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>Apis iltzen zenian, ejipziotarrer erortzen zayen lan andi bat bertze bat bilatzeko</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>masterrak erran zakon zer agitu zayen</i>)
	<i>zaien</i>	1975-98: Esparza (NE: <i>tripan min zartzen zaien</i>) 1991-92: Esparza (A)
	<i>zaen</i>	1975-98: Ochagavía (E: <i>orduan iduritzen zaen, xaz iduritzen zaen</i>) 1991-92: Esparza (A)
	<i>zizayen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 5)
	<i>zitzaien</i>	1975-98: Ochagavía (P: <i>iduritzen baitzitzaien Jaungoikoak bezainbat bazakiela</i>)
	<i>zitzaien</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>mutiko kaek ere erran zixien ‘xu’ gustatzen zitzaela</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>za(i)en</i>	1975-98: Ochagavía (E: <i>iduritzen baitza(i)en ikasiren ziela</i>)
I-30-d	<i>ziaexun</i>	1991-92: Esparza (A)
	<i>zitziaexun</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zitziaexun</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
I-31-d	<i>ziaiztatxun</i>	1991-92: Esparza (A)
	(<i>zit</i>) <i>ziaiztaxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	(<i>zit</i>) <i>zaiztatxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A)

I-32-d	<i>zaizkixun</i> <i>zaizkixun</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
I-33-i	<i>zizaizkon</i> <i>zaiikon</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 4) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
I-33-d	<i>ziaizkotxun</i> <i>zitziakotxun</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
I-34-d	<i>ziauzkitxun</i> <i>zitziakutxun</i> <i>zitziakutxun</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
I-36-d	<i>ziaiztetxun</i> <i>zitziakitetxun</i> <i>zaittetxun</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A)

**Observaciones referentes a las flexiones del *Cuadro II* de Salazar.
Variantes empleadas en esta subvariedad**

II-1-m	<i>nuk</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 12) 1969: Ochagavía (JE: <i>deitu nuka?</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-1-f	<i>nun</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 12) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-1-d	<i>nixu</i>	1975-98: Esparza (G: <i>ta ikusi nixua nola, nola faten nizan?</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-2-i	<i>nu</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>beardadala parcatu eta bearnuela salvatu</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 12) 1880: Ochagavía (Orreaga, 104: <i>su batek erretzen nu</i>) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>Amaberjina Muskilda'kuak elkitzen banu bizirik gau kontarik ...</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-2-d	<i>nixu</i>	1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-3-c	<i>nizie</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 12) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-4-i	<i>nie</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 12) 1980: Jaurrieta (G) 1975-98: Ochagavía (C: <i>iago enie utziren</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-4-d	<i>nixie</i>	1980: Esparza (G) 1991-92: Esparza (A)
	<i>nixe</i>	1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>amarr éguntako igórri nixe</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)

II-5-r	<i>zitut</i>	1727: Izal (Doctr: <i>ceren citudan onesten gauza guzien gañetic</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>adoracen citut Cristo, eta benedicacen / Jauna nic onesten citut gauza guciac veño gueago</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>eta ceren onestenbaitcitut gauza guciac gañetic</i>) ?: Igal (Doctr: <i>adora eta benedicacen citut / cerengatic honestencitut gauza guciac beño gueyago</i>)
	<i>ztut</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 14)
II-5-m,f	<i>ut</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>eta erranez bateatceco intenciorequin: nic bateatcenut Aitaren nombreaan ...</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 14) 1989-93: Jaurrieta (A-CK)
	<i>yut</i>	?: Igal (Doctr: <i>eta erratendelaric nic batiacenyut, Aitaren hicenean ...</i>) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>murkilla kaldi batez finitzen, finitzenyut</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>ez yut deitu, ez</i>) 1975-98: Esparza (G: <i>nik iri (sic) ile'yut</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-5-d	<i>xtut</i>	1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A: “ <i>hasieran érman xút xúri eta baita ermán dáuxut, yo le he llevado a usted</i> ” dice Artola), Jaurrieta (A)
II-6-r	<i>zitu</i> <i>ztu</i> <i>(t)zu</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>arren luego baduzu aiguirua (sic) zoinec guardaten baicitu</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 14) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>¿zerk erugitzentzu ona ordu uetan?</i>)
II-6-m,f	<i>u</i> <i>yu</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 14) 1989-93: Jaurrieta (A-CK) 1975-98: Escároz (M: <i>nork akonpañatu yu?</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-6-d	<i>xtu</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-7-r	<i>zitugu</i> <i>ztugu</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>adoratcencitugu, Cristo, eta benedicatcencitugu</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 14)
II-7-d	<i>xtugu</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-8-d	<i>xtie</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-9-i	<i>dut</i>	1727: Izal (Doctr: <i>jinstendut Jangoiko Aita guziz poderosoaren (...) baitan / vadiaquizut indudala becatu aniz</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>ceren eguinbaitut becatu gravequi</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>eta zuri Aita, eguindutala becatu / ocasioududanean confesaceco</i>) 1866: Jaurrieta (NAG: <i>zointaric artubaitut (...) doctrinara</i>) ?: Igal (Doctr: <i>ocasioududanean confesaceco</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>naidut jakin zer erratendien</i>)

- 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *sakin arazi biar dut / nik eskatzen dut irakurle guziet otoi bat ayendako* [“triperts. behar luke”] dice Artola)
- 1969: Ochagavía (JE: *nay dut respositu / baya gizon zarrer aitu dut ta ...* [“triperts. behar luke, itxuraz”])
- 1975-98: Escároz (M: *nik erraten dut, e?*), Esparza (G: *pues ez tut erranen emazte korrek badakienez uskarara*), Jaurrieta (CK: *urte aniz dut* [“multo bat bezala emanik, nonbait”]), Ochagavía (C: *baia, erraten dutana* [“ikus beherago”]), Oronz (A: *baia ez tut ongi erran*)
- 1979: Esparza (EAEL-II, 272: *nik badüt kontátzeko ánitx*)
- 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
- 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: dice Artola: “adizki batzuei zerbait eranstean –dela menderagailuren bat, dela -a partikula galdetzailea...–, maiz, haien lehen silaba galtzen da: hots, ‘la que yo he comido’ esateko, *nik xan tana* (CK). Arozamenak ere berdin: *ya nai tanez orinatu*”)
- 1993: Esparza (NEM-II, 15: *ez tut erranen zemat*), Ochagavía (NEM-II, 25: *nik beti aitu dut Izalzun*)
- ut* 1727: Izal (Doctr: *vadiaquizut indudala becatu aniz*)
- t* 1975-98: Esparza (G: *zer egin tan?* [“hots, *dutan* egitean, lehen silaba galtzen da”] dice Artola), Oronz (A: *pues ez tala xardokitzen euskara*). Véase más arriba
- d* 1975-98: Ochagavía (C: *baia, gero erran dana* [“hots, *dudana* egitean, lehen silaba galtzen da”] comenta Artola)
- dud* ? : Igal (Doctr: *ceren heguinbaitud aniz becatu* [“bukaerako *d*-rekin, Bidankozen erabili ohi zen bezala”])
- 1975-98: Jaurrieta (JK: *kor dud berze semea*)
- dur* 1975-98: Jaurrieta (K: *pues dur laurogeitamabi urte* [“Izaba/Uztarrozekoa oroitarazten du”] dice Artola)
- II-9-m *diat* med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *eta xalan marrakara aitzen diat / eztiat denbrarik izan*)
1969: Ochagavía (JE: *kain kasualki aitu diat nola eman duen*)
1975-98: Esparza (G: *nik xautu diat, xagutu ... bitartia*), Jaurrieta (CK: *erosi diat kuitro bat berririk, lurraren gultibatzeko*), Ochagavía (C: *pues nik erran diat, beti, nietöak*), Oronz (A: *nik eutzi diat lib(u)rua mayaren gañ(e)an*)
1989-93: Esparza (A: “hasieran *diak*, hots, joan den mendean Bonapartek Bidankozen bildu bezala), Jaurrieta (A)
- II-9-f *dinat* med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
nat 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
1975-98: Escároz (M: *ile banat baia garbitu gabe ta deus e* [“inoizko *dinat*-en lehen silaba galdurik dago”] comenta Artola), Escároz (N: *enat batre ilerik*), Esparza (G: *nik ere egin nat / nik sosten nat*), Ochagavía (P: *oi! ez-ez; nik kontatren nat mila eta mila ta ...*)
1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A. “honela: *ník fan bat nát Irúñara* [CK]”)
- II-9-r *dizut* 1727: Izal (Doctr: *eguiten dizut proposito firmebat ez iagoric ofendizeco / iago jinez taten* (sic) *dizut Espiritu Sandu Jauna baitan / adorazendizut Christo eta benedicazen ...*) [“*adorazentut* edo, behar luke”] dice Artola)
1834: Ochagavía (Doctr: *Jauna nic zure baitan jinesten dizut... / Jauna pesare dizut zure ofendituaç*)

- 1857: Oronz (Doctr: *correngatic otoi eguitendizut Ama Virginari* [“triperts. behar luke”])
- 1866: Jaurrieta (Doctr: *pesáredizut nore biotz guciaz zure ofendituaz*)
- ?: Igal (Doctr: *Jauna dizut culpa*)
- zut 1727: Izal (Doctr: *adorazen zut eta benedicazen curuze sandua*)
- 1866: Jaurrieta (Doctr: *ginestenzut Jangoico Aita ...*)
- 1866: Jaurrieta (NAG: *izanzut, Jauna, itcez manifestaeztroquetan gozoa*)
- ?: Igal (Doctr: *ginestenzut Jangoico Aita guciiz poderosoaren (...) baitan*)
- med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
- 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
- 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *aytuzut elduzaizula Donostiarik bi papel*)
- 1975-98: Esparza (TE: *ai! itsusi beita, etzut erranen*), Oronz (A: *ezut konprenditu ongi*)
- II-9-d xut 1969: Ochagavía (JE: *eta orai labia biztu xut / etxut al izan bildu baizik zuku txorta kau*)
- 1975-98: Esparza (N: *entenditzen txut zer nai duen erran* [dice Artola: “hasierako t hori sandhi bati zor zaio, noski”]), Esparza (G: *fan bat xut egun batez Ama Berjina Idoiakoala, ekustra / bularrëan etxut*), Jaurrieta (K: *kontatzen xut*), Jaurrieta (U: *etxut ja iten eta ... ez apal saunsten*), Ochagavía (P: *etxut ikusi zer arropa dien*), Oronz (A: *nik ikasi xut kori*)
- 1980: Esparza (G)
- 1979: Esparza (EAEL-II, 272: *amékagárren egunian sauntsi biar (t)xút bérriç*)
- 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: dice Artola: “honela: *xan xut sagar* [K] edota *etxut ja entendatzen* [U]. *Dixut* baten arrastoa ere honako esaldian dugu: *repetitzeixut gauza anitz* [U]”)
- ixut 1989-93: Jaurrieta (A). Véase más arriba.
- II-10-r duzu 1727: Izal (Doctr: *nondic duzu christioaren nombre cori?*)
- 1834: Ochagavía (Doctr: *crístio nombrecori norenganic duzu? / Avemaria eta Salvea errezacen duzunean ... / bada eztuzu becatua parcacen ez balimada gauza ebasia izulcen / icusten duzua Cristo ostia consagratuan?*)
- 1857: Oronz (Doctr: *asqui duzu ginestea eta eguitea*)
- ?: Igal (Doctr: *cer virtuterequin ginestenduzu?*)
- 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *ikusi duzu zer egitendien Euskal-Esnalen buruek*)
- 1975-98: Escároz (M: *txopare kori, ikusi duzu?*), Jaurrieta (CK: *ta zuk zer bizia ematen duzu?*), Ochagavía (C: *eztuzu mirigin? batre?*)
- 1989-93: Jaurrieta (A: “honela: *xuk ere xan xu* [K]; *eregiteko erraten xua?* [U]; edota *zer bizia ematen duzu?* [CK] –azken hau zukako era–. Urralburuk ere, inoiz edo behin, zukako eraren bat darabil: *ta nola? zer nauzu?*, nahiz gehienetan xuka darabilen. Erlatikoa tartean dela, baina, honela dio Urralburuk: *se conoce que eskribitzen duela xuk iten xuena bezala; hots, xuena eta ez xuna, duela* horren eraginez, agian” dice Artola)
- tzu 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *¿naitzua zuaurek leytu?*)
- zu 1727: Izal (Doctr: *cer aicenzu Christoren guizoncortaz? / Aitagurea erraten zunean ... / ssinestenzua?*)
- 1866: Jaurrieta (Doctr: *eta cainbercegatic bearzu acostumbratu*)
- ?: Igal (Doctr: *curucea adoracenzunean nola herratenzu? / guisacortan bazua zuc zuauren aingru guardazkoa? / etzua aitu erraten ...?*)
- med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
- 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)

		1969: Ochagavía (JE: <i>nola erraten baizu ...</i> [“oraingoan zuketan”]) 1975-98: Ochagavía (C: <i>non erran zu xaten zula?</i>)
	<i>uzu</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>ta nola? zer nauzu?</i>)
II-10-m	<i>duk</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>alo Xidoro, ¿zer artu nai duk? / eta erran zak zer nai dukan</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>oraño erraten duka agitzen zaidan? / eta eztuka al izan bildu deuse?</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>zendako il duk sua?</i>), Esparza (S: <i>izauntzen duk Pardixerria?</i>), Jaurrieta (K: <i>koño! pues bar duk bizi izan egun urtietan, mekaguen! disgusto bat</i>), Ochagavía (E: <i>fan biar duk eta fan biar duk</i>), Oronz (A: <i>aber, zomat [urte] pentsatzen duk ... izan nozke?</i>) 1979: Esparza (EAEL-I, 55: <i>xótzen duk</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>k</i>	1989-93: Jaurrieta (A: “lehen esandakoa: <i>ik xan kana baitare [CK], edota, galdetzeko, fan bear ka Igarira? [A]</i> ”) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>sin adi nai kanian</i>) 1975-98: Esparza (G: <i>ik eskritu ka?</i>)
II-10-f	<i>dun</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1969: Ochagavía (JE: <i>ikusiren dun zer fite konpontzen dugun guzia / ¿eztuna bay koitan zomait tela zuri puzka?</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>zer dun? zer prisa! zer bear dun egin?</i>), Esparza (G: <i>yago nai dun gisa</i>), Jaurrieta (CK: <i>ik egin dun</i>), Ochagavía (C: <i>eta yik zer nai dun?</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: “gauza bera: <i>fan bear na Igarira? [A]</i> ”) 1975-98: Escároz (M: <i>e’na ikusten artzen dagola? katxarro korrek?</i>)
	<i>n</i>	
II-10-d	<i>duxu</i>	1975-98: Escároz (M: <i>nai duxua pur(o) bat?</i>), Jaurrieta (JK: <i>nai duxu xardoki arekin?</i>), Oronz (A: <i>ah! nai duxu egin bisita?</i>)
	<i>xu</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>¿egin xua lo?</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>baya xuk eskribitzen xuena munduan baratzen da</i> [“oraingoan xuketan”] / <i>xuk azken kartan galdegiten xuen gauzak</i> [“ <i>txuen</i> behar luke, nik uste, pluralean”] dice Artola) 1975-98: Escároz (M: <i>mogitu xu alurra, “has arado”</i>), Esparza (G: <i>egun on, egin xua lo?</i> [“goizetan agurtzeko era”]), Jaurrieta (U: <i>baita, arrazio xu</i>), Ochagavía (E: <i>zer uste xu? ikasi ginuen orduan?</i>) 1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>nái xú igán ditén kóna ...? / ta xúik etxú ikúsi kòitarík?</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-11-i	<i>du</i>	1727: Izal (Doctr: <i>cer manacen du mandamentu conec? / ceren ematen baitu graciara eta becatuac parcazen / nondic tu (sic) curuzeac virtute cori? / aren gracion perseverazen duen guciari / Christoc manacenduena bezala / aita confesoreac penitencia ematenduenaren cumplizea / duelaric zertaz / Jangoicoac badu corpuzic? / Jangoicoac badua beguiric?</i>)

- 1834: Ochagavía (Doctr: *cer nai du erran Cristioa? / oner cer premio emanen du?* [“triperts. behar luke”] / *ceren vere poderioz eguiten baitu nai duen gucia / zoinec procedicen baitu Aitaren eta Semearenganic / ez-tuenac aborrecicen becatua / Eliza ama sanduac baduela remedio becatuen barcaceco / izanen dua finic?*)
- 1857: Oronz (Doctr: *nor (sic) hones eta adoracen du? / ceregatic ilcen baitu arimara eguitenduenarna / cer parte tu (sic) penitenciac becatu mortalaren quenceco? / negocio anizduenac / aita confesoreac penitencia ematenduenaren cumplicea / trabajatzen ez-tuenac necesidaderic bague / duela igual gloria / badua Jaungoicoa (sic) guc bezala figura corporalic?*)
- 1866: Jaurrieta (Doctr: *nondic dú curutceac virtute cori? / eta lembiticoac Meza entzutecoarna nori obligatcendu?* [nor-en ordez] / *ceren bere poderaz solo eguitenbaitu naiduen gucia / ez-tuenac eguiten dagonean obligatric ... / bada curutceac badua virtuteri cayen contra?*)
- 1866: Jaurrieta (NAG: *izanbaduere ocaicio (sic) aniz eta andi viage luce eta tembra gastoarequin eguinduenean icusienduenabezala Zure Altezac / avisa nazala Zure Altezac ya errecibicenduen carta cau*)
- ?: Igal (Doctr: *cer disposicione beardu recibitu bearduenac? / norenganic procedicendu Aitac?* [biperts. gisa erabilia] / *cerengatic ematen baitu bere gracia sandua, eta vecatuac parcacen / cerengatic ez-tu memoriariac / becatu eta mancha gucietaric ssautric bearduela fan comecazra / badua Jangoicoac corpuzic?*)
- med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
- 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
- 1880: Ochagavía (Orreaga, 102: *Antsiarekin Karlomanok ezin al izan du loa bildu beregana / bere pajesko batek leitzen du amoriozko kontu bat / Erroldan indartsuak garbitzen du bere Durandarte ezpata famatua / zer da gabazko isiltasuna austen duen arroitu kori? / 104: ... eta Erroldanek, loak errenditrik, ez-tu errespondatzen*)
- 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *olase egitenbadugu, irauendu Saraitzazun anitz urtez euskarak / eta nay duenak ¿zer ez-tu egiten?*)
- 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *eta arek erranen du zer egin biar zayon satorrari*)
- 1969: Ochagavía (JE: *eta guzia ordoki eta anitz eder iduri du*)
- 1975-98: Escároz (N: *fateko kotxian bear du izan urte anitzetako personara*), Escároz (M: *ez du miratu galeria kartarik?* [“niri, hasieran, ‘de usted’”] dice Artola), Esparza (G: *xarduki dua ... zurekin?*), Esparza (TE: *semiak ... xardokitzen dia?*), Jaurrieta (JK: *korrek ez-tu nai soltero*), Jaurrieta (CK: *ikusi dua?* [“niri, hasieran, ‘de usted’”]), Ochagavía (P: *aurten, ez-tuela ruiseñorak kantatu fan den urtez bezala*), Oronz (P: *badu zomait urte?*)
- 1979: Esparza (EAEL-I, 17: *ikústen du / ikúsi du* / EAEL-II, 272: *órai duéla ... ógei égun*)
- 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- 1993: Esparza (NEM-II, 13: *ez, ez, egiten du ya urte anitz, eh?* / 17: *etxekoandre konek ez-tu ez ogirik egin*), Ochagavía (NEM-II, 25: *bai, pena ematen du, bai*)

II-11-m dik

- med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
- 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
- 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *gure nausiak erraten dik ilaski berria xin artio kala egonen drela*)

- 1975-98: Esparza (G: *krabestutik* [gazt. 'del ramal'] *er(e)maten dik mandua / ezetik egin deus ere*), Jaurrieta (CK: *beorrak sortu dik potro bat*), Ochagavía (P: *beretxi dik bai, tapia, kainberze lasterrekin*), Oronz (A: *korrek badik diru anitz*)
 1979: Esparza (EAEL-I, 60: *egín dik*)
 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- II-11-f *din* med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *atsua buru urdin, milla deabruak ermandin*)
 1975-98: Escároz (M: *Eufemiak xardokitzen din*), Escároz (N: *eztin xardokitzen ya, ez*), Ochagavía (C: *korrek biar din igan goiti*)
 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
 1993: Esparza (NEM-II, 21: *zerendako bear din galdu?*)
- II-11-r *dizu* 1834: Ochagavía (Doctr: *vear dizu erran viecez*)
 1857: Oronz (Doctr: *lo mismo arimac dizu irur potencia / bada igual becatu cometizedizu (sic) consentice (sic) nola ebastenduenac*)
 1866: Jaurrieta (Doctr: *candic beardizu ssin juzgazra viciac eta hilac*)
 ?: Igal (Doctr: *batec dizu proposito juramentoen evitaceco / valimada adulto, beardizu hizan vorondate recibiceco / eta eztizu confesoreric*)
 1880: Ochagavía (Orreaga, 102: *iduri dizu ilzearen oyua / 103: erri konek near egiten dizu*)
 1975-98: Ochagavía (P: *baia ruiñeñorak kantatzen dizu anitz ongi, e?*)
- izu* 1727: Izal (Doctr: *guizon bezala baizu ama*)
 ?: Igal (Doctr: *becaturic bague eserceco cer heguin beaizu?* ["alokut., galdera izanik ere"], dice Artola)
- zu* 1727: Izal (Doctr: *guizon bezala baizu ama (...) eta ezu aitaric*)
 1866: Jaurrieta (Doctr: *bai; bazut, eta guizonetatic bacochoac bazu berea / bearzu procuratu izatea dolore contricioarna / cometitcenzu sacrileg ...* ["ilun dago"] *bat / ceren Jangoicobezala ezizu memoriaric*)
 1866: Jaurrieta (NAG: *Zure Altezac etzu motivoric niri gracien emateco / eta orduan icusienzu*)
 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
 1975-98: Esparza (G: *erran xu, erran zu, erran zu. Erran xu ez; erran zu. Ese 'xu' lo tengo yo más que otra cosa. "Oraingo honetan Dionisia Garatek xukarako lehia oso barneratua duela aitortu arren, zukako joararen alde egin du"*, dice Artola)
- diezu* ?: Igal (Doctr: *gure arimac diezu hirur potencia*)
- II-11-d *dixu* 1969: Ochagavía (JE: *bay, baya mankerrot egin dixu*)
 1975-98: Esparza (TE: *bai, xardokitzen dixu anitz uskarara*), Jaurrieta (CK: *oai, Eaurtaz (?), xardokitzen dixu bai, uskära*), Ochagavía (JZ: *Aita konfesorea: badixu ilabete bat enizala konfesatu* ["aitortzeko otoitzetik aterata"])
 1979: Esparza (EAEL-I, 250: *eztíxu érman máklara / EAEL-II, 272: konke biár etsékoandriák náí dixú sáuntsi*)
 1989-93: Jaurrieta (A: "Karririk *xuk ere xan xu* eta *apezak xan xu*, biak berdin ematen ditu. Urralburuk, bere alde, azken kasu honetarako adizki laburtu hori emateaz gainera osoa ere ematen du: *keben e, eztixu zerengatik baia ...*" dice Artola)
- ixu* 1975-98: Esparza (TE: *gurekin bukaitzeixu uskarara, keben*)

- xu* 1979: Esparza (EAEL-I, 22: *errán xu*)
1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- II-12-i *dugu* 1727: Izal (Doctr: *nola ssaquinen dugu cer beardugun jinechi? / lena ginestea dugula Jangoicovat guziz poderosoric / invocazen dugularic Trinitate Sandua / zer eguin dugun, eta zer ssan edan dugun / orduan veardugua yzan guziec resucitatic? / eguinbeardugua oracio baitare Ainguiruer eta Sanduer? ["komunztadurarik ez; gainerako dotrinetan ere arazo bera dugu"])*
- 1834: Ochagavía (Doctr: *nola jaquinen dugu cer bear dugun ginesi? / juicioco egunean bear dugula guciec resucitatu / cer oracio eguiten dugu Ama Virginari principalqui? / becatuan erori eta veardugua bereala confesatu? / eguin bear dugua oracio angueruer eta sanduer?)*
- 1857: Oronz (Doctr: *cer remedio dugu juramento banuric ez eguiteco? / ceren gure becatuac drelda medio galdu baitugu ceruco gloriara / orai dugun corpuz era arima berequin / izaten grelaric ayequin guc naiduguna bezala urac gurequin izanditen / gauza icusi eztugunaren ginestea / eguiten dugularic menosprecio ... / eta orduan beardugua guziec resucitatu? / eguinbeardugua lo mismo oracio ainguiruer eta sanduer?)*
- 1866: Jaurrieta (Doctr: *cer errandugu oray? / eguitenduguna erzatcendugunean aitagureara / confesatceco fede au zoin baitugu cristioec / eguinbeardugua otoi baitare aingruer eta sanduer? / arimaren etsayac zointaric bearbaitugui (sic) iesieguin ditzu irur*)
- ?: Igal (Doctr: *nola ssaquinen dugu cer beardugun ginessi? / hegonbeardugula preparatric zoin-naiden martirioren padecizra / ginestendugularic, eta esperacendugularic fede vicibatean / ssaquin cer beardun (sic) ginessi ["esaldi hau 'zer eracustendaucu ...' gisako galdera bati ematen zaion erantzuna izatean, laburbilketa baten aurrean gaudela pentsa daiteke"] dice Artola / cristioec tugun fedeconen confesaceco eta profesaceco ["aditza pluralean dugu"] gauza hicusi eztugunaren ginestea / guc cendaco erratendu? (sic) ["beste laburbilketa baten aurrean gaude, itxuraz"] / orduan veardugua guciec hizan resucitatic?)*
- 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
- 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *¿zer beardugu egn guk?*)
- 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *alkate xauna: arrepatu dugu sator andi bat*)
- 1969: Ochagavía (JE: *ardien moxtea moxguara diaitzen dugu*)
- 1975-98: Escároz (M: *baia guk iruten dugu*), Esparza (G: *eztugu iyork ere xardokitzen ongi*), Jaurrieta (CK: *ta kala igartzen dugu ... tenbrara!*), Ochagavía (PJZ: *Zarrakaztelu, berriz, pues kori aitu dugu beti*), Oronz (A: *eztugu erran?*)
- 1979: Esparza (EAEL-II, 272: *ze bízia emán dugú!*)
- 1980: Jaurrieta (G)
- 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- 1993: Esparza (NEM-II, 31: *orai? ezpaitugu, ez dugu xaten*)
- duu* 1975-98: Esparza (S: *guk baduu finka bat kan, errian*)
- gu* 1975-98: Ochagavía (JZ: *ikusi da nola iten gun ["hots, dugun egitean, lehen silaba gal daiteke"])*
- II-12-m *diaguk* 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *ik errana aisa duk eta fite eginen diaguk, Xidoro*)
- 1975-98: Jaurrieta (CK: *aizatu bat diaguk, Ilarrenian, eultzia*)
- 1979: Esparza (EAEL-II, 480: *erégiten diáguk / erégin diáguk*)

		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
II-12-f	<i>nagun</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1969: Ochagavía (JE: <i>berze egun batez xardokiren nagun emaro xago</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>askaldren nagun gero</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: “honela: <i>guk ere erosi nagun ogia</i> [CK]”)
II-12-r	<i>zugu</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>icusizugu nola zradien cristio</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
II-12-d	<i>xugu</i>	1975-98: Esparza (G: <i>orai xugu komentu apartiago, berririk / arten txugu rato bat goiti</i>), Esparza (NE: <i>guk ere baxugu, kan, etsea</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-13-c	<i>duzie</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>zuc eta eliza ama sanduac cer ginesten ducie?</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>cer ginestenducie erraten cienean ... / cer oracio erratenducie principalqui Maria Santisimari?</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>eta kemen baduzie adiskidea</i>) 1975-98: Esparza (TE: <i>ogia, eztuzie nai?</i>), Jaurrieta (JK: <i>nola erraten duzie?</i>), Ochagavía (C: <i>eztakit nola erraten duzien</i>) 1979: Esparza (EAEL-II, 56: <i>iltzen duzié / il duzié</i>)
	<i>zie</i>	1727: Izal (Doctr: <i>curucea adorazen cienean nola erraten cie? / cer oracio eguitencie principalqui Amavergynari? / ginestencia berze gauzaric?</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>ginestencia berze gauzaric?</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>noiz bearcie usatu señaile cortaz? / adoratcencienean curutcea, nola erratencie? / bada guisa berean bearcie eguin berce sanduen imagener eta beren reliquier / ginestencia?</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>zomait axuri iltzen bazie ... / biarzie ere txakurrer remedio bat eman erzien xagutzeko</i> [“triperts. behar luke”]) 1969: Ochagavía (JE: <i>zer adelantu zie bada Frantzia'n?</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>parti zazie egurra erau (t)ziena</i>), Escároz (N: <i>etzia aski San Sebastianeköa?</i>), Esparza (G: <i>pues zer nai zie askaldu?</i>), Esparza (TE: <i>San Sebastianera fan bar zia?</i>), Jaurrieta (U: <i>asi que, txokatzen zidaxu zuek ... entendatren zienez uskera</i>), Ochagavía (JZ: <i>ta kori zetako zie? / egun onik, egin zia lo?</i> [“goizetan agurtzeko era”]) 1979: Esparza (EAEL-I, 267: <i>bildu zién egúrra párti zazie</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>duzue</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>guisa berean bear duzue eguin berce sanduen imagenequi</i>)
II-14-i	<i>die</i>	1727: Izal (Doctr: <i>cer virtute emantendie Sacramentuec graciarequi batean? / christio fiel bazuec diela parte alcarren obra onetan / zoinnec ssaquinen baitie respondazen</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>cer virtute ematendie sacramentuec graciarequi vatean? / ... negar eguitendien cayec / ceren ayec conseguitrenbaitie misericordia</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>norc eguitendie becatu conen contra? seme obedecitcen eztieneac ... / fiel bazuc diela parte berceen ontarzun espiritualetan / pertenebicendienac humanidade sanduala ditzu cuec / eguitendienec dañu projimoari bere ontarzunetan / nola eguitenbaitie bienaventuratuec ceruan / eta orduan beardia resucitatu hilec?</i>)

- ?: Igal (Doctr: *cer virtute emantendie Sacramentuec graciarequin batean? / aren gracian perseberacen dien gucier / guizonec erratendienaren ginestea / cristio fiel guciec diela parte bata bercearen obra onetan / zoinnec ssaquinen baitie respondacen*)
- 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
- 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *¿zer erranen die gure atzekoek ala ayitzen bada gure obenez?*)
- 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *eta guziek egiten die lenbiziko otrona / eta etzeko-andriek ematen die nausi zarrai txestatzá* [“triperts. behar luke”])
- 1969: Ochagavía (JE: *taazienda dien guziek badie bakotzak ber señailea*)
- 1975-98: Escároz (M: *kori ezta bizia, kori infernua die!*), Esparza (TE: *ilabete pare bat igartzen die keben*), Jaurrieta (CK: *oñez edo abrëan, erraten baitie*), Ochagavía (C: *aetzek die basurdia, aetzek; ta kallesek [= erronkariarrek] die axaria, azaria*), Oronz (A: *Otsagin, korr eztie kanbiatzen*)
- 1979: Esparza (EAEL-II, 272: *nái badí(e) igán kóna igán téla*)
- 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
- 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- 1993: Esparza (NEM-II, 17: *orai guziek eragutzen die ogia atariala*), Ochagavía (NEM-II, 31: *kan orainik egiten die*)
- duie* 1834: Ochagavía (Doctr: *cer virtute ematen duie sacramentuec graciarequin batean? / fiel cristio guciec parte duiela, batat, vercearen obra onetan / ceruan sanduec eguiten duiena bezala / guciec errecibicen duia Jesu Cristoren corpuza osoric?*)
- duye* 1834: Ochagavía (Doctr: *ceren ceruan sanduec icusten baituye beitartez beitarte*)
- dute* 1975-98: Escároz (M: *tortilla, ermaten dute*), Esparza (NE: *ta kor emateunte ... mugara ere: Andazuria, Bardenan* [“metatesia dugu hor”]), Jaurrieta (CK: *nola egin baitute etxea berririk ...*), Oronz (P: *bear dute erne ibil(l)i*)
- 1989-93: Jaurrieta (A: “C. Krutxagak, bere hizketaldi luzeetan, *die* hori baino askoz gehiagotan *dute* erabiltzen zuen. Alabaina, aldi batez nik ‘Eaurtan nola erraten da: *eraman dute* edo *eramaten die?*’ galdetu-eta, erantzuna *ermaten die* izan zen”)
- II-14-m *diek* 1975-98: Jaurrieta (K: *atzekaten (?) diek*)
- 1979: Esparza (EAEL-II, 375: *órziten diék / órzi diék*)
- 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- die* 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
- II-14-f *dine* 1975-98: Escároz (M: *eta kan erraten dine*)
- ne* 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
- 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: “Arozarenak: *erosi ne etxea*. - Eta *erosi dine?* - ezetz dio. C. Krutxagak, bere aldetik, *anaek ere erosi dien ogia eman du*, pluralerako *tine emanik ere*”)
- II-14-r *dizie* ? : Igal (Doctr: *hirurec dicie naturaleza, esencia (sic) divino bat / hayec hiciusiendicie Jangoicoaren beitartea*)
- 1880: Ochagavía (Orreaga, 101: *urruneala su andi batzurek argitzen dizie mendienartean / Fransesek kantatzen dizie errian / 103: Uskaldunen aizkurek eta dardoek argitzen dizie Ibañetako aritzenartean*)
- 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: *artudizie bere soñen gañala lan andi ori*)
- zie* 1727: Izal (Doctr: *alcar produciencie Trinitateco yrurgaren (sic) persona*)

		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>lenbicoico zazpiec perteneccencie divinidadedaala / padecitencie temporalqui Jangoicoaren ezicustearen penara, eta bercealde sufritcentcie ...</i>)
		?: Igal (Doctr: <i>hayec alcanzatrencie misericordia</i>)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
		1975-98: Esparza (NE: <i>nai zie erman ura Bardenala</i>), Ochagavía (PJZ: <i>oraiño eiten zie</i>)
II-14-d	<i>dixie</i>	1975-98: Ochagavía (P: <i>eta firmatzen dixie, konforme daudela</i>) 1980: Esparza (G)
	<i>xie</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>oron batez, eraugi xie besten ... zera, festen programara</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>dixe</i>	1975-98: Esparza (G: <i>ayek e dixie orai kolejio aparte</i>), Ochagavía (P: <i>orai elki dixie</i>) 1980: Esparza (G)
	<i>ixe</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>etxut ikusi baia errateixe</i>) 1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>ta b́ar operatzé ixie</i>)
	<i>xe</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>obeki konprenditzen xe ebek ezik guk ebena</i>), Esparza (Eliz: <i>Iruñako aurrak, xiten d(r)elarik, ken, kengo familia, goxatzen txe</i>), Jaurrieta (U: <i>eman xe klase, keben, errian</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
II-15-d	<i>gitxu</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-16-i	<i>gitu</i>	1727: Izal (Doctr: <i>certra deago obligazen guitu mandamentu conec?</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>certara gueiago manacen guitu len vicico manamentuac? / antes bien parcadozugula gu ofenditu guituenari</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>certra diago obligacen guitu mandamentu conec? / cer manatzen guitu mandamentu contan? / cer manacen guitu mandamendu conec? / ceren privacen baiguitu ceruco gloriatic</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>certra gueago obligatcenguitu mandamentu conec? / ceren Demonioa baitago procuracen nondic hegozaracien guituen becatuan / Eliza-ama sanduac manacenguituen vigiliac, barurac, guardazquigula</i>) ?: Igal (Doctr: <i>certra gueyago obligacenguitu mandamentu conec? / cer manacenguitu gure Jaunac manamentu contan? / ceren Demonioa baitago procuracen nondic hegozaracien guituen becatuan</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 13) 1975-98: Jaurrieta (JK: <i>gero kan nola ... rezibituen giten?</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>gaitu</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>cer manacen gaitu manamentu conec?</i>)
II-16-d	<i>gitxu</i>	1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-18-i	<i>gitie</i>	1727: Izal (Doctr: <i>ceren gure esayek baiguitie tentacen orduoro / cala nola guc parcazen baitaztegu gu zorguitiener</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>gaizqui eguindaucuyener eta agrabiatzen guitiener / cala nola guc parcazen bai tautztegu guri zor guitiener</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>ceren tembra eta lecu gucietan combaticen eta perseguitcenbaiguitie gure etsayec / cala nola guc parcatcenbaitautztegu gu zorguitiener</i>)

		?: Igal (Doctr: <i>cala nola guc parcacen baitroztegu guc zor, eta hagrabiatu guitiener</i>)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 13)
		1980: Jaurrieta (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>gituye</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>ceren gure esaec beti perseguicen baiguituye / cala nola guc barcacen baitaztegu gu ofenditu guituener</i>)
II-18-d	<i>gitxe</i>	1980: Esparza (G)
		1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>gitxie</i>	1991-92: Esparza (A)
II-19-c	<i>ztiet</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 15)
		1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-20-c	<i>ztie</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 15)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-23-i	<i>ditut</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zoin zure escu generosotic recibitubaitut</i>)
		1975-98: Ochagavía (C: <i>eta gafak eztitut eseri ta akabo</i>)
		1993: Esparza (NEM-II, 17: <i>baia nik bai in ditut anitz</i>)
	<i>itut</i>	1975-98: Esparza (S: <i>nik urteak kunplitzetit urrian, emezortzi</i>)
	<i>tut</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
		1969: Ochagavía (JE: <i>ta nik eseriren tut erriak dakitana bezala / eta Jangoikoari eskerrak ematen tut</i> [“triperts. behar luke”])
		1975-98: Escároz (M: <i>ikusi tut sei gizon bidian</i>), Esparza (G: <i>egin tut irur biaje, Ama Berjina kartra</i>), Jaurrieta (CK: <i>urte anitz e ... tut orai</i> [“urte aniz dut emana du lehen, singularrean”] / <i>garillaren ... amaseigarrenëan betetzen tut urtiak</i>), Ochagavía (C: <i>eta nik orai tut laurogei eta bat</i>), Ochagavía (E: <i>ya urte tutanekin nik ...</i>), Oronz (A: <i>aber bukatzen tutanez</i>)
		1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>nik izan tüt zázpi sèmetalába</i>)
		1980: Jaurrieta (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>turut</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>baturut ... bixpur ene gibletik</i> [“oso adizki bakana”])
	<i>t(r)ut</i>	1975-98: Ochagavía (C: <i>bularrez denak, e? ta azi t(r)ut, ene batekin, berste bat kanpoko, e?</i> [“oso adizki bakana hau ere”])
II-23-m	<i>tiat</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
		1969: Ochagavía (JE: <i>bai, batiat</i>)
		1975-98: Esparza (G: <i>eskuak xautu tiat, zanguak xautu tiat</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-23-f	<i>tinat</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
		1975-98: Escároz (N: <i>pues nik, bi ile batinat eta eztakinat ...</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-23-r	<i>tzut</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)

II-23-d	<i>txut</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>gaur ogiak txut eta ... / aragi puzkak eztitxut al izan bildu</i>) 1979: Esparza (EAEL-I, 240: <i>íkusi txút séi gízon bide bítian</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>xut</i>	1975-98: Esparza (G: <i>oi! ikusi xut atsanini</i> ["gazt. 'mariposa'"] <i>batzur mas polli ...!</i> ["singularrean emana"])
II-24-r	<i>dituzu</i> <i>tuzu</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>cer gauza dituzu cristio bezala eta jinesten?</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>nola beartuzu confesatu?</i>) 1975-98: Oronz (P: <i>bear tuzu altzinëan bi remo</i>)
	<i>tzu</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
	<i>zu</i>	?: Igal (Doctr: <i>nola bearzu becatuac confesatu?</i>)
II-24-m	<i>dituk</i> <i>tuk</i>	1980: Esparza (G) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11) 1969: Ochagavía (JE: <i>ik batuk udareak xore semeandako</i> [" <i>ik eta xore ez dira ongi uztartzen</i> "]) 1975-98: Esparza (G: <i>eskribitu tuk</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: "galdetzeko honela: <i>ik xan tuka sagarrak?</i> [K]")
II-24-f	<i>ditun</i> <i>tun</i>	1980: Esparza (G) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-24-d	<i>txu</i>	1975-98: Esparza (G: <i>beztitu txu ... guziak / bueno, galditen badu zomat urte txun, erran dazoxu zazpi</i> ["neskatiko bati esana"]), Ochagavía (P: <i>xuk akaso ikusi txu</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-25-i	<i>ditu</i>	1727: Izal (Doctr: <i>norc honrazen ditu? / ceren contrizioac verac parcazen baititu becatuac / Eliza amasanduac manazen dituen barur egunac barurzquigula</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>zomat persona ditu Jesu Cristoc? - bat jauna / Jaungoicoac zomat persona ditu? - irur jauna / Jaungoicoac zomat naturaleza ditu? - bat jauna / ceren baititu zazpi peticio caritatean fundaturic / zeren contricioac bere naturalezaz becatuac barcacen baititu / Eliza ama sanduac dituen guciac</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>cer escacen ditu peticio correc? / cerengatic baititu zazpi peticio caritatean fundatric</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>dituenac eta ginesten(di)tuenac Eliza sandu romanac</i>) ?: Igal (Doctr: <i>cerengatic baititu zazpi peticio Caritatean fundatric</i>) 1975-98: Ochagavía (E: <i>da mayordomoa, ermaten baititu kontuak</i>)
	<i>tu</i>	1727: Izal (Doctr: <i>norc guardazentu ssiyac eta ygandeac? / Aren mandamentu sanduac guardazentuenac</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>zomat naturaleza tu Jesucristoc? - vida jauna / ta socorricen tuenac beren eritarzunetan</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>Aren mandamentuac guardacen tuenac / adoratzen et (sic) ginestenduenac idoloac edo gaun goico falso</i> ["singularrean emana"])

		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>norc santificatcentu festac? / guardatcentuenac aren mandamentuac / zoinc premiatcenbaitu onac</i>)
		?: Igal (Doctr: <i>zomat naturaleza tu Jangoicoac? / certaz heguintu mundu contaco eta berceco gauza guciac? / sacerdoteac erratentuenean hiz consagracionzcoac / cer condicio beartu propositoac honic izateco? - hirur [“erantzuna ezagaturik, itzultzaileak aditza pluralean erabili zuela pentsa daiteke”])</i>
		med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
		1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>mandarrak xagutzentu, piperrak eta ariak prestatzentu</i>)
		1969: Ochagavía (JE: <i>diruak xokatu tu</i>)
		1975-98: Escároz (N: <i>ta kotxe andi batek ermaten tu bi zagi ardo ta ...</i>), Esparza (S: <i>sei ardi tuena</i>), Jaurrieta (CK: <i>ermaten tu bere aítak</i>), Ochagavía (C: <i>orrek, txatandrëak, gatuen gisa arrepatzen tu saguak eta ...</i>)
		1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>láu nola séi egún bar tuéla igaré</i>)
		1980: Jaurrieta (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-25-m	<i>tik</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-25-f	<i>tin</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-25-r	<i>ditizu</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>dotoreac ditizu eliza ama sanduac / eta governacen ditizu vere providencia eta ontarzun infinitoaz</i>)
	<i>ditzu</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>Eliza ama sanduc (sic) ditzu doctoac jaquinen baitie respondacen</i>)
		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>guciac beren viciaren acabacioan juzgatren eta sentenciatrenditzu Jaunac / doctoreac baitzu [“zuzenduta agertzen da”] ama sandu Elizac</i>)
	<i>tzu</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
II-25-d	<i>ditxu</i>	1975-98: Ochagavía (P: <i>arropara ta guzia, guardatzen ditxu Amaberjinan mayordomöa(k)</i>)
		1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>asteléna eta asteárte ígare ditxu ká(n)</i>)
		1980: Esparza (G)
	<i>txu</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>laur galeriako txu ... ezkerriala</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-26-i	<i>ditugu</i>	1975-98: Esparza (G: <i>eta aurten baititugu patakak kan, Belaguan</i>), Ochagavía (C: <i>oreko (sic) aurrer ezitugu (i)erakutsi [“biperts. gehi datiboa dugu hemen”])</i>)
	<i>tugu</i>	1727: Izal (Doctr: <i>zer dembroaz bear tugu becatuac pensatu? / orai tugun corpuz eta arima verequin / despreciazen tugularic mundocontaco ponpa eta vanidadeac</i>)
		1834: Ochagavía (Doctr: <i>eguintugun becatu gucién barcaceco</i>)
		1857: Oronz (Doctr: <i>bateatu eta becatu cometitu tugun gucién borrarceco</i>)
		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>baitzu berceac zoin deitcenbaitugu actualac</i>)

		?: Igal (Doctr: <i>baissona horay tugun corpuz eta arima verequin / eta guc cristio bezala ginestentugunac / nombracendugularic Trinitateco hirur personac</i> [“aditza singularrean dago”])
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
		1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>kala, bidetan eta bortuetan ardura ikusitugu ardi salduak</i>)
		1969: Ochagavía (JE: <i>ta erdaraz berdin diaitzen tugu / soixu andi izanen denez baititugu ogey ta amar errotazay</i>)
		1975-98: Ochagavía (E: <i>sartzen tugu kan, eta daude berak solo</i>), Oronz (A: <i>kan b̄ar tugu ... biar tugu eutzi, kan bear tugu lotu</i>)
		1980: Jaurrieta (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
		1993: Esparza (NEM-II, 35: <i>pues goiti kartan tugu, pues, ardiak</i>)
	<i>tuu</i>	1975-98: Ochagavía (E: <i>bueno, pues pataka koekin gizen tuu bi txerri</i>)
	<i>tigu</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>eztigu ikusi ardiak</i>)
II-26-d	<i>txugu</i>	1975-98: Esparza (G: <i>biar txugu festak</i>), Jaurrieta (U: <i>pues egun ketan izan txugu festak</i>)
		1980: Esparza (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-27-c	<i>dituzie</i>	1727: Izal (Doctr: <i>cer gauza dra ditucienac eta sinestenditucienac christio vezala?</i>)
		1857: Oronz (Doctr: <i>cer gauza dra Eliza Ama Sandu Erromacoac zuec dauzquizenac et (sic) ginesteduzienac?</i> [“sic; azken hau singularrean emana”])
	<i>tizie</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>buruak eztizie txakurrer eman biar</i> [“triperts. behar luke”])
	<i>(di)tzie</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>cér gauzac dra ditcienac eta ginestentzienac cristiobezala? / ceren deituitcie becatu capitalac zazpi curac ...?</i>)
	<i>tzie</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
		1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>lenbizikorik Juaña-Mari biartzie axuriak belarrez aldatu</i>)
		1979: Esparza (EAEL-I, 262: <i>zómat idi tzíe érrian?</i>)
		1980: Esparza (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
II-28-i	<i>tie</i>	1727: Izal (Doctr: <i>lena becatuec eguztentyen mancha, reliquia caien guzien ssauceco</i>)
		1857: Oronz (Doctr: <i>eta seme edo alaba izaten ditien guciac azquien cerualaco / bienaventuratric duzu gose eta egarri padecitientienec justiciagatic</i>)
		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>cumplitutiener ogeui eta bat urte</i>)
		?: Igal (Doctr: <i>etzua aitu erraten adoracientielá idoloac eta (...) Jangoicotaco?</i>)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
		1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>unkuen xaten batie txakurrek ...</i>)
		1969: Ochagavía (JE: <i>ardiek Erribera'la fateko batie irur bide</i>)
		1975-98: Escároz (N: <i>gaztiak, obligatzen tie</i>), Esparza (G: <i>apezek kendu tiela</i>), Jaurrieta (CK: <i>xan tienak ere bai</i>), Ochagavía (JZ: <i>mozten tienian ardiak pues erosten dugu illëa</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>ditie</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>euztenditienac placerac orañic chiquinac</i>)
		?: Igal (Doctr: <i>judioec adoracen baititie Jangoicotaco</i>)
		1969: Ochagavía (JE: <i>ta emaztiak nay baititie gauza guziak xakin ...</i>)

		1975-98: Esparza (G: <i>guziek baititie kotxëak</i>)
	<i>tute</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>ta urdakiak, erraten baita, elkitzen tute, gatzetik</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>tuzte</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>leen, iten tzuten gamitaz (sic) baëa orai, txokarratzen tuzte</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>duzte</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>ta kan azten duzte txerri txikinak, muntioan</i>)
II-28-m	<i>tiek</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>kalarik ere aski pollit igantiek</i>)
		1975-98: Esparza (NE: <i>pero orai, bakunatzen tiek</i>), Jaurrieta (A: <i>erosi tiek</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>tie</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
II-28-r	<i>tizie</i>	1880: Ochagavía (Orreaga, 102: <i>Uskaldunek chorrosten tizie artekontan beren dardo eta aizkurak Ibañetako peña eta arrietan</i>)
	<i>tzie</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>eguitencie becatu aita eta amec eta superiorec</i>)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
II-28-d	<i>ditxie</i>	1975-98: Ochagavía (JZ: <i>gendu ditxie animalëak</i>)
	<i>txie</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>eta zanguetan esertzen txie paletaxko batzur, ez unditzeko kamat [= hainbat], Jaurrieta (U: ta partidak xokatzen txie, baita ... baita frontona!)</i>)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>txe</i>	1975-98: Esparza (NE: <i>eta orduan deitzen txe irasköak, kala, akerrak</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>tixe</i>	1979: Esparza (EAEL-I, 251: <i>eztixe érman gamíntak</i>)

**Observaciones referentes a las flexiones del *Cuadro III* de Salazar.
Variantes empleadas en esta variedad**

III-1-r	<i>dadazu</i>	<p>1727: Izal (Doctr: <i>nola emanendadazu aizera ... / emanen dadazula asistencia beardan (sic) gucian</i>)</p> <p>1857: Oronz (Doctr: <i>cer ejemploz emandadazu aiza [“emanen dadazu aizera behar lukeela dirudi”] gauza misterioso cori?</i>)</p> <p>1866: Jaurrieta (Doctr: <i>eta emanendadazula gracia emendatceco</i>)</p> <p>?: Igal (Doctr: <i>ya nola emaendadazun aizra exemplovatez ...</i>)</p> <p>1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18)</p> <p>1975-98: Ochagavía (C: <i>esker, erran beitadazu</i>)</p>
III-1-m	<i>dadak</i>	<p>1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18)</p> <p>1980: Esparza (G)</p> <p>1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)</p>
III-1-f	<i>dadan</i>	<p>1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18)</p> <p>1975-98: Escároz (M: <i>eman bar dadan</i>)</p> <p>1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)</p>
III-1-d	<i>dadaxu</i>	<p>1980: Jaurrieta (G)</p> <p>1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)</p>
III-2-i	<i>dada</i>	<p>1866: Jaurrieta (Doctr: <i>lagundric graciaz, beardadala parcatu / nore Aita Comfessoreac ematendadan penitenciaren cumplicececo</i>)</p> <p>1866: Jaurrieta (NAG: <i>zuauren Altezac señalatcendadan modoan</i>)</p> <p>?: Igal (Doctr: <i>nore Aita Comfessoreac ematendadan penitenciaren cumplicececo</i>)</p> <p>med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)</p> <p>1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18)</p> <p>1969: Ochagavía (JE: <i>bazkariak gaitz egin dada</i>)</p> <p>1975-98: Escároz (M: <i>pues buena pena eman dada ni [!]</i>), Esparza (G: <i>aber (t)ze erraten dadan dotore korrek / arek xotu dada eni [“ikus III-5-m”]</i>), Jaurrieta (CK: <i>orai erran dada</i>)</p> <p>1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>érran dadá, bai, etsékoandriák</i>)</p> <p>1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)</p>
	<i>dara</i>	<p>1975-98: Jaurrieta (CK: <i>kor, katxarro korrek, akaitzen dara bistara</i>)</p>
III-2-m	<i>diadak</i>	<p>1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18)</p> <p>1980: Jaurrieta (G)</p> <p>1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)</p>
III-2-d	<i>diadaxu</i>	<p>1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)</p> <p>1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)</p>

III-3-c	<i>dadazie</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-4-i	<i>dade</i> <i>dadae</i> <i>dadaye</i> <i>dada(i)e</i> <i>dadaë</i>	1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1866: Jaurrieta (NAG: <i>beti beira edo espera noiz escribitcendadayen Zure Altezaren lagunec</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1975-98: Esparza (G: <i>faten niz Iruñara ta Iruñan erraten dadae, erraten dadaie segida ...</i>), Esparza (TE: <i>zonbatek erraten dada(i)e, aber: zer ordu da?</i>), Ochagavía (C: <i>eni anitz aldiz erran dadaie dotoriek</i>) 1975-98: Esparza (TE: <i>exur kebek e? zer dolore ematen dadaën!</i>), Ochagavía (C: <i>orai ere erraten dadaë, baia ...</i>)
III-4-m	<i>diadayek</i> <i>diadaek</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-4-d	<i>diadaxie</i> <i>diadaxe</i>	1975-98: Esparza (Eliz: <i>eni erraten diadaxie dela kau uskara ... lejitimoa</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
III-5-r	<i>dauzut</i> <i>dozut</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>ofrecitcendauzut nore vicia</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>¡Inko maitea: egin zazu txirimits, gazna emanen dauzut!</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>lemezikorik bear dauzut konsatu bekatu bat</i> [“oraingoan zuka; ikus III-5-d”]) 1975-98: Ochagavía (C: <i>nola erten dauzut?</i>), Oronz (P: <i>erraen dauzut, bai</i>) 1993: Esparza (NEM-II, 11: <i>ta ze behar dauzut erran?</i>), Ochagavía (NEM-II, 23: <i>erranen dauzut nola deitzen naizan, pues, Bizente Kanbra</i>) 1975-98: Jaurrieta (U: <i>eztozut erran ... (ez)toxut erran</i>)
III-5-m	<i>dabat</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>eta erranen dabat zer dren</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>orain berian xoren dabat tokatu bat, “una paliza”</i>) 1975-98: Ochagavía (G: <i>xotu dabat iri</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-5-f	<i>daunat</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1975-98: Esparza (G: <i>pues eztaunat erran biar diagokorik</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-5-d	<i>dauxut</i> <i>dautxut</i> <i>doxut</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>oray erran bear dauxut ...</i> [“oraingoan xuka”]) 1975-98: Esparza (G: <i>orduan eskribitren dauxut eta ...</i>), Jaurrieta (U: <i>zarratrakeria xardokitzen dauxut</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1980: Jaurrieta (G) 1975-98: Jaurrieta (U: <i>(ez)toxut erran</i>)

III-6-r	<i>dauzu</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1975-98: Ochagavía (C: <i>edo arek erran dauzu?</i>) 1993: Esparza (NEM-II, 29: <i>amak kantatuko dauzu</i>)
III-6-d	<i>dauxu</i>	1975-98: Esparza (G: <i>aber e karek erraten dauxun</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-7-d	<i>dauxugu</i>	1975-98: Esparza (G: <i>bueno, ama, igandëan xardokiren dauxugu</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-8-r	<i>dauzie</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1975-98: Ochagavía (JZ: <i>kori e ... gaztek erraten, erranen dauzie</i>)
III-8-d	<i>dauxie</i> <i>daux(i)e</i>	1989-93: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
III-9-i	<i>dakot</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>eta cervitzatcendacotalaric, lagundric graciaz</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1975-98: Esparza (G: <i>kurara egin dakot eta orai sendatzen da</i>), Ochagavía (C: <i>nik erraten dakot semeari</i>) 1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>érran dakót, etsékoandrearí</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-9-f	<i>dakonot</i> <i>diakonot</i>	1975-98: Escároz (N: <i>liobari egiten dakonot</i> [“horrela entzuten dela dirudi, hots, asimilazio bat izan liteke, Garaziko Lakarran eta Gamarten egiten direnak oroitarazten dituen”] comenta Artola) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-9-d	<i>diakoxut</i> <i>dakoxut</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>ta nik erran diakoxut</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G)
III-10-m	<i>dakok</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-10-f	<i>dakon</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-10-d	<i>dakoxu</i>	1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: Dice Artola: “Arozarenak, xuka erabiliz, <i>dakoxu</i> ; C. Krutxagak, zuka erabiliz, <i>dakozu</i> ”)
III-11-i	<i>dako</i>	1727: Izal (Doctr: <i>aíta confesoreac tembraric señalazenbaimadaco</i> [“ez dago oso garbi”]) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>eta cerc ematen daco arimari vicia? / ... guencen dacolaric gracia baita arimaren vicia</i>)

- 1866: Jaurrieta (Doctr: *bere buruari edo projimoari deseacendaconac hiltcea edo berce zomait gaitz grave edo daconac odio*)
 ?: Igal (Doctr: *heguin acto de contriciozcobat gure Jaunari escacendacolaric perdon*)
 med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16)
 1969: Ochagavía (JE: *ardietra afizione duen mutikoari, ematen dako aitaborzeak* (el padrino) *axuri artxo bat*)
 1975-98: Escároz (M: *gizonak xotu du txakur bati, xotu dako txakurrari*)
 1979: Esparza (EAEL-I, 257: *nork érran dakó il zaéla txákur kóri?*)
 1980: Jaurrieta (G)
 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- III-11-r   *diakozu*   1727: Izal (Doctr: *instante verean emanendiacozu Jangoicoac premio meressiduena*)
 1866: Jaurrieta (Doctr: *quencendiacozu graciara*)
 ?: Igal (Doctr: *quencendiacozu graciara*)
 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16)
- III-11-d   *diakoxu*   1975-98: Esparza (TE: *eta Azpirotz? oh! karek (...) noskiro, gutiago konprenditzen diakoxu*)
 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
               dakoxu   1980: Esparza (G)
- III-12-i   *dakogu*   1834: Ochagavía (Doctr: *nori eguiten dacogu sacrificio sanducau? / Jaungoicoari misericordia escacen dacogularic*)
 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16)
 1980: Jaurrieta (G)
 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- III-12-r   *diakozugu*   1834: Ochagavía (Doctr: *eguiten diacozugu erreverencia*)
 1857: Oronz (Doctr: *eta artacozen aren imagena eguiten diacozugu erreverencia [“imagenari behar luke”]*)
 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16)
- III-12-d   *diakoxugu*   1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
               dakoxugu   1980: Esparza (G)
- III-13-c   *dakozie*   1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16)
 1980: Esparza (G)
 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
- III-14-i   *dakoye*   ?: Igal (Doctr: *manifestacenduelaric (sic) bere culpac [culpec?], confusio ocasionacendacoyena*)
 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16)
               dakoie   1975-98: Esparza (S: *nola artzen dakoie uskäráz?*)
 1989-93: Esparza (A)
               dakoe   1975-98: Esparza (G: *baia eztae irakutsi nai!*), Jaurrieta (CK: *gratifikatzen dakoe zerbait, kontëntago egon dadien apezal!*), Ochagavía (JZ: *pues kolgatrik elkitzen dakoe tripara*)
 1980: Jaurrieta (G)

		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: Dice Artola: “C. Krutxaga, <i>dakoe</i> -z gainera, <i>dakote</i> erabili zuen behin, eta baita, iraganaldian, <i>zakoen</i> -ez gainera, <i>zakoten</i> ere”)
	<i>dakote</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>badago gauza bat, billurria erraten dakote</i>)
III-14-d	<i>diakoxie</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>baia, eztiakoxie kasorik egi(n) ta ... unditu</i>)
	<i>diakoxe</i>	1991-92: Esparza (A)
	<i>dakoxie</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
		1980: Esparza (G)
III-15-r	<i>daukuzu</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: ... <i>alimentuaz zoin emanbaitaukuzu</i>)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19)
III-15-d	<i>daukixu</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>daugixu</i>	1991-92: Esparza (A: <i>xúk èman daugíxu sagárra</i>)
III-16-i	<i>dauku</i>	1727: Izal (Doctr: <i>eta vercean emanen daucula gloria sandua</i> [“ez oso segurua”])
		1834: Ochagavía (Doctr: <i>Cristoc eracusten daucuna bezala</i>)
		1857: Oronz (Doctr: <i>Jesucristo</i> (sic) <i>eracusten daucunabezala / aita confesoreac</i> (sic) <i>ematendaucum</i> (sic) <i>penitenciaren cumplicea</i>)
		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>cer eracustendaucu Doctrina Sanducu</i> (sic) <i>lemizico parteac? / Cristoc eracustendaucuna bezala / eta Ama sandu Elizac cala eracustenbaitaucu / Jangoicoac ematen daucunarequin contentaguitela</i>)
		?: Igal (Doctr: <i>cer eracustendaucu Doctrina Sanducu</i> (sic) <i>lemizico parteac? / Cristoc heracustendaucuna bezela / eta Eliza-ama Sanduac guri cala eracusten baitaucu / Jaugoicoac ematen daucunarequin contentaguitela</i>)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19)
	<i>dauki</i>	1980: Jaurrieta (G)
		1989-93: Jaurrieta (A: “honela, adibidez: <i>apezak saldu daukien etsea duk zuri; baina baita niok kontent apezak saldu baitauki etxea ere</i> [A]; edota beste hau: <i>nioxu kontent, apezak, saldu baitauki etxea</i> [U]”)
	<i>daugi</i>	1989-93: Esparza (A: “orri honetako adizkiak berezten dira zertxobait Eaurtan, hala joan den mendean nola gure egunotan, bilduak izan direnetatik”)
III-16-r	<i>diaukuzu</i>	1727: Izal (Doctr: <i>contan ematen diaucuzu indar eta balore</i>)
		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>eta Eliza ama sanduac cala guri eracustendiaucuzu</i>)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19)
III-16-d	<i>diaukixu</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>diaugixu</i>	1991-92: Esparza (A)
	<i>daukixu</i>	1980: Jaurrieta (G)
		1989-93: Jaurrieta (A)
III-17-c	<i>daukuzie</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19)
		1975-98: Esparza (TE: <i>gautza</i> (sic) <i>guti erman daukuzie gureganik</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>daugizie</i>	1991-92: Esparza (A)
III-18-i	<i>daukuye</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>cala nola guc parcatzen baitrauztegu</i> (?) <i>guri gaizqui eguindaucuyener eta agrabiatzen guitiener</i>)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19)
	<i>daukie</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>altzinaldia erman daukie</i>)

		1975-98: Escároz (M: <i>gaxöa! guri, zer bar daukie egin?</i>), Ochagavía (E: <i>klaro! eztaukie deus ere gentzen</i>)
	<i>daugie</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
III-18-d	<i>di aukixie</i> <i>di aukix(i)e</i> <i>di augixie</i> <i>daukixie</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>aíta, amiguek, eman di aukixie libru bat</i>) 1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A) 1980: Esparza (G) 1989-93: Jaurrieta (A)
III-19-c	<i>dauziet</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 21) 1969: Ochagavía (JE: <i>Bay, bay, emanen dauziet</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-20-c	<i>dauzie</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 21) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-23-i	<i>dabet</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1980: Jaurrieta (G) 1975-98: Esparza (G: <i>ta nik kontestatzen dabet, baia erraten dabet</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-23-f	<i>di abenat</i> <i>dabenat</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1975-98: Escároz (M: <i>bai, oaiñ eztabenat gendu baia, gendren dabenat</i>)
III-23-r	<i>di abezut</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>parcatcendiabezut biotcez nore etsai gucier; eta deseatcendiabezut ongui gucia</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17)
III-23-d	<i>di abexut</i> <i>dabetxut</i> <i>dabexut</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>bar badu kanbiatu, fite erraten di abexut, bai</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1975-98: Ochagavía (P: <i>nik ez tut, ez tabetxut batrere ... etxut ikusi zer arropa dien</i>), Ochagavía (JZ: <i>baia nik xa ez tabe(t)xut konpasiorik</i>) 1980: Esparza (G)
III-24-d	<i>dabexu</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-25-i	<i>dabe</i>	1727: Izal (Doctr: <i>oner emanendavela premioetan paradisoco gloria / gauza guzier ematendavelaric veren izatea</i>) ?: Igal (Doctr: <i>vicier emaendabela bere paradisoco gloria sandua / hematendabelaric gauzagucier hizatea</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>vicier emaendabela bere paradisoco gloria sandua / hematendabelaric gauzagucier hizatea</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1975-98: Esparza (G: <i>prestatzen dabe, e? arek ere</i>), Ochagavía (E: <i>eta maistra karek ezpaitabe erakutsiren ...</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)

III-25-d	<i>diabexu</i> <i>dabexu</i>	1975-98: Esparza (Eliz: <i>xardokitzen diabexu</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G)
III-26-i	<i>dabegu</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>zarrek mintzatu bear dabegu euskeran</i>) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>guk erraten dabegu ... autxa; eta frantsesa</i>), Ochagavía (JZ: <i>pues, ematen dabeguna artzen die ta ...</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-26-d	<i>diabexugu</i> <i>dabexugu</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G)
III-28-i	<i>dabe</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>maldicio egoztendabenec edo eguitendienec burla haitaz</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1975-98: Escároz (N: <i>badakinan (sic) nori eman da(n)ben, gu(t)ziak</i> [“plurala behar luke”]), Ochagavía (JZ: <i>orai eztabe dotrina ematen len bezala, apezek</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
III-28-d	<i>diabexu</i> <i>dabexu</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G)

**Observaciones referentes a las flexiones del *Cuadro IV* de Salazar.
Variantes empleadas en esta variedad**

IV-1-r	<i>daztazu</i>	1727: Izal (Doctr: <i>esperacendizut zure borondate misericordia infinitoan parcatren daztazula niaure becatuac</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>norc becatuen satisfacciotan, eta (...)</i> <i>parcatrendaztazula</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18)
IV-1-d	<i>daztaxu</i> <i>daztatxu</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>¿erran daztaxu zerbait Euskal-Esnalea'ndako?</i> ["plural hori arraroa da hor"]) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1969: Ochagavía (JE: <i>ya emanen daztatxunez bizpur zagi eskuta txerri biztakoandako</i>) 1975-98: Esparza (G: <i>eztaztatxula erran</i>) 1991-92: Esparza (A)
IV-2-i	<i>dazta</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1975-98: Esparza (G: <i>ematen dazta eni ... amairur edo amalaur urte emazte konek</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
IV-2-d	<i>diaztatxu</i> <i>diaztaxu</i> <i>daztaxu</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A-K)
IV-4-d	<i>diaztatxie</i> <i>diaztaxe</i> <i>daztaxie</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A-K)
IV-5-r	<i>dauzkizut</i> <i>dauzkitzut</i>	1727: Izal (Doctr: <i>ofrecizen dauzquizut Jauna niaure vici, obra, trabaju guziac / cala nola suplicazen baitauzquizuc</i> (sic)) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zointan zure honra eta gloriataco ofrecitendauzquizut nore (...) guziac</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>nic ematendauzquitzut graciac, ene Jangoicoa</i>)
IV-5-m	<i>dauzkiat</i> <i>dauzkat</i> <i>daztabat</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G) 1991-92: Esparza (A)

IV-5-f	<i>dauzkinat</i> <i>dauztanat</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
IV-5-d	<i>dauzkitxut</i> <i>dauzki(t)xut</i> <i>dauzkixut</i> <i>dautxut</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>leitu tut papelak (...) eta egortzen dauzkitxut</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Jaurrieta (A) 1969: Ochagavía (JE: <i>egortzen dauzkixut papelez sey begarri</i>) 1991-92: Esparza (A) 1980: Jaurrieta (G)
IV-6-d	<i>dauzki(t)xu</i> <i>dauzkixu</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
IV-7-r	<i>dauzkizugu</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>graciac ematendauzquizugu, Jauna, alimentuaz</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1969: Ochagavía (JE: <i>eta gero egorriren dauzkizugu zuri</i>)
IV-7-d	<i>dauzki(t)xugu</i> <i>dauzkixugu</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
IV-8-d	<i>dauzki(t)x(i)e</i> <i>dauzkixie</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
IV-9-d	<i>diazkotxut</i> <i>diazkoxut</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
IV-10-d	<i>dazkotxu</i> <i>dazkoxu</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
IV-11-i	<i>dazko</i>	1727: Izal (Doctr: <i>eta Jangoicoac Eliza Ama Sanduari revelatu dazconac</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>eta Jaungoicoac eliza ama sanduari errebelatu dazcon guciac</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>norbaytek kontatudazko begamala gauza uek</i>) 1975-98: Ochagavía (C: <i>ermaten dazko oni emeretzi urte</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
IV-11-d	<i>diazkotxu</i> <i>diazkoxu</i>	1989-93: Jaurrieta (A: “agian <i>diazkotsu</i> ”) 1991-92: Esparza (A)
IV-12-d	<i>diazkotxugu</i> <i>diazkoxugu</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
IV-14-i	<i>dazkoye</i> <i>dazkoie</i> <i>dazkoe</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1969: Ochagavía (JE: <i>unak xan dazkoye</i>) 1991-92: Esparza (A) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
IV-14-d	<i>diazkotx(i)e</i> <i>diazkoxie</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)

IV-15-d	<i>dauzkitxu</i> <i>dauzkixu</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
IV-16-i	<i>dauzku</i> <i>dauzki</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>cer gauzadra Elizama Saunduac (sic) eracustendauzcunac eta guc critio (sic) bezala ginestendugunac?</i> [“azken hau singularrean emana”]) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>socorro ciertobatzu zoin Jangoicoac ematenbaitauzcu</i>) ?: Igal (Doctr: <i>Demonioac erauguicen [= ekartzen] dauzcun tentacio peligro gaisto cayen gucién garaiceco / guaren progimo lagunac agravio heguiten dauzqun cayen gucién pacenziatan ermatea</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
IV-16-d	<i>diauzkitxu</i> <i>diauzkixu</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
IV-17-c	<i>dauzkuzie</i> <i>dauzkitzie</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A: Dice Artola: “Arozarenak ‘zuek niri’ kasuan (pl.) <u>daztazie</u> emanik ere, oraingo ‘zuek guri’ honetan <u>dauzkitzie</u> erabili zuen”)
IV-18-i	<i>dauzkuye</i> <i>dauzkie</i>	1727: Izal (Doctr: <i>cala nola guc parcazenbaitaztegu munducontan ofensa eta agravio eguindauzcuyen guzier</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
IV-18-d	<i>diauzkitx(i)e</i> <i>diauzkixie</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
IV-19-c	<i>dauzkitziet</i> <i>dauzki(t)ziet</i> <i>dauzkiziet</i> <i>dautziet</i>	1980: Esparza (G) 1989-93: Jaurrieta (A) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 21) 1991-92: Esparza (A) 1980: Jaurrieta (G)
IV-23-d	<i>diaztetxut</i> <i>diaztexut</i>	1975-98: Esparza (Eliz: <i>Rongariko eta Aezkoa ta ... [euskara] koyek, eztiatzetxut konprenitzen</i>) 1991-92: Esparza (A) 1991-92: Jaurrieta (A)
IV-24-d	<i>daztetxu</i> <i>daztexu</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
IV-25-i	<i>dauzte</i> <i>dazte</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
IV-26-i	<i>daztegu</i>	1727: Izal (Doctr: <i>cala nola guc parcazen baitaztegu gu zorguitiener</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>cala nola guc parcacen baitaztegu guri zorduiener</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>egun moztu daztegu buztanak axuri artxoer</i>) 1975-98: Ochagavía (JZ: <i>kala nola guk parkatzen baitaztegu gure zorduyener</i> [“Gure Aita otoitzetik aterata”]) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)

	<i>dauztegu</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>cala nola guc parcacen bai tauztegu guri zor guitiener</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>cala nola guc parcacenbaitauztegu gu zorguitiener</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17)
	<i>drauztegu</i>	?: Igal (Doctr: <i>cala nola guc parcacen baitrauztegu gu zorguitiener</i>)
IV-26-d	<i>diaztetxugu</i> <i>diaztexugu</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
IV-28-i	<i>dauzte</i> <i>dazte</i> <i>dazkaye</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1866: Jaurrieta (Doctr: ... <i>lenbeñolen dañu eguindazcayen guciac</i> [“ <i>dazten</i> itxaro zitekeen, nik uste –dice Artola– non-eta ez zuen <i>dazkoyen</i> idatzi nahi izan, IV-14-i-rako egokia”])
IV-28-d	<i>diaztetxu</i> <i>diaztexu</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)

**Observaciones referentes a las flexiones del *Cuadro V* de Salazar.
Variantes empleadas en esta variedad**

V-1-d	<i>nintzaxun</i> <i>nitzaxun</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
V-2-i	<i>nintzan</i> <i>nitzan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 12) 1969: Ochagavía (JE: <i>ene Aita zenak egorri nintzan txakurkoa besapean Dositeon korliala</i>) 1975-98: Esparza (S: <i>egorri nintzan Tutreda [= Tuterara], kemen, Nafarroan</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>karek operatu nitzan</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
V-2-d	<i>nintzaxun</i> <i>nitzaxun</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
V-4-i	<i>nintzayen</i> <i>nintzaen</i> <i>nitzaen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 12) 1969: Ochagavía (JE: <i>baya erran bear dauxut amabi urteak bete gabe erman nintzaela Lerin'eko erriala</i>) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>o(g)eitabi urte, nituen, operatu nintzaelarik</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>ni, operatu nitzaen, apendizitititik</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
V-4-d	<i>nintzaxen</i> <i>nintzaxien</i> <i>nitzaxien</i>	1975-98: Esparza (Eliz: <i>kan zaudetxun, bi monja, biak, ta kandik, kara laguntzen nintzaxen</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
V-5-d	<i>xintzatan</i> <i>xintxatan</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-6-d	<i>xintzan</i> <i>xintxan</i>	1991-92: Esparza (A), 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-7-d	<i>xintzagun</i> <i>xintxagun</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-8-r	<i>zinzaen</i> <i>zintzayen</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>Jauna nic nai zinuzquet errecibitu, recibitu cinzaena bezala zure ama Maria Santisimac, ceruco sandu eta sanda guciec</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 14)

V-8-d	<i>xintzaen</i> <i>xintxaen</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-9-i	<i>nuen</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>eta ez onetsiaz bearnuena bezala</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>ikusi nuen etzela gizon ura nola nayezkoa / gure ganik urrundu zenean galdegin nuen nore lagunari</i> [“triperts. behar luke”]) 1969: Ochagavía (JE: <i>kontu kau nik eznuen izaundu baya ...</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>kemen esertzen nuen illea</i>), Esparza (G: <i>enuen ezer egiteko</i>), Jaurrieta (A: <i>nik enuen ardirik</i>), Ochagavía (E: <i>egin nezala nai nuena</i>), Oronz (P: <i>nik eutzi nuen</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1980: Esparza (EAEL-II, 271: <i>pues egíten nuén, gázta / ez nuén xártzen</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1993: Esparza (NEM-II, 11: <i>eta banuen bi oron bide bordala fateko</i>), Ochagavía (NEM-II, 25: <i>nik ikasi nuen, lenbizikoa ikasi nuen euskaraz</i>)
	<i>nitzan</i>	1975-98: Ochagavía (JZ: <i>eta kandik xaten nitzan ...</i> [“nor-eko adizkia; ikus aparteko koadroa”] dice Artola)
V-9-m	<i>nikan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53). Con la <i>k</i> alzada. 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>uste nikan aur txar koyek zren</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>elurra melurra banikan ire beldurra</i>) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>erosi nikan etxëa</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>nian</i>	1991-92: Esparza (A)
V-9-f	<i>ninan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1975-98: Escároz (M: <i>ah! ikusi ninan (...)</i> <i>eta eninan kasorik egin</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-9-r	<i>nizun</i>	1866: Jaurrieta (NAG: <i>solamentequi nizun borondatea onic</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
V-9-d	<i>nixun</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>nik, zeñatzen ta padrenuestroa ere ikasi nixun</i>), Jaurrieta (U: <i>gero, senarrekin ere xardokitzen nixun anitz</i>), Ochagavía (JZ: <i>kumplitu nixun penitziara</i> [“aitortzeko otoitzetik aterata”]), Oronz (A: <i>ikasi nixun</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-10-r	<i>zinuen</i>	1727: Izal (Doctr: <i>ceren zure curuze sandua dela medio redimitu bayzinuen mundua / ycusicinuena Jesu christo sorzen?</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>ceren cruce sanduan redimitu baicinuen mundua / ikusi cinuena Cristo sorzen?</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zoinec zuaren (sic) curutce sanduaren medioz redimitubaitcinuen mundua</i>) ?: Igal (Doctr: <i>nondic izancinuen cristiotarzun cori? / hicusicinuena Jesu-Cristo sorzen?</i>)

		med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
		1975-98: Jaurrieta (A: <i>eta nola xardokitzen zinen kaeki?</i>), Ochagavía (C: <i>ene prima, orr ikusi beitzinuen xiten gintzanian karreteratik ...</i>)
	<i>zunen</i>	1975-98: Ochagavía (C: <i>ta zer nai zunen xakin?</i>)
V-10-m,f	<i>yuen</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53). La y se agregó después.
		1975-98: Escároz (N: <i>ikusi yuena nik (...) ofrezitu nuena?</i>), Esparza (G: <i>ik matxakatu yuen agoz kori, itzaur kori</i>), Jaurrieta (CK: <i>pues altxatzen yuen, ta ...</i>)
	<i>yun</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>yuien</i>	1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
	<i>iuen</i>	1975-98: Escároz (N: <i>eyuiena ikusi?</i>)
	<i>uen</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
V-10-d	<i>xunen</i>	1975-98: Esparza (G: <i>igare xunen, igare xunen buena temporada</i>)
		1991-92: Esparza (A)
	<i>xinuen</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>xuk ikusi baitxinuen gizon karen andantza guziak nola etxinuen egin zerbait ...</i>)
		1975-98: Jaurrieta (U: <i>nai xinuen xakin e(u)ltzia</i>)
		1980: Esparza (G)
		1989-93: Jaurrieta (A)
V-11-i	<i>zuen</i>	1727: Izal (Doctr: <i>norc erranzuen Credo? / ceren erranbayzuen Jesu Christoc bere agoz / igarizuela pasio dolorezcoa / obracenzuelaric Jangoicoac sobrenatural eta milagrosoqui / bera bere birtute propioz yorc lagunzen ezuelaric / Jangoicoac criatuzuena guizona?</i>)
		1834: Ochagavía (Doctr: <i>certaco Jaungoicoac creatu zuen guizona? / zoinec engendratu baizuen seme bat vera vezain aundiric / izan zuena principioric?</i>)
		1857: Oronz (Doctr: <i>nor (sic) erran zuen Avemaria? / cerengatic Jesucristo (sic) erran baizuen berre agoz</i>)
		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>erranzacie: norc erranzuen credo? / ginestea recibituzuela eriotce eta pasioa / ceren gucia eguinbaitzuen ezdeustaric</i>)
		1866: Jaurrieta (NAG: <i>ceren ene chiquintarzunac guti eguin baitzuen</i>)
		?: Igal (Doctr: <i>norc erranzuen Credo? / zointan redimitu eta salbatu baizuen mundu gucia / cerengatic Jangoicoac cala rebelatu baizuen Eliza-ama sanduari [“triperts. behar luke”] / vicia emanzenagatic / obracenzuelaric Jangoicoac sobre-natural eta milagrosoqui / Juangoicoac criatuzuena guizona?</i>)
		med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
		1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>eta beretan erratendiela zer erranzuen Campion jaunak</i>)
		1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>orduan erranzuen Juanis Iriartekok / eta gaizo Galziarrak gero barraz erraten zuen bere adiskider: [“triperts. behar luke”]</i>)
		1969: Ochagavía (JE: <i>eta gure mugan bazuen Izaba'ko Dositeo Otxoa jaunak bere korliza propioa</i>)

		1975-98: Escároz (M: <i>akaso irutra fateko, zuen prixara!</i>), Esparza (S: <i>Ayuntamentuak ematen zuen ogi ta ardo</i>), Esparza (TE: <i>baia, aitaria baizuen kanpotik</i> [“ <i>kanpoko</i> behar luke; akats arrunta, hau, Espartzan”]), Jaurrieta (A: <i>erori zen anaia ... baitzuen</i>), Ochagavía (E: <i>pues ezpaitzuen uzten lan egitra</i>), Oronz (A: <i>bakotzak berak eotzen zuen</i>)
		1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>kárek pikátzen zuen / kóri áizeak emáten zuelarik eta etzuélarik emáten... / báizuén kála, búlto bat</i>)
		1980: Jaurrieta (G)
		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
		1993: Esparza (NEM-II, 11: <i>egiten bazuen euri, euri, egiten bazuen elur, elur</i>), Ochagavía (NEM-II, 25: <i>amak esaten zuen eskolara fan artio</i>)
	<i>zue</i>	1727: Izal (Doctr: <i>norc erranzue Avemaria?</i>)
		1975-98: Jaurrieta (CK: <i>disfrutatzen zue jendëak anitz</i>)
		1993: Esparza (NEM-II, 15: <i>hamar duro irabazten zue</i>)
	<i>zon</i>	1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>eta nór(k) bear (t)zón susténitu?</i>)
V-11-m	<i>zikan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53). Con la <i>k</i> alzada. 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1969: Ochagavía (JE: <i>ezpalitz ire ardia saldoan egon, enetarik bat bear zikan otsoak erman</i>) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>beiak sortu zikan xal bat</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zian</i>	1991-92: Esparza (A)
V-11-f	<i>zinan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1975-98: Escároz (M: <i>Bitoria zenak egiten zinan</i> [“ <i>zina</i> aditzen ote da, agian?”]) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-11-r	<i>zizun</i>	1727: Izal (Doctr: <i>creatu zizun arimara ez deustaric</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>baicic ere eraman cizun vere compañian arima sandu limbotic idoqui cituenac</i> [“ <i>citizun</i> behar luke, itxuraz”]) 1857: Oronz (Doctr: <i>odol parte cartaz formatucizun corpuz bat</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>padecitucizun Poncio Pilatoren poderaren pean</i>) ?: Igal (Doctr: <i>criatucizun arimara, eta formatucizun corpuza</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
V-11-d	<i>zixun</i>	1975-98: Esparza (G: <i>korrek bai, korrek ikasien zixun</i>), Jaurrieta (U: <i>baia guzia ematen zixun erderaz</i>), Ochagavía (P: <i>kemen ... kantatzen zixun kemen batek</i>) 1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>ta ... érran zixún</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>txun</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>batxun urtia, enuela enpleatu</i> [“ <i>laburdura dugu hor, ekialdeko behe-nafarreraren esparruko hainbat lekutan aurkitu duguna</i> ”]) comenta Artola) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-12-i	<i>ginuen</i>	1727: Izal (Doctr: <i>confirmazeco, eta fortalezizeco fede cein recivitu baiguinuen Bautismo Sanduan</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>eta fortaleciceco bautismoan errecibitu guinuen fedean</i>)

		1857: Oronz (Doctr: <i>confirmaceco eta fortaleciceco gu fede cartan zointa recivitu bai guinuen bautismoa</i>)
		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zoinen baitan guciec eguinbaiguinuen becatu / ginestea icusiezguinuena</i>)
		?: Igal (Doctr: <i>confirmaceco, eta fortalecico (sic) Bautismo Sanduan recibituguinuen fedearendaco</i>)
		1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>gutienaz, ezginuela izaundu alkea!</i>)
		med. XIX: Jaurrieta (Bon-53)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
		1969: Ochagavía (JE: <i>xaten ginuen txula bana ta zako gaxoa arrapatzen ginuelarik ...</i>)
		1975-98: Escároz (M: <i>orduan ez ginuen ermaten</i>), Esparza (G: <i>ezpaiginuen izaten baizik ere bi egun</i>), Jaurrieta (A: <i>gero, Urzainkin, baginuen askazi</i>), Jaurrieta (U: <i>beti xardokitzen beikinuen erderaz, eskolan</i>), Ochagavía (JZ: <i>algodona enpapatzen ginuen bapor kartan</i>), Oronz (A: <i>sardina gorri kaitarik "karabinero" deitzen baiginuen</i>)
		1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>ta kártaz pikatzén ginuen</i>)
		1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)
		1985: Ochagavía (EAEL-II, 270: <i>iltzen ginuen txerria / gero azkaria egiten ginuen eta azkaltzen ginuen</i>)
		1991-92: Esparza (A)
		1993: Esparza (NEM-II, 11: <i>bai, bai, zangoen gañean, ez ginuen deus ere fateko</i>), Ochagavía (NEM-II, 23: <i>ba, ez ginuen denbra anitzez egin uskarara ez</i>)
	<i>ginue</i>	1993: Esparza (NEM-II, 17: <i>ta kala xardukitzen ginue</i>)
	<i>gin(d)uen</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>ginduen</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>erosi ginduen ogi bat</i>), Oronz (A: <i>negurtuz, e? negurtzen ginduen</i>)
	<i>giñuen</i>	1975-98: Ochagavía (C: <i>baia, ez beigiñuen pasaportetik, ez gintzan izan</i>)
	<i>genuen</i>	1975-98: Oronz (A: <i>ez genuen lo egiten!</i>)
	<i>gintzan</i>	1975-98: Esparza (G: <i>eta ... sosten gintzan abarka, kartaz</i>), Jaurrieta (CK: <i>ezpelez xautzen gintzan Ilarrena</i>), Jaurrieta (U: <i>tenbrarua igartzen gintzanëan</i>), Ochagavía (JZ: <i>konke kala eiten gintzan, kura</i>), Ochagavía (PJZ: <i>bea(r) gintzan jende yago</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A: Dice Artola: "guztiek <i>ginuen</i> erabilirik ere, Urralburuk <i>ginuen</i> eta <i>ginduen</i> , biak darabiltza eta baita erreflexibo-itxura duen <i>gintzan</i> ere. Era honetako adizkiak, Eaurtan aspaldidanik bide datozenak, Bonapartek iraganaldi pluraleko hiru pertsonetan bakarrik bildu zituen: <i>zuk, guk</i> eta <i>zuek</i> direlakoetan, alegia, <u><i>baina ez singularrean</i></u> kasu honetan eta hurrengoan –se refiere a la flexión V-12-f– ikus daitekeen moduan")
V-12-m	<i>ginikan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53). Con la <i>k</i> alzada. 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1975-98: Jaurrieta (U: <i>erosi ginikan ogi bat</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>ginian</i>	1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>erden ginian Jaun bat zoko batean eseririk</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-12-f	<i>gininan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1975-98: Escároz (M: <i>ene aizpa batekin xardokitzen gininan anitz</i>), Jaurrieta (U: <i>Raimunda, atzo erosi gininan ogi bat</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>gintzanan</i>	1975-98: Ochagavía (C: <i>baia (...) erdaraz guk ikasi gintzanan</i>). Véase más arriba.

V-12-r	<i>ginizun</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
V-12-d	<i>ginixun</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>ta fan bar ginixun meza entzutza kara</i>), Jaurrieta (U: <i>ta gero, kura, biltzen ginixun baletra, etsakai'atekin</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>gintzaxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A. Dice Artola: “Urralburuk <i>ginixun</i> -ez gainera, <i>gintzaxun</i> ere erabiltzen du: <i>xautzen gintzaxun llarrena</i> ”)
V-13-c	<i>zinien</i>	1857: Oronz (Doctr: <i>icusi ziniena Jesucristo sorzren?</i> [sic]) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>crístioaren nombre cau norenganic izancinien? / icusiciniena zucc sorcen Jesucristo?</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1969: Ochagavía (JE: <i>leitu nuen (...) festa bat egin ziniela</i>) 1975-98: Oronz (A: <i>mira, xardoki ziniena kor ...</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-14-i	<i>zien</i>	1727: Izal (Doctr: <i>ceren ezpaizien eguin becatu personaleic</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>arcen zuyelatic Trinitate Sanduco irur personaec ...</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>ceren gure lembicico aita eta ama (sic) cometitucien becatua ... / nai izan baicien jaquin Jaungoicoac beño diago</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>jaungoicotu zien zezena, deituz 'Apis sacro' ... / eta betartea eman zien beltzer</i> [“triperts. behar luke”]) 1969: Ochagavía (JE: <i>ta guziek ermaten zien lepoan xoraldi bat</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>festetan dantzatu zien, kemen, txikinek</i>), Esparza (G: <i>baia etzien erraten deus ere</i>), Jaurrieta (K: <i>tiña deatzen baitzien</i>), Ochagavía (P: <i>Aezköako .. Orbaraköek, zeruelara (sic) eltzezo eseri zien konporta</i>), Oronz (A: <i>Orontzezo batzuk baitzien zur</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1993: Esparza (NEM-II, 15: <i>lo egiten zien egunaz</i>), Ochagavía (NEM-II, 25: <i>bai, xardokitzen zien, bai / amorziak eta aitaborziak bazakien zerbaít erdera, baia etzien egiten sekula</i>)
	<i>zuyen</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>arcen zuyelatic Trinitate Sanduco irur personaec ...</i>)
	<i>zuten</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>t'ebatsi zuten Ama Berjinara</i>), Oronz (A: <i>il zuten irur ... laur-bo(r)z muntako</i>), Oronz (P: <i>irur-laur egun biar zuten idortzezo</i>) 1989-93: Jaurrieta (A. Dice Artola: “guztiek <i>zien</i> erabilik ere, C. Krutxagak, orainaldian egiten zuenaren haritik, <i>zien</i> eta <i>zuten</i> , biak zerabiltzan”)
V-14-m	<i>ziekan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-14-f	<i>zianan</i>	med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10) 1975-98: Escároz (M: <i>izan zianan ... bikarioa</i>), Escároz (N: <i>eta ene senarra etzianan erkin ... deustako ere</i>) 1991-92: Esparza (A)

V-14-r	<i>zizien</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>formatu cizien corpuz bat</i>) med. XIX: Jaurrieta (Bon-53) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 10)
V-14-d	<i>zixien</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>eta eraugi zixien ... erdi auskara, uskera, eta erdi erdera</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zixen</i>	1975-98: Esparza (G: <i>eta egotzi zixen</i>), Jaurrieta (U: <i>ta anaia il zixen ta, ni ...</i>), Ochagavía (P: <i>akaso orai duela ... berregun urte, ermaten zixen arropa kori</i>) 1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>eta igórri zixén etséra</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
V-15-d	<i>gintzaxun</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-16-i	<i>gintzan</i>	1727: Izal (Doctr: <i>certaric izan guinzan salvatric? / zointan redimitu eta salbatu baiguinzan guzioc</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>certaric salvatu guinzan? / zointan redimitu baiguinzan</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>certaric salvatu guinzan?</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>zoinec cartan redimitubaiguinzan</i>) ?: Igal (Doctr: <i>cetaric (sic) salbatuguinzan?</i>)
	<i>gintzan</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>certaric salvatuguintzan?</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 13) 1969: Ochagavía (JE: <i>gabaz otzak belliarazten gintzan</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>orduan etzen eskolarik ... parbulorik eta deus ere, baizik ere [maestroak] ametitzen gintzanean, hala!</i>), Ochagavía (E: <i>ermaten gintzan aítak</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A. Dice Artola: “Karririkak, <i>gintzan</i> -ez gainera –hau baita ohikoena–, <i>gituen</i> eman du: <i>abuelok ere erman gituen</i> ”)
V-16-d	<i>gintzaxun</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-18-d	<i>gintzaxien</i>	1991-92: Esparza (A)
	<i>gintzax(i)en</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>gintzaexun</i>	1989-93: Jaurrieta (A: “Karririkak, <i>gintzax(i)en</i> -ez gainera, hain egokia ez dirudien <i>gintzaexun</i> bat eman du. Hauxe bera eman du Urralburuk ere”)
V-23-i	<i>nituen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>berze aniz berri emanituen</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>baya lenik bear nituen bi karga bal alorretik erauntsi eultzialako / nik amairur urte nituelarik ...</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>nik ogeitaborz urte ere nituen, aita il zelarik</i>), Esparza (G: <i>iru(r) biaje egin nituen nik San Sebastianera</i>), Jaurrieta (CK: <i>nik kontuak ikasi nituen</i>), Ochagavía (C: <i>nik igare ... ikasi nituen guziak</i>), Oronz (A: <i>nik izanen nituen ogei urte</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1993: Esparza (NEM-II, 13: <i>ah, pues egiten nituen hamabi hamahiru ogi ...</i>)
	<i>nintuen</i>	1975-98: Jaurrieta (A: <i>soldaõ fan bage, igeri nituen bi urte, eta soldautik xinta, igari nintuen ...</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>nintzan</i>	1975-98: Esparza (NE: <i>negu batzur igare nintzan Ribaforada(n)</i>), Ochagavía (JZ: <i>igual egiten ni(n)tzan amaborz edo emezortzi ogi</i>)

V-23-m	<i>nitikan</i>	1870: Jaurrieta (Bon-Ét. 11) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>ni(n)tzakan</i>	1989-93: Jaurrieta (A. Dice Artola: “joan den mendean ez bezala, <i>ni</i> kasuraino ere iritsi da kutsadura desegoki hori: <i>ni(n)tzakan</i> (Ar)”)
V-23-d	<i>nitxun</i>	1980: Esparza (G) 1975-98: Esparza (G: <i>zortzi egun igare nitxun kan</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
V-24-r	<i>zintzan</i> <i>zintuen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11) 1993: Ochagavía (NEM-II, 33: <i>denbra kaitan (...) edo amabi urteak kunplitzen zintuelarik, ala! Erribrala</i>)
V-24-m	<i>ituen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>ta pagatzen ituen xana, zazpi sueldo egunian</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>yituen</i>	1991-92: Esparza (A)
V-24-f	<i>ituen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11) 1975-98: Jaurrieta (U: <i>saldu ituen, aitatamari, etsëak</i> [“biperts. gehi datiboa”]) 1980: Esparza (G) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>yituen</i>	1991-92: Esparza (A)
V-24-d	<i>txunen</i> <i>xintxan</i>	1991-92: Esparza (A: “honela: <i>xan txúnen</i> eta <i>erósi txúnen</i> [“edo <i>erósi tsúnen</i> ?”]) 1989-93: Jaurrieta (A: “Bonapartek <i>zintzan</i> , zuketan, noski”, advierte Artola)
V-25-i	<i>zituen</i>	1727: Izal (Doctr: <i>certaco creatucituen Jangoicoac ainguiruac? / ceren creatubaizituen gauza guziac ez daustaric / can zeuden arima justo curac eramanzituela verequin gloria sanduala</i>) 1834: Ochagavía (Doctr: <i>certaco aingruac Jaungoicoac creatucituen? / eta eguin baicituen gauza guciac ez deusetaric / creatu cituena bezala, conservacen / suntacen cituelaric arima eta gorpuzac gloriosoqui</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>ceregatic gauza guciac creatu baizituen</i> [“baizitiun irakurtzen dela dirudi”] / <i>corpuz eta arima curac juntatzen cituelaric beregana</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>garaitucituenaz</i> [“ez dago oso argi”] <i>Cristoc can bere hiltceaz</i>) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>Gregoria, korrek, izan zituen laur seme, t’alaba bat</i>), Oronz (P: <i>batzituen ... zomat</i> [urte].?) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>ztuen</i>	1727: Izal (Doctr: <i>gauza creatuztuen curac guziac dizu conservacen eta governacen</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>certaco creatuztuen Jangoicoa?</i> (sic))
	<i>tzuen</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>eseritzuen lemizikuak gudarozte aurkian</i>) 1975-98: Esparza (G: <i>ene aitak igare tzuen ogeitalau(r) urte eri</i>) 1991-92: Esparza (A. Dice Artola: “ <i>ztuen</i> espero banuen ere –’las compró’ galdetu baitiot <i>erosi-ztuen</i> emango zuelakoan– <i>tzuen</i> eman du behin-berriro, alokutibo-kasuetarako ere ebakera berbera erabiliz. Dionisia Garate zenak ordea, 1979an (EAEL-II, 1979, 272 zk.ko testua), bi eraok eman zituen: <i>éne áitak igare tzuén ogeitaláu úrte éri</i> , alde batetik, eta <i>kárek emezórtzi úrte ztuelarík, fán zen ... bestetik</i> ”)

		1866: Jaurrieta (Doctr: <i>certaco criatuztuen Jangoico gure Jaunac? / Benedicto XIV concedituztuen indulgenciac fiel gucier</i> ["triperts. behar luke"] / <i>eta elquiztuela aita sanduen arimac</i>)
		?: Igal (Doctr: <i>certaz eguinztuen mundu contaco berceco gauzac? / ceren criatu baiztuen gauza guciac ez deustaric / Juangoicoac criatuztuena munducotaco</i> (sic) <i>eta berceco gauza guziac?</i>)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
		1969: Ochagavía (JE: <i>baya gero bakoxtak bereak egiten ztuen</i>)
		1975-98: Esparza (G: <i>ze magal luze emate'ztuen!</i>), Jaurrieta (CK: <i>ene amak azi ztuen ... zortzi!</i>), Ochagavía (E: <i>eta nola ermate'ztuen ugaldëak!</i>)
		1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>kárek emezórtzi úrte ztuelarík ...</i>)
		1989-93: Jaurrieta (A. Dice Artola: "gehienetan era laburtua aditzen da baina bestea ere entzun daiteke: <i>pues kaekin eiten ztuen ene aítak lanak edota Gregoriak, korrek, izan zituen laur seme, t'alaba bat</i> [CK])
	zuen	1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>péan ermáten zuén siérra batzur</i> ["adizkia, kasu honetan, singularrean emana"])
V-25-m	zitikan	1991-92: Esparza (A)
	ztikan	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
		1989-93: Jaurrieta (A)
	tzikan	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>marraka batzuk, kain itsusi egiten tzikan</i>)
		1991-92: Esparza (A)
V-25-f	zitanan	1991-92: Esparza (A)
	ztinan	1972: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
		1975-98: Escároz (M: <i>erri koitako bat edo bida; kontatu ztinan?</i> ["alokut., galdera izan arren"])
		1989-93: Jaurrieta (A)
	tzinan	1991-92: Esparza (A)
V-25-r	zitizun	1834: Ochagavía (Doctr: <i>arima eta corpuz curac</i> [curat?] <i>juntatu citizun vigarren personac bere gana</i>)
	ztizun	?: Igal (Doctr: <i>corpuz, eta arima curac ssuntatuztizun alcarrequin</i>)
		1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
V-25-d	zixun	1980: Esparza (G)
		1989-93: Jaurrieta (A)
	zixun	1975-98: Esparza (G: <i>ui! zixun</i> [arranoak] <i>garra batzu(r) más luze ...!</i> ["adizkia singularrean emana"])
	tzixun	1991-92: Esparza (A: Dice Artola: "nire apunteetan <i>txixun</i> , gaizki hartuta nik uste")
V-26-i	ginituen	1975-98: Oronz (P: <i>almadien ta egiteko, zurak bear ginituen trabajatu</i>)
	gi(n)tuen	1975-98: Ochagavía (PJZ: <i>zinzerrí andi zomaitekin, ermaten gi(n)tuen</i> ["ikus Ots-PJZ beherago ere"])
	ginuen	1975-98: Esparza (G: <i>egiten ginuen kabo batzur eta ...</i> ["adizkia singularrean emana"])
		1993: Esparza (NEM-II, 17: <i>ta irin kartaz egiten ginuen ogiak</i> ["id. id."])
	ginzan	1857: Oronz (Doctr: <i>eta bateacracoan</i> [= bateaz(e)rakoan] <i>cometituguinzan gucién borrarceco</i>)
	gintzan	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)

- 1969: Ochagavía (JE: *eta kan aitzurrarekin zotalak egiten gintzan / eta bizkar zuretik esertzen gintzan kako batzuk*)
- 1975-98: Esparza (NE: *elorriet(r)a biltzen gintzan ardia(k)*), Jaurrieta (K: *egozten gintzan (...)* kan, *zer batzuk*), Jaurrieta (U: *gari ta olo ta ... semillak gintzanak!*), Ochagavía (E: *gauza koek egiten gintzan eskolan*), Ochagavía (PJZ: *xaiten gintzan ardiak*), Oronz (A: *ogiak egiten gintzan bai*)
- 1985: Ochagavía (EAEL-II, 270: *eta gero lanak egiten gintzan / eta egiten gintzan odolkiak lemezikua*)
- 1991-92: Esparza (A: “*gintzan hori zaraitzueran oso sartuta egon arren –nik proposaturiko gintuen bati bitan eman dio ezetza, gainera, Jacintok–alokutiboak ongi eman ditu, logikoa ez izanik ere; txunen eta tzinien eman ditu bestalde (V-24-d eta V-27-c galderak), joan den mendean, Eaurtan, ‘Études ...’ deritzan lanaren arabera, zintzan eta zintzayen bildu baziren ere –gaurregun, Eaurtan, xintxan eta zintzaen–” comenta Artola)*
- 1989-93: Jaurrieta (A. Dice Artola: “Urralburuk honela: *kontent giaeudek, atzo xan baigintzan bizpur o ... zomait ogi*. Galdetu diot: - *eta xan baigintuen, ez?*, hark orduan: *xan baigintuen ya ... da ... kendik aparte*”)
- 1993: Ochagavía (NEM-II, 35: *pues gauza kuetarik ermaten gintzan, Iratira*)
- V-26-m   *gintzakan*   1975-98: Jaurrieta (U: *orai duela borz urte, erosi gintzakan etxe guziak*)
1989-93: Jaurrieta (A)
- gintzaka*   1993: Ochagavía (NEM-II, 37: *pues kurak guaurek hiltzen eta xaten gintzaka*)
- gintikan*   1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
- gi(n)tikan*   1989-93: Jaurrieta (A)
- ginitian*   1991-92: Esparza (A)
- V-26-d   *gintixun*   1991-92: Esparza (A)
- gintixun*   1975-98: Jaurrieta (U: *garagarra ta ilar ta ... orduan guzia eregiten gintixun*)
1989-93: Jaurrieta (A)
- gintxun*   1989-93: Jaurrieta (A: Advierte Artola: “Bon., zuketan, *gintzun*”)
- gintxaxun*   1975-98: Esparza (TE: *marroala? pues, len iten gintxaxun raya batzu(r), gorri ... gorririk*), Jaurrieta (U: *gero, iten gintxaxun balak*)
1989-93: Jaurrieta (A)
- gintxaxun*   1980: Esparza (G)
- V-28-i   *zitian*   1727: Izal (Doctr: *zeren ezpaizitien aren (...) sanduac, ez icasi, eta ez guardatu*)
1866: Jaurrieta (Doctr: *oner emateco gloria ceren guardatubaicitien aren mandamentu sanduac*)
1975-98: Oronz (A: *kan, egozten baitzitian ... almadiak egiten baizitien ya*)
- ziztien*   1989-93: Jaurrieta (A)
- ztien*   1866: Jaurrieta (Doctr: *ceren ezbaiztien guardatu*)
?: Igal (Doctr: *ceren á-ren (sic) mandamentusanduac guardatubaiztien / zeren ezpaiztien guardatu eta ez hicasi (...) mandamentuac*)
1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 11)
- 1969: Ochagavía (JE: *eta kan bereala egin ztien bakeak / ta ardi anitzek kan igaretzen zien neguak* [“aldi honetan singularrean emana”])
- 1975-98: Escároz (N: *kaek onore guziak erman ztiela*), Esparza (G: *urrutxetz lotze’ztien* [“Espartzan, V-25-i-an bezala, *zt-* eta *tz-* aldaera dugu”]), Jaurrieta (CK: *karnabalak ite’ztien anitz ongi*), Ochagavía (C: *baia xateko biar ztien baratu* [almadiak], *nik uste*)
- 1989-93: Jaurrieta (A)

	<i>tzien</i>	1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>ta azkenik naparrek lasterkatutzien beltzak</i>) 1975-98: Esparza (S: <i>ordian elkitzen tzien etsetarik ardiak eta auntzak</i>), Oronz (A: <i>eta kan esertzen tzien, pues ... zurak</i>) 1991-92: Esparza (A)
	<i>z(i)tuzten</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>eiten tzuzten bola batzuk, ta ermaten z(i)tuzten bueltaka</i>)
	<i>z(it)uzten</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>ztuzten</i>	1989-93: Jaurrieta (A. Dice Artola: “guztiek <i>ztien</i> erabilik ere, C. Krutxagak, horrez gainera, <i>zuzten</i> , <i>zituzten</i> eta <i>ztuzten</i> zerabiltzan, eta Arozarenak <i>ziztien</i> ”)
	<i>zuzten</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>ba(t)zuzten axturrak onik, ardien mozteko</i>)
	<i>zuzte</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>tzintzerriak? erautzen zuzte Frantziarik</i>)
V-28-d	<i>ztitxien</i>	1975-98: Ochagavía (P: <i>kan lotze'ztitxien almadiak eta gero pues ... ugaldia barna</i>)
	<i>zitxien</i>	1980: Esparza (G) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>tzixien</i>	1991-92: Esparza (A)
	<i>zixien</i>	1975-98: Esparza (G: <i>gero, kan, pues ... prestatzen zixien almadiak</i> [“adizkia singularrean emana”]), Esparza (TE: <i>bendezitzen ... zixien alor, mendi gu(t)ziak</i> [“adizkia singularrean emana”])
	<i>zitxen</i>	1989-93: Jaurrieta (A)

**Observaciones referentes a las flexiones del *Cuadro VI* de Salazar.
Variantes empleadas en esta variedad**

VI-1-d	<i>xinadan</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>erran xinadan ya zomait kontu ez nokenez egin</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-2-i	<i>zadan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>eta bereala galdegin zadan</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>xin zelarik, eskatu zadan ura</i>), Esparza (TE: <i>lemeziko tanda eman (t)zadana ... artu nuen, ta batre ez alibiorik</i>), Jaurrieta (CK: <i>ta nausi ... elekutsi (sic) zadanak, deitzen zen Pascual Estabolite</i>), Ochagavía (C: <i>baia gero, berantxago erran zadan</i>) 1979: Esparza (EAEL-I, 269: <i>xin zelarik galdín zadán ur</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zaen</i>	1975-98: Ochagavía (C: <i>pues orrek erran zaen eni, e?</i>)
VI-2-f	<i>ziadanan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zadanan</i>	1975-98: Escároz (N: <i>esijitu (t)zadanan, don Agustinek</i>)
VI-2-d	<i>ziadaxun</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>mutiko kori, erakutsi ziadaxun fotoan</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zadaxun</i>	1975-98: Ochagavía (P: <i>mutiköak erraten zadaxun</i>) 1989-93: Jaurrieta (A-K)
VI-3-c	<i>zinadayen</i> <i>zinadaien</i> <i>zinadaen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1975-98: Esparza (G: <i>erran zinadaien: “egun on, zu, badakizu uskarara?”</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-4-i	<i>zadayen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1980: Esparza (G)
	<i>zadaen</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>eskolan etzadaen erakutsi</i>), Oronz (A: <i>erran zadaen: mira...</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zadaë(n)</i> <i>zadadien</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>konke Iruñan ... arreglatu tzadaë(n)</i>) 1980: Esparza (G)
VI-4-f	<i>ziadayenan</i> <i>ziadaenan</i> <i>zadaenan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1975-98: Escároz (N: <i>eta xaz, urrian, eni miratu zadaenan agua ... Zango(t)zan</i>)
VI-4-d	<i>ziadaxien</i> <i>ziadaxen</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)

	<i>zadaxien</i>	1989-93: Jaurrieta (A-K)
	<i>zadexun</i>	1980: Esparza (G)
VI-5-r	<i>nauzun</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1975-98: Escároz (M: <i>bai-bai, nik erran nauzu(n)</i>)
VI-5-f	<i>naunan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1975-98: Ochagavía (E: <i>enaunan kontatu oraunian?</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-5-d	<i>nauxun</i>	1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-6-d	<i>zauxun</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-7-d	<i>ginauxun</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-8-d	<i>zauxien</i> <i>zaux(i)en</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
VI-9-i	<i>nakon</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>erranakon, Ochagabiko, Sarazaytzuarra nintzala</i>) 1975-98: Escároz (N: <i>nik erraten nakon nekatillari (sic)</i>), Esparza (S: <i>egun batez galdein nakon permiso etsera fateko</i>), Jaurrieta (A: <i>eta erran nakon</i>), Ochagavía (E: <i>nik erran bainakon</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>nekon</i>	1866: Jaurrieta (NAG: <i>Zure Altezarari (sic) erraneconabezala</i>) 1975-98: Oronz (A: <i>igual xardoki nekon; ta kau ere bai, kantatu nekon</i>)
VI-9-f	<i>niakonan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>nakonan</i>	1975-98: Escároz (M: <i>pues nik erran nakonan keben, dozna erdi bat?</i>)
VI-9-d	<i>niakoxun</i> <i>ñiakoxun</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1975-98: Esparza (TE: <i>ta erran ñiakoxun</i> [“ñ horrek aezkeratiko balizko kutsadura dakarkigu gogora”, comenta Artola])
VI-10-m	<i>akon</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1980: Esparza (G)
	<i>yakon</i>	1980: Jaurrieta (G) 1991-92: Esparza (A)
	<i>iakon</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
VI-10-f	<i>akon</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1980: Esparza (G)
	<i>yakon</i>	1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>iakon</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
VI-10-d	<i>xinakon</i>	1980: Esparza (G), Jaurrieta (G)

		1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A. Dice Artola: “Karririkak, xuka erabiliz, <i>xinakon</i> ; C. Krutxagak, zuka erabiliz, <i>zinakon</i> ”)
VI-11-i	<i>zakon</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>eta proximo lagunari honra edo fama guendu zaconac</i> [“ <i>proximo</i> hitzaren x-a zuzenduta dago”]) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>eta muturrian eman zakon muxu bat</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>bere emazteak xagutu zakon atorrara</i>) 1975-98: Escároz (N: <i>emaztiak, edo emaztekiak (...) erraten (t)zakon gizonari ... etxakin zer</i>), Esparza (S: <i>ta erran zakon: erran zaxu Yesus</i>), Ochagavía (E: <i>ta nola erraten (t)zakon aurrari</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zekon</i>	1727: Izal (Doctr: <i>cer erranzecon?</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>bere propio virtutez iñorc lagunice eguiten cecola</i>)
VI-11-f	<i>ziakonan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zakonan</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>oro eman duenari eni beño falta yago eginen zakonan</i>)
VI-11-r	<i>ziakozun</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>criatucizun ezdeustaric arima bat eta unituciacozun corpuz cari</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1880: Ochagavía (Orreaga, 103: <i>... eta pajiak, loak errenditrik ez ziakozun kontestatu / erraten ziakozun Erroldan indartsuak</i>)
VI-12-i	<i>ginakon</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1969: Ochagavía (JE: <i>eta gau kartan xatra eman ginakon</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>uh! beldur bat ... ginakon!</i>), Ochagavía (E: <i>erran ginakon fan biar zuela kara</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>gindakon</i>	1980: Esparza (G)
VI-12-d	<i>giniakoxun</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>pues artsaldian, gentzen giniakoxun lemeziko (...) lemeziko lastöa</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-13-c	<i>zinakoyen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1980: Esparza (G)
	<i>zinakoen</i>	1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-14-i	<i>zakoyen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1915-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>arritrik bi gizonak fanzren alkatiangana eta erranzakoyen</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>eta bien artian nik eztakit zomat festa egin zakoyen txakurkoari</i>)
	<i>zakoién</i>	1975-98: Ochagavía (P: <i>Juanes Idiartekori erran zakoién</i>) 1989-93: Esparza (A)
	<i>zakoen</i>	1975-98: Escároz (M: <i>nik badakinat nori ... nori eman zakoen fotografiara</i>), Jaurrieta (CK: <i>t’eman zakoen pisu kau</i>), Ochagavía (JZ: <i>tripara txokarratzen zakoen burnia gorri batzurekin</i>)

		1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>ta iguál errán zakóená</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
	<i>zakoten</i>	1975-98: Jaurrieta (CK: <i>len erraten zakoten karroa</i>)
VI-14-r	<i>ziakozien</i>	1834: Ochagavía (Doctr: <i>corpuz cari creatu ciacocien arima bat</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16)
VI-14-d	<i>ziakoxien</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>feadu [= fedea?] ziakoxien, San Tirsori</i>), Esparza (NE: <i>ta lengoan are [= ari?] ematen ziakoxien</i>) 1991-92: Esparza (A)
	<i>ziakoxen</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zakoxen</i>	1979: Esparza (EAEL-II, 272: <i>líkidóá géndu zakoxén ... kándik</i>)
VI-15-r	<i>zinaukun</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>Jaun Jangoico zoinec eutcibaitcinaucun zure Pasioaren señalea mandre sanduan</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19)
VI-15-d	<i>xinaukien</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>xinaugien</i>	1991-92: Esparza (A)
VI-16-i	<i>zaukun</i>	1727: Izal (Doctr: <i>certaco emanzaucun Jangoicoac memoriara?</i>) 1857: Oronz (Doctr: <i>certaco eman zaucun Jaungoicoac memoriara?</i>) 1866: Jaurrieta (Doctr: <i>certaco emanzaucun Jangoicoac memoriara?</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19)
	<i>zaukien</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>ta orduan xa etzaukien gaitz egin iori</i>) 1975-98: Escároz (M: [maestroak] <i>xotzen zaukien anitz!</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zaukin</i>	1980: Esparza (G)
	<i>zaugien</i>	1980: Jaurrieta (G) 1991-92: Esparza (A)
	<i>zakun</i>	1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>onek erranzakun ni ere Napartarra nintzala</i>)
VI-16-d	<i>ziaukixun</i>	1975-98: Esparza (NE: <i>ta emazte karek egiten ziaukixun bazkaria</i>) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>ziaugixun</i>	1991-92: Esparza (A)
VI-18-i	<i>zaukuyen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19)
	<i>zaukien</i>	1969: Ochagavía (JE: <i>urdakia etxerik egorten zaukien</i>) 1975-98: Escároz (N: [fotografia(ra)] ... <i>Muskildan elki zaukienekin?</i>), Ochagavía (E: <i>baia kemen nola ... nola apezek erakusten baitzaukien anitz</i> [dotrina, euskaraz]) 1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zaugien</i>	1991-92: Esparza (A)
VI-18-d	<i>ziaukixien</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>bat gerran il ziaukixien</i>)
	<i>ziaukix(i)en</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>ziaugixien</i>	1991-92: Esparza (A: “ <i>hasieran ziaugiexun</i> ”)
	<i>zaukixien</i>	1989-93: Jaurrieta (A)
	<i>zakuxien</i>	1980: Esparza (G)
VI-19-c	<i>nauzien</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 21) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)

VI-23-i	<i>naben</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1975-98: Escároz (N: <i>erran naben: almadiero lëjítimoak ...</i>) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-23-f	<i>niabenan</i> <i>nabenan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1975-98: Escároz (N: <i>ta erran nabenan: muchas gracias</i>)
VI-23-d	<i>niabexun</i> <i>nabexun</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G)
VI-24-d	<i>xinaben</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-25-i	<i>zaben</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>resucitatuz gueroz, hemanzabenean facultade becatuen absolviceco</i>) ?: Igal (Doctr: <i>resucitatuz gueroz, hemanzabenean facultade becatuen absolviceco</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1911-25: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>eta kala gaizki anitz egiten zabela ayer</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>ta bordala eldu bezain fite atea idiki zaben elkiztren kanpo</i>) 1975-98: Jaurrieta (CK: <i>nausiak bear zaben eman xatra</i>), Ochagavía (E: <i>aitak, oi! aitak erakusten zaben annitz!</i>) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-25-d	<i>ziabexun</i> <i>zabexun</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1975-98: Ochagavía (P: <i>Auntxaian abuelak, aurrer kantatzen zabexun, kumara biltzen ztuenian, kori</i>)
VI-26-i	<i>ginaben</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1980: Esparza (G), Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-26-d	<i>giniabexun</i> <i>ginabexun</i>	1975-98: Jaurrieta (U: <i>ez ginia(b)exun kantatzen, ez, aurrer</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G)
VI-28-i	<i>zaben</i> <i>zaen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1975-98: Escároz (M: <i>au ere, omenaje ein bai zaberen, de ancianos</i>), Ochagavía (E: <i>ta erran zabela xin biar ziela kona bila</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1975-98: Ochagavía (PIZ: <i>ta ematen zaen urdaki</i>)
VI-28-d	<i>ziabexun</i> <i>zabexen</i>	1975-98: Esparza (TE: <i>nexkato andie(r) dotrina ematen ziabexun uskarara</i>), Esparza (G: <i>etziabexun xardoki batrere</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1980: Esparza (G)

**Observaciones referentes a las flexiones del *Cuadro VII* de Salazar.
Variantes empleadas en esta variedad**

VII-1-m	<i>aztan</i> <i>yaztan</i> <i>iaztan</i> <i>yaztakan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A. Dice Artola: “Urralburuk honela: <i>eman yaztakan libru guziak</i> [yaztan ez aski, nonbait]”)
VII-1-d	<i>xinaztan</i>	1975-98: Esparza (G: <i>trenzak, e? etxinaztan ikusi, ezta?</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A. Dice Artola: “Karririkak, <i>xuk eman xinaztan sagar guziak</i> gisako erantzun egokia emateaz gainera, beste honako hau ere eman zuen: <i>saldu zinaztaxun etxe guziak</i>)
VII-2-i	<i>zaztan</i> <i>zastan</i> <i>zazkan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 18) 1969: Ochagavía (JE: <i>nik eztaikit Dositeo jaunak zomat turrón eta girlatxe eman zaztan</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>millaka emanzastan eskerrak</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>eta ukatu zazkan</i> [“sic. Era hau behin bakarrik agertzen da; <i>zaztan</i> , hirutan”])
VII-2-d	<i>ziaztatxun</i> <i>ziaztaxun</i> <i>zaztaxun</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A-K)
VII-4-d	<i>ziaztatxien</i> <i>ziaztaxen</i> <i>zaztaxien</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A-K)
VII-5-m	<i>nauzkan</i> <i>nauzkikan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VII-5-f	<i>nauzkinan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1980: Jaurrieta (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VI-5-d	<i>nauzki(t)xun</i> <i>nauzkixun</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
VII-6-d	<i>zauzki(t)xun</i> <i>zauzkixun</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)

VII-7-m	<i>ginauzkan</i> <i>ginauzkikan</i> <i>gi(n)tzakan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 20) 1989-93: Esparza (A: “hasieran <i>ginauzkan</i> ”), Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A). Flexión incorrecta para este caso.
VII-7-d	<i>ginauzki(t)xun</i> <i>ginauzkixun</i> <i>gintzaxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A). Flexión incorrecta para este caso.
VII-8-d	<i>zauzki(t)x(i)en</i> <i>zauzkixien</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
VII-9-i	<i>nazkon</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1969: Ochagavía (JE: <i>bein adiskide bati eskatu nazkon faborez eun duro</i>) 1975-98: Escároz (M: <i>erran nazkon atzo</i>), Esparza (G: <i>erakutsi nazkon nik, nieta txikin korri</i>) 1980: Esparza (G) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VII-9-d	<i>niazkotxun</i> <i>niazkoxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A. “agian <i>niazkotsun?</i> ”) 1991-92: Esparza (A)
VII-10-d	<i>xinazkon</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VII-11-i	<i>zazkon</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1911: Ochagavía (Euskal-Esnalea: <i>ene lagunak emanazkon egun onak</i>) 1969: Ochagavía (JE: <i>gizonak deus guart eman gabe axariak irur olloak eman zazkon</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VII-11-d	<i>ziazkotxun</i> <i>ziazkoxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A. “agian <i>ziazkotsun?</i> ”) 1991-92: Esparza (A)
VII-12-d	<i>giniazkotxun</i> <i>giniazkoxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A. “agian <i>giniazkotsun?</i> ”) 1991-92: Esparza (A)
VII-14-i	<i>zazkoyen</i> <i>zazkoen</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 16) 1969: Ochagavía (JE: <i>eta gau batez ebatsi zazkoyen amabi olloak</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VII-14-d	<i>ziazkotx(i)en</i> <i>ziazkoxien</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A)
VII-15-d	<i>xinauzkien</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VII-16-i	<i>zauzkun</i> <i>zauzkien</i> <i>zauzkin</i>	1866: Jaurrieta (Doctr: <i>certaco emanzauczun</i> [“ez oso argi”] <i>Jangoicoac sentidoac eta ...?</i>) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 19) 1969: Ochagavía (JE: <i>eta ordukoz Juanak prestatu zauzkien magra batzuk</i>) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
VII-16-d	<i>ziauzkitxun</i> <i>ziauzkixun</i> <i>zauzkitxun</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)

VII-18-d	<i>ziauzkitx(i)en</i> <i>ziauzkixien</i> <i>zauzkitxien</i>	1989-93: Jaurrieta (A) 1991-92: Esparza (A: “hasieran <i>ziauzkiexun</i> ”) 1989-93: Jaurrieta (A)
VII-19-c	<i>nauzkitzien</i> <i>nauzkizien</i>	1980: Jaurrieta (G) 1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 21) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VII-23-d	<i>niaztetxun</i> <i>niaztexun</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
VII-24-d	<i>xinazten</i>	1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A)
VII-25-d	<i>ziaztetxun</i> <i>ziaztexun</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
VII-26-m	<i>giniaztekan</i> <i>giñaztekan</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A: “Urralburuk <i>giniaztekan</i> eta C. Krutxagak <i>giñaztekan</i> ”)
VII-26-d	<i>giniaztetxun</i> <i>giniaztexun</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)
VII-27-c	<i>zinazten</i> <i>ziñazten?</i>	1872: Jaurrieta (Bon-Ét. 17) 1989-93: Esparza (A), Jaurrieta (A) 1989-93: Jaurrieta (A: “Urralburuk <i>zinazten</i> eta C. Krutxagak <i>ziñazten</i> , ñ- hau hain garbia iruditu ez bazitzaidan ere” dice Artola)
VII-28-d	<i>ziaztetxun</i> <i>ziaztexun</i>	1991-92: Esparza (A) 1989-93: Jaurrieta (A)